

HELSINGIN HIIPPAKUNNAN ORTODOKSISTEN SEURAKUNTIEN JÄSENLEHTI | IRTONUMERO 5,50€

ORTODOKSI

1/19 *viesti*

*Suurlähettiläs Härkönen:
Usko arvoina maailmalla*

*Kuinka huolehtisin lapseni
uskontokasvatuksesta?*

"Ortodoksinen uskonto ei ole
Valittujen palojen kaltainen
kokonaisuus, josta nypitään
rusinat pullasta."

14

19

Antoiko Eeva Aadamille granaattiomenan?

22

Soili Penttonen aloitti Pyhien Sergein ja
Hermanin veljeskunnan toiminnanjohtajana.

10

Lasten kasvattaminen ekumeenisessa perheessä tuo omat haasteensa.

Sisällys

- 3 **Päätoimittajalta**
- 4 **Kirkkoherralta**
- 5 **Ajankohtaista**
- 8 **Kolumni** Riikka Juvonen

ARKENA

- 9 **Arkena** Suutelu: missä ja milloin?

- 10 **Kumman uskoa lapselle?**

Kannessa

- 14 **Kannanotto** Ortodoksisen
varhaiskasvatuksen haasteita

- 16 **Henkilö** Arktinen diplomaatti

Kannessa

- 19 **Reportaasi** Kadonnutta paratiisia etsimässä

- 22 **PSHV** Veljeskunnalle uusi luotsi

- 24 **Рождественское приветствие**

PYHÄNÄ

- 25 **Pyhänä** Pyhä joka päivälle

- 26 **Teologia** Kirkkomme uudet pyhät
syventävät uskonelämää

- 28 **Harhaopit** Fyletismi pystyttää aitoja kirkon sisään

- 30 **Herramme Jeesuksen Kristuksen temppeliintuominen**

- 31 **Esipaimenelta**

- 33 **Svensk sida**

- 34 **Kulttuuri**

- 36 **Pyhät esirukoilijamme**

HUOMENNA

- 37 **Huomenna** Kuorosta kavereita

- 38 **Lapset ja nuoret**

- 40 **Jumalanpalvelukset ja menot**

- 52 **Diakonia tiedottaa**

- 53 **Perhe uutisia**

- 54 **Lainatut**

- 55 **Ristisanatehtävä**

ORTODOKSI 1/19 viesti

Helsingin, Haminan, Hämeenlinnan,
Kotkan, Lahden, Lappeenrannan
ja Tampereen ortodoksisten
seurakuntien lehti

Aikakauslehtien Liiton jäsenlehti

Lehti ilmestyy 8 kertaa vuodessa

JULKAISIJA:

Helsingin ortodoksinen seurakunta

TOIMITUS:

Liisankatu 29 A 2, 00170 Helsinki

SÄHKÖPOSTI:

ortodoksiviesti@ort.fi

PÄÄTOIMITTAJA:

Mirva Brola, p. (09) 8564 6115

TOIMITUSSIHTEERI:

Saara Kallio, p. (09) 8564 6116

LEHDEN ULKOASU: Leena Toivola

LEHDEN TAITTO:

Markku Laitinen / Aste Helsinki Oy

TOIMITUSNEUVOSTO:

Markku Salminen, Risto Nordell,
Urpo Uotila, Ville Kiiveri, Anna Syrjänen-
Filppu, Kaisa Paavilainen, Alexander
Hautamäki, Birgit Salmenhaara,
Jonas Bergenstad, Mikko Kuri,
Timo Tynkkynen, Liisa Tynkkynen,
Aleksj Sjöberg, Eeva Manni

TILAUSHINTA: 40 € / vuosi. Lehti on
seurakuntien jäsenille ilmainen.

TILAUKSET, OSOITTEENMUUTOKSET

JA PERUUTUKSET:

asiakaspalvelu.helsinki@ort.fi
p. (09) 8564 6100.
(Huom! Seurakuntalaisten ei tarvitse
ilmoittaa osoitteenmuutoksista).

PAINOPIIKKA:

punamusta

ISSN 0788-9194

ORTODOKSIVIEСТИ JULKAISEE
TILAAMATTA LÄHETETTYJÄ AINEISTOJA
TAPAUSKOHTAISESTI HARKITEN.

KANNEN KUVA: TEEMU PERHIÖ

Kuinka kasvattaa ortodoksi?

KARJALAN VALISTAJIEN päivänä otin neljä-vuotiaan lapseni mukaan juhraliturgiaan. Kotona kyselin tunnelmia kirkkomatkast. Ihan kivaa oli ollut, mutta yksi asia jäi mietityttämään. ”Äiti, miksi ne ihmiset kantoivat tavaroita ulos?” Kesti hetken aikaa, ennen kuin keksin, mistä oli kyse: ristisaatosta! Myös kirkkokerkhossa tehdyn askartelun nimi oli hieman kateissa. Oliko se nyt ikeno, ikea vai jotain muuta?

Ortodoksinen lastenkasvatus ei aina ole helppoa. Ympäristöstä harvoin tulee tukea. Päiväkodissa vietetään kyllä halloweenia, mutta yhdestäkään hartaustilaisuudesta en vielä ole kuullut. Kuinka opettaa lapsille uskontoa ja omaa kulttuuria, jos sitä ei näy eikä kuulu kodin ulkopuolella? ”Sinun pitää käyttää heitä kirkossa”, mummoni on sanonut, ja on aivan oikeassa. Lapsiperheen arjessa se vain ei ole aina niin helppoa, nimittäin saada asioita aikaiseksi.

Tässä Ortodoksiviestin numerossa perehdymme lasten uskonnolliseen kasvatukseen. Apulaisprofessori Pekka Metso Itä-Suomen yliopistosta on tutkinut haasteita, joita suomalainen ekumeeninen perhetodellisuus tuo ortodoksilasten kasvatukseen. Kaksi perhettä kertoo käytännön tasolla, kuinka kasvatusasiat on heillä ratkaistu. Lisäksi rovasti Jyrki Penttonen ottaa raikkaasti kantaa lasten oikeuteen saada oman uskonnon mukaista kasvatusta ja opetusta.

Aikakautemme trendit koskettavat myös ortodokseja. Yksilönvapauden ni-

missä meilläkin jätetään lapsia kastamatta, jotta he voisivat sitten aikuisina itse päättää asiasta. Mutta kuinka lapsi voi päättää jostakin, mistä hänellä ei ole oma-kohtaisia kokemuksia? Tutkimusten mukaan kodilla on merkittävin rooli siinä, kuinka lapsi omaksuu uskonnollisen vaakaumuksen. Jos kotoa ei saa uskonnollisia eväitä, harva etsii niitä itse muualta. Vanhemmilla, kummeilla ja muilla läheisillä on tässä suuri vastuu.

Seurakunnissa perheitä pyritään tukemaan kasvatustyössä. Tämä näkyy esimerkiksi erilaisina lapsille ja perheille suunnattuina toimintamuotoina, kuten kerhoina, leireinä ja toimintapäivinä. Itse kukin meistä voi kuitenkin tukea tässä tärkeässä tehtävässä, esimerkiksi olemalla myönteinen nuoria kirkossakävijöitä kohtaan. Seurakunnan jäseniä ovat lapsetkin – vaikka heistä joskus lähtisi hie-

Mirva Brola

Millainen on kirkkomme tulevaisuus?

MONESSA läntisen Euroopan maassa kirkot elävät kiinnostavaa murroskautta, jonka aikana meillä on mahdollisuus pohtia, miten haluamme olla läsnä suomalaisessa yhteiskunnassa. Minkälaisen tulevaisuuden näet kirkollemme? Olemmeko sulkeutuva vai avoin yhteisö?

Vaikuttaa siltä, että nuoremmille sukupolville on luontevampaa suuntautua ulospäin maailmaan ja rakentaa tulevaisuutta erilaisten vaihtoehtojen varaan. Nuoremmat sukupolvet eivät välttämättä automaattisesti koe äitien ja isien uskonnollista perintöä yhtä vahvasti omanaan. Vanhempien sukupolvien kokemuksesta on hyötyä, jos sille on avoin, mutta on myös mahdollista, että nuori päättää toisin.

Tiedämme, että kirkon jäsenmäärä on laskusuuntainen. Kasneiden määrä on vähentynyt syntyvyyden vähentymisen myötä ja ihmiset eroavat kirkosta, sillä kokevat sen vieraaksi syystä tai toisesta. Miten tulevaisuudessa toimintaa rahoitetaan ja järjestetään

tään alati vähenevälle väkimäärälle? Mitä tehdä kirkkorakennuksille, kun väkeä ei riitä niiden käyttämiseen ja ylläpitämiseen? Mikä on kirkon asema yhteiskunnassa, jossa yhä moninaisempi arvojen joukko muovaa yhteiskuntaa ja yhteisöjä?

Englannissa anglikaaninen kirkko on paikallistasolla lähtenyt rohkeasti kokeilemaan uusia ratkaisuja. Seurakuntien yhteydessä toimii esimerkiksi kaikille avoimia tiloja, joissa saattaa toimia kahvila tai lounasravintola sekä paikallisen alueen eri järjestöjä ja muita yhteisöjä. Joistakin seurakuntakeskuksista on tullut monitoimitiloja, jotka kokoavat yhteen erilaisia ihmisiä kaikessa rikkaudessaan. Tällä on luonnollisesti ollut kannattajansa ja vastustajansa, mutta idea on mielenkiintoinen. Voisiko meiltä löytyä rohkeutta ja ennakkoluulottomuutta etsiä vastaavia ulospäin suuntautuvia toimintamalleja ja sydämen asennetta?

Jonas Bergenstad

Kirkkoherra

Lahden seurakunta

ОТ НАСТОЯТЕЛЯ

Какое будущее у нашей Церкви?

В НАШИ ДНИ во многих западноевропейских странах традиционные Церкви переживают любопытный переломный период. Он дает нам возможность задуматься: какой частью финского общества мы хотим быть? Какое будущее видим для нашей Церкви? Является ли мы замкнутым или открытым для всех обществом?

Кажется, современная молодежь предпочитает держать курс на внешний мир и строить свое будущее с учетом многочисленных вариантов. Сегодня дети совсем не обязательно считают религиозное наследие своих родителей автоматически своим, как это было раньше. Конечно, иногда молодые люди открыты опыту своих отцов и матерей, но также возможно, что они решат по-другому.

Все мы знаем, что количество членов нашей Церкви неуклонно снижается. Вместе со снижением рождаемости уменьшилось количество крещений, а взрослые люди иногда выходят из Церкви, потому что по той или иной причине чувствуют себя в ней чужими. Как в будущем будет финансироваться деятельность Церкви, если число прихожан

постоянно снижается? Что будет с храмами, если не будет хватать людей для их эксплуатации? Каким будет положение Церкви в обществе, которое определяют разнообразные новые ценности?

Англиканская церковь в Англии смело экспериментирует на местном уровне с новыми решениями. В помещениях приходов, например, работают открытые для всех кафе или дневные рестораны, располагаются местные общественные организации или другие сообщества. Некоторые приходы стали настоящими многофункциональными центрами, которые ежедневно посещают самые разнообразные люди. У данной идеи, конечно же, были как сторонники, так и противники, но сам по себе замысел интересен. Сумеем ли и мы найти в себе достаточно смелости и широты взглядов для таких ориентированных на внешний мир моделей работы?

Йонас Бергенстад

Настоятель

настоятель прихода Лахти

Kirkolliskokousedustajat valitaan maaliskuussa

MAALISKUUSSA Suomen ortodoksisessa kirkossa järjestetään kirkolliskokousedustajien vaalit. Kirkolliskokous kokoontuu vuosittain marraskuussa ja se on kirkkomme ylin päättävä elin.

Kirkolliskokoukseen kuuluu yhteensä 35 jäsentä, joista itse-oikeutettuina ovat kolme piispaa. Vaaleilla tehtävään valitaan 11 papiston ja kolme kanttorien edustajaa sekä 18 maallikkoedustajaa. Kustakin hiippakunnasta valitaan omat edustajansa. Vuoden 2020 alusta voimaan astuva hiippakuntarajojen muutos ei vaikuta nyt käytyihin vaaleihin.

Papiston ja kanttorien edustajien vaali järjestetään keskiviikkona 20. maaliskuuta. Helsingin hiippakunnasta kirkolliskokoukseen valitaan yhteensä kuusi papiston edustajaa ja yksi kanttorien edustaja. Papisto ja kanttorit äänestävät edustajat omasta joukostaan.

Kirkolliskokouksen maallikkoedustajien vaali toimitetaan valitsijamiesvaalina. Kunkin seurakunnan alueelta valitaan tietty määrä valitsijamiehiä. Seurakuntavaltuustot asettavat ehdokkaat maallikkoedustajiksi sekä asettavat valitsijamiehet varamiehin.

Valitsijamiehet äänestävät maallikkoedustajista lauantaina 23. maaliskuuta. Kirkollishallitus vahvistaa vaalien tuloksen.

Uusien edustajien toimikausi on aiemmasta poiketen nelivuotinen. Uudet kirkolliskokousedustajat aloittavat työskentelynsä kesäkuussa, jolloin heidän on määrä kokoontua seminaariin Helsingin hiippakunnan alueella.

Tämän vuoden kirkolliskokous pidetään 25. marraskuuta alkaen Valamon luostarissa.

TEKSTI: MIRVA BROLA

Hämeenlinna harkitsee vuokratiloja

HÄMEENLINNAN seurakunta aikoo vuokrata uudet toimitilat, mikäli pääkirkon korjaaminen paljastuu kannattamattomaksi. Seurakunta odottaa rakennuskonsultilta arviolaskelmia kirkon korjauskuluista.

Seurakunnanneuvosto on jo saanut muutamia tarjouksia mahdollisista vuokratiloista. Ehdolla on kaksi eri tilaa Suomen kasarmeilta. Myös Wisahovista on saatu tarjous. Niiden kustannuksia ja soveltuvuutta arvioidaan parhaillaan.

Päätöksiä seurakunnan toimitiloista on tarkoitus tehdä kevään aikana. Mikäli vuokratiloihin päädytään, luovutetaan myös nykyisestä seurakuntakodista.

Vt. kirkkoherra **Jonas Bergenstadin** mukaan nykyinen Pyhien Aleksanteri Nevskin ja Johannes Krysostomoksen kirkko joko puretaan tai korjataan. Uuden kirkon rakentamista hän ei pidä realistisena vaihtoehtona.

Kirkko asetettiin käyttökieltoon viime marraskuussa tiloissa havaittujen homevaurioiden vuoksi. Hämeenlinnassa on jo vuosia kärsitty kirkon sisäilmaongelmista.

Tätä nykyä Hämeenlinnan jumalanpalvelukset toimitetaan seurakuntakodilla. Kesäkirkkona toimiva Ahveniston kirkko aiotaan tänä keväänä ottaa käyttöön tavallista aikaisemmin, jo suurella viikolla.

Pääsiäisyön palveluksen toimittamispaikka on Hämeenlinnassa vielä kysymysmerkki. Seurakuntasalilla sitä ei voida toimittaa kerrostaloasukkaiden yörauhan vuoksi, eikä Ahveniston kirkko sovellu tarkoitukseen. Seurakunta etsiikin paraikaa sopivaa ratkaisua.

TEKSTI: MIRVA BROLA

Lyhyesti

Huomionosoituksia papistolle

Arkkipiispa **Leo** on palkinnut Helsingin hiippakunnan papistoa Kristuksen syntymäjuhlan kunniaksi.

Rovasti **Heikki Huttuselle** on myönnetty koruristin kanto-oikeus ja rovasti **Markku Salmiselle** epigonaation kanto-oikeus.

Huttunen työskentelee Euroopan kirkkojen konferenssin pääsihteerinä Brysselissä ja Salminen Helsingin ortodoksisen seurakunnan kirkkoherana.

Metropoliitta Arseni asetetaan tehtävänsä

Marraskuussa kokoontunut kirkolliskokous valitsi Kuopion ja Karjalan hiippakunnan metropoliitaksi piispa **Arsenin**. Hänet asetetaan metropoliitaksi Kuopiossa 16.–17. helmikuuta Pyhän Nikolaoksen katedraalissa.

Arkkipiispa Leo 40 vuotta piispana

Helsingin ja koko Suomen arkkipiispa **Leon** piispaksi vihkimisestä tulee helmikuussa täyteen 40 vuotta. Tapahtumaa juhlietaan sunnuntaina 24.2. juma-

llaisen liturgian yhteydessä Uspenskin katedraalissa. Leo vihittiin Suomen ortodoksisen kirkon apulaispiispaksi vuonna 1979.

Seurakunnantarkastukset 2019

Piispa tarkastaa hiippakuntansa seurakunnat vähintään joka viides vuosi. Tänä vuonna vuorossa on Lappeenrannan seurakunta, jonka tarkastus siirtyi viime vuodelta kuluvalle vuodelle. Hallinnonuudistuksen vuoksi Helsingin seurakuntaa ei tarkasteta tänä vuonna vaan myöhemmin.

Ukrainan kirkon itsenäisyys toteutui

Patriarkka Bartolomeos allekirjoitti tomoksen 5. tammikuuta.

TÄMÄ VUOSI jää Ukrainan ortodoksisen kirkon historiaan. Kolmekymmentä vuotta kestänyt pyrkimys täydelliseen itsehallintoon eli autokefaliaan toteutui. Konstantinopolin ekumeeninen patriarkka **Bartolomeos** luovutti 6. tammikuuta Pyhän Georgioksen katedraalissa Konstantinopolissa autokefalian myöntävän tomoksen Kiovan ja koko Ukrainan metropoliitta **Epifanille**.

Ortodoksisten kirkkojen hallinnolliset rajat on perinteisesti muodostettu valtiollisia rajoja pitkin. Neuvostoliiton hajoamisen yhteydessä Ukrainan kirkko sai haluamansa autokefalian asemesta autonomian vuonna 1990.

Vahvan, itsenäisen ukrainalaisen kirkon puute on ollut osasyynä koko itsenäisyyden ajan Ukrainaa vaivanneeseen kirkolliseen hajaannukseen. Itsenäisen Ukrainan ortodoksit ovat jakautuneet jopa neljään erilliseen kirkkoon. Yksi niistä on pitänyt itseään autokefalisena, mutta ei ole saanut asemalleen muiden kirkkojen tunnustusta.

Krimin kriisistä syttynyt sota vuonna 2014 kärjisti tilanteen. Ukrainan suurimman kirkon asema Moskovan alaisuudessa muuttui kestävämmäksi. Viime vuonna Ekumeeninen patriarkatti perui Ukrainan kirkon vuonna 1686 tehdyn siirron Moskovan patriarkaatin alaisuuteen ja myönsi sille autokefalian. Helsingin ja koko Suomen arkkipiispa **Leo** on onnitellut metropoliitta Epifania ja Ukrainan kirkkoa.

Moskovan patriarkatti ei ole tunnustanut Ekumeenisen patriarkaatin toimintaa ja on katkaissut yksipuolisesti ehtoollisyyden sen ja sen paikalliskirkkojen kanssa. Tämä koskee myös Suomen ortodoksista kirkkoa. Ekumeeninen patriarkatti tai oma kirkkomme ei ole ryhtynyt vastatoimiin.

Venäläisestä näkökulmasta kyse on maan kristillisyyden historiallisesta syntypaikasta, Kiovasta luopumisesta. Se nähdään uutena takaiskuna Venäjän kirkon sata vuotta kestäneellä tuskien tiellä. Tilanteen vaikeuden vuoksi Suomen ortodoksinen kirkko toimii ja tiedottaa varoen.

TEKSTI: MATTI P. PULKKINEN

Kirkon jäsenmäärä laskussa

SUOMEN ortodoksisen kirkon jäsenmäärä jatkaa laskuaan, kertovat vuoden 2018 väestötilastot. Viime vuoden lopulla kirkkomme jäsenmäärä alitti pitkästä aikaa 60 000 hengen rajapyykin. Viimeksi näin matalalla tasolla käytiin vuonna 2002.

Kirkkoon kuului vuoden 2018 lopussa läsnä- ja poissaolevia jäseniä yhteensä 59 560 henkeä, mikä on 626 vähemmän kuin vuotta aiemmin.

Kirkosta erottiin edellisvuotta vilkkaammin. Eroamisia kirjattiin 981, missä on lisäystä edellisvuoteen 170 henkeä. Yhtenä syynä kohonneeseen lukuun lieenee Konstantinopolin ja Moskovan patriarkaatin välinen erimielisyys Ukrainan kirkon asemasta.

Jäsenmäärän laskua selittävät lisäksi ennätyksellisen alhainen syntyvyys sekä kirkkomme jäsenten ikärakenne: monissa seurakunnissa jäsenistö vanhennee.

Lohtua tilanteeseen tuo, että kirkkoon liittyneiden määrä pysyi korkealla. Kirkkoon liittyi 882 henkeä, mikä on hieman edellisvuotta enemmän. Valtaosa kirkon uusista jäsenistä on maahanmuuttajia.

Helsingin hiippakunnan jäsenmäärä oli viime vuoden lopussa 33 685 henkeä, mikä on yli puolet koko kirkon jäsenistöstä. Maan suurin seurakunta oli Helsinki 19 839 jäsenellään. Hiippakuntamme seurakunnista vain Turun onnistui kasvattaa jäsenmääräänsä 74 hengellä 3 105:een.

Seurakuntien jäsenmäärät 31.12.2018

Hamina	1 138	(-57 henkeä)
Helsinki	19 839	(-74 henkeä)
Hämeenlinna	906	(-35 henkeä)
Kotka	1 056	(-5 henkeä)
Lahti	2 358	(-65 henkeä)
Lappeenranta	2 078	(-8 henkeä)
Tampere	3 205	(-38 henkeä)
Turku	3 105	(+74 henkeä)

MIRVA BROLA

Hämeenlinnan kavallus etenee hoviin

KANTA-HÄMEEN käräjäoikeus antoi joulukuun alussa tuomion Hämeenlinnan seurakunnan entiselle työntekijälle. Hän sai kavalluksesta 60 päivää ehdollista vankeutta. Lisäksi käräjäoikeus velvoitti tuomitun korvaamaan seurakunnan oikeudenkäyntikulut.

Tuomio ei ole lainvoimainen, sillä entinen työntekijä on valittanut siitä Turun hovioikeuteen.

Työntekijä oli seurakunnassa työsuhteessa vuonna 2017. Työsuhdetta ei jatkettu koeajan jälkeen. Seurakunta teki poliisille tutkintapyyntönsä seurakunnan varojen väärinkäytöstä vuoden 2017 loppusyksystä.

Seurakunnassa oli tätä ennen tapahtunut toinenkin kavallus, josta epäillään toista, saman vuoden keväällä irtisanottua työntekijää. Tapaus on vielä syyteharkinnassa.

Arkkipiispa tapasi paavin Roomassa

HELSINGIN ja koko Suomen arkkipiispa **Leo** tapasi katolisen kirkon ylimmän johtajan, paavi **Franciscuksen** Roomassa 19. tammiukuuta. Arkkipiispa osallistui rukousviikon ekumeeniselle pyhiinvaellukselle ja piti matkan aikana opetuspuheen ekumeenisessa ehtoopalveluksessa.

Suomalaisten seurueeseen kuuluivat muun muassa Kuopion piispa **Jari Jolkkonen** evangelisluterilaisesta kirkosta sekä yleisvikaari **Raimo Goyarrola** katolisesta kirkosta.

Matkan ohjelmaan kuului useita ekumeenisia jumalanpalveluksia. Pyhän Henrikin muistopäivänä 19.1. seurue osallistui messuun Santa Maria Sopra Minervan kirkossa. Tätä ennen järjestettiin myös seurueen yksityinen tapaaminen paavin kanssa.

Suomen evangelisluterilaisen, ortodoksisen ja katolisen kirkon edustajien yhteinen pyhiinvaellusmatka on kuulunut osaksi ekumeenisen rukousviikon ohjelmaa vuodesta 1985 lähtien.

Servizio Fotografico L'Osservatore Romano

Paavi Franciscus kätteli arkkipiispa Leon yksityistapaamisessa Roomassa.

Isä Andrei Verikov aloitti Lappeenrannassa

LAPPEENRANNAN seurakunnan toisena pappina aloitti vuodenvaihteessa pastori **Andrei Verikov**. Hän on 42-vuotias ja syntynyt Paraisilta Varsinais-Suomesta. Työuransa hän on kuitenkin tehnyt Itä-Suomessa.

Isä Andrei vihittiin papiksi vuonna 2003, minkä jälkeen hän työskenteli jonkin aikaa Joensuussa. Viimeiset vajat 14 vuotta hän on ollut Nurmeksien seurakunnassa, jonka kirkkoherran tehtävästä hän siirtyi Lappeenrantaan.

– Tämä oli koko perheen yhteinen päätös. Aikani Nurmeksessa oli täynnä. Halusin oppia uutta ja myös antaa itsestäni uutta, isä Andrei kertoo. Myös meneillään oleva hallinnonuudistus toi epävarmuutta.

Lappeenrannan seurakunnassa isä Andrein vastuulla on Imatran alue sekä nuorisotyö, kun taas kirkkoherra **Timo Tynkkynen** vastaa Lappeenrannan suunnasta sekä maahanmuuttajatyöstä. Seurakunnassa paljon puhuttua venäjää isä Andrei ymmärtää hiukan.

Verikovien perheeseen kuuluu kanttorina työskentelevä, nyt opintovapaalla oleva **Maria**-vaimo sekä lapset **Anna**, **Elisabet** ja **Tito**. Perhe asuu vielä Nurmeksessa, todennäköisesti koululukuvuoden loppuun saakka.

Vapaa-aikanaan isä Andrei harrastaa luonnossa liikkumista ja lukemista. Hänellä on myös oma blogi ”Andrein ajatuksia”.

Ensimmäiset viikot uudessa työssä

Tapio Mäkinen

Isä Andrei Verikov toimittamassa suurta vedenpyhitystä loppiaisenä Vuoksen rannalla.

ovat lähteneet käyntiin hyvin. Isä Andrei kehottaa seurakuntalaisia nykäisemään hihasta ja tulemaan juttelemaan.

– Mielelläni tutustun uusiin ihmisiin!

TEKSTI: MIRVA BROLA

Lahdessa valmistauduttiin jouluun

LAHDEN ortodoksinen seurakunta järjesti 22.12. joulun valmistautumisen tapahtuman koko perheelle. Tapahtuma keräsi noin 70 kävijää. Ajatuksena oli kutsua kaikkia lahtelaisia viettämään yhteistä jouluisia päiviä.

Tapahtuman aikana oli tilaisuus osallistua erilaisiin joulupajoihin. Sekä lapset että aikuiset tekivät joulukortteja ja erilaisia joulukoristeita. Nuorimmat

osallistujat tekivät tonttuja sekä lumiukkoja yhdessä vanhempiensa kanssa, ja muskarilaiset tanssivat iloisia leikkitantsseja.

Joulukeittiö keräsi lapsia leipomaan ja koristelemaan pipareita.

Tilaisuudessa oli mahdollisuus katsella Kristuksen syntymä -nimistä lasten varjoteatterinäytelmää. Lapset olivat harjoitelleet näytelmää jo aikaisemmin. Se

olikin tärkeä yhteinen hetki sekä esiintyjille että katsojille.

Ikonimaalari **Marjo Akkanen** oli tapahtumassa mukana kertomassa ikonimaalauksen vaiheista, tekniikasta ja tarvittavista välineistä. Tapahtuman lopussa laulettiin seurakunnan kanttorin **Petri Hutun** johdolla joululauluja.

TEKSTI: MARINA SALOKANGAS

Multaristi

Seinällä vuoteeni vieressä riippuu tummaksi pinttynyt pronssiristi. Se on löytynyt rajan takaa Karhumäeltä, Maaselän kannakselta, jatkosodan aikana.

Suomalaiset valtasivat Äänisen Poventsanlahden pohjukassa sijaitsevan Karhumäen joulukuussa 1941 ja miehittivät sitä Neuvostoliiton kesäkuussa 1944 alkaneeseen suurhyökkäykseen asti.

Asemasotavaiheessa kaupungissa toimi sotilaitten virkistykseksi muun muassa rintamaoppikoulu sekä -yliopisto, josta takaisin majoituspaikkaansa astellessaan äitini juuri kaksikymmentä vuotta täyttänyt serkku yhytti ristin.

Kuvittelen, että taivaalla punersi silloin illansuu. Kevät teki tuloaan.

Päivä oli ollut kaunis, rauhallinen. Reilun kolmenkymmenen kilometrin päässä oleva taistelulinja ei juuri häirinnyt pikkukaupungin auvoa.

Nuori aliupseeri kertasi mielessään innoittavaa luentoa. Opiskelu oli lääkettä asemasodan monotoniseen ikävään. Se sai ajattelemaan, että edessä oli vielä muutakin kuin sota – ehkä jopa parempi maailma, ken ties.

Hetkellisen riehakkuuden puuskassa hän potkaisee tienposkessa kököttävää multapaakkua, joka hajoaa paljastaen sisältään ortodoksiristin.

Sotilas poimii ristin kämmenelleen, pyyhkii pois pahimmat mullat ja sujauttaa taskuunsa. Kun taistelut taas alkavat, on kaikki turva tarpeen.

Serkku selvisi sodasta hengissä ja jopa kutakuinkin ehjänä.

Ristin hän lahjoitti äidilleni, ystävälleen ja sota-ajan kirjeenvaihtotoverilleen, suojelemaan vuorostaan häntä. Nyt, jo korkeaan ikään ehtineenä, äiti antoi sen minulle – arvatenkin samoin aatoksiin.

Ristiä katsellessani en voi olla miettimättä, kenelle se on matkannut alun perin kuulua, kenen kaulasta pudonnut? Se ei ole rikkaan risti vaan ennemminkin köyhän, arvelen.

Onko sen hukannut mies, nainen, poika, tyttö vai ehkä joku baabuska, samanlainen isoäiti kuin minäkin?

Ehkä se on ollut jonkun karhumäkeläisen tai kulkeutunut paikalle jostain kauempaa Poventsanlahdelta, kun on vesireittiyhteys niin Laatokalle, Itämerelle, Vianmerelle kuin Volgallekin. Joka tapauksessa toivon, että kuka ikinä ristin lienee kadottanutkin, on saanut uuden sen tilalle!

Kristityille risti on merkkien merkki, kuoleman voittamisen ja toivon vertauskuva.

Vaikka kuvio sinällään on ikivanha, löydettävissä jo pronssikautisista kalliopiirroksista, Jeesuksen seuraajien tunnuksiksi se vakiintui 300-luvulla keisari Konstantinuksen laillistettua kristinuskon Rooman valtakunnassa.

Väkevimmän symbolimme tausta on karmaiseva. Ristiinnaulitseminen oli roomalaisten julmin ja häpäisevin tapa tappaa.

Tunteja, joskus vuorokausia kestänyt kidutus riisti tuomitulta kaiken ihmisyyden. Lopulta uhri kuoli tukehtumalla rintakehän rusentuen kasaan.

Jeesus kesti sen meidän pelastuksemme tähden, kirkko opettaa. Risti on siis rakauden nyrkki pöytään: ”Sinä olet minun!”

Jeesus sanoi: ”Jos joku tahtoo kulkea minun jäljessäni, hän kieltäköön itsensä, ottakoon ristinsä ja seuratko minua.” Mitä hän sillä tarkoitti? Ei kai sitä, että meidän tulisi vasiten hakeutua tuskaan ja kärsimykseen.

Ehkä hän enemmänkin viittaa Golgatalla lausumaansa rukoukseen: ”Isä, anna heille anteeksi sillä he eivät tiedä mitä he tekevät.” Siinä on Taivaan portti ja pelastuksen kluu, johtolanka.

Nyt kun maailma on taas täynnä uhkaa, puheet raaihtuvat, syntyy ääriilukkeitä ja vihaa, pelottaa joskus niin, ettei uni tahdo tulla yöllä silmään. Silloin takerrun ajatukseen, että kristityn turva on, ettei itse muutu pahaksi. Ei anna pahalle valtaa itsensä. Ei, vaikka mikä olisi.

Siinäkö on meidän ristimme? Vaikea, vaikea ristimme. ●

RIIKKA JUVONEN
Kirjoittaja on kirjailija ja kuvittaja.

Hengellinen loisto ei tarkoita ruumiin ulkonaisten suoritusten runsaslukuista kirjoa, vaan toivossa viisasta sydäntä, joka liittää tekoihin oikean tarkoituksen. – *Iisak Niniveläinen*

*”Minusta äiti
saa antaa lapsilleen
perinnöksi uskonsa.”*

*Tanja Kettunen
sivu 13*

Papin käsiristiä
suudellaan litur-
gian päätteeksi.

SUUTELU: MISSÄ JA MILLOIN?

TEKSTI MIRVA BROLA KUVA MIRO JÄRNEFELT

■ Suuteleminen kuuluu oleellisesti ortodoksiseen tapaperinteesseen. Suutelemalla kunnioitamme esimerkiksi ikoneja, evankeliumikirjaa, ehtoollismaljaa ja Kristuksen ristiä. Myös papin ja piispan siunaavaa kättä on tapana suudella. Lisäksi poskisuudelmien ovat yleinen tapa tervehtiä toinen toistaan.

Kun ortodoksi menee kirkkoon, hän käy yleensä kunnioittamassa esille asetettua ikonia tekemällä ristinmerkin, kumartamalla ja suutelemalla. Tämä osoittaa rakkautta ja arvonantoa. Papilta tai piispalta saadun siunauksen jälkeen on myös tapana suudella tämän oikeaa kättä kunnioituksen osoituksena.

Suudelmalla kunnioitetaan ehtoollismaljaa heti ehtoollisen nauttimisen jälkeen sekä papin käsiristiä liturgian päätteeksi. Myös vigiliassa suudellaan evankeliumikirjaa ja papin kättä öljyvoitelun kautta saadun siunauksen jälkeen. Hautauspalveluksessa voi käydä suutelemassa vainajan rinnalle asetettua ikonia, samoin pyhäinjäännöksiä voidaan suudella joissain tilanteissa.

Lisäksi Suomessa on tapa, jossa toisia seurakuntalaisia tervehditään kolminkertaisilla poskisuudelmilla. Sitä kutsutaan kristottamiseksi ja sillä on slaavilais-karjalaiset juuret. Tapa on liittynyt aiemmin varsinkin pääsiäisaikaan, mutta levinnyt sittemmin laajemmalti.

Poskisuudelmia jaellaan varsinkin sukulaisille, ystäville ja muille tutuille, mutta toisinaan myös aivan tuntemattomille seurakuntalaisille.

Ei siis pidä hämmästyä, että ehtoollisen ja jälkiviinin nautittuaan ehtoolliselle osallistuneet onnittelevat toisiaan poskisuudelmien ja sanoen ”sielun ja ruumiin parannukseksi”. Tervehdykseen vastataan sanoilla ”Jumalan kunniaksi” tai ”Jumalan siunaukseksi”.

Kristottamisessa tervehditään toista kevyesti poski poskea koskettaen kolme kertaa vuoron perään eri poskia suudellen. Ei liene suurta väliä, kummalta puolelta aloittaa. Pääsiäisen juhla-aikaan toivotetaan pääsiäistervehdystä ”Kristus nousi kuolleista!”, johon vastataan ”Totisesti nousi!”.

Nykyisin kristottaminen on levinnyt aivan arkipäivän tapaamisiinkin. Jotkut ortodoksit käyttävät sitä hyvin yleisesti, mutta mitään sääntöjä tästä tervehtimisestä ei ole. Oikeaa tai väärää tapaa ei siis ole.

Papistolla on puolestaan aivan oma tapansa tervehtiä toisiaan: virkaiässä vanhempi aloittaa ”Kristus on keskelläämme”, johon nuorempi vastaa ”On ja tulee olemaan”. Samalla otetaan käsistä kiinni ja suudellaan kämmenselkiä. Ehtoollisen uskontunnuksen edellä papit suutelevat alttarilahjoja ja tervehtivät toisiaan suutelemalla olkapäitä.

lhannetilanteessa koti, seurakunta ja koulu muodostaisivat yhdessä perustan lapsen uskonnon omaksumiselle.

Kumman uskoa lapselle?

Perhe välittää lapselle uskonnon ja perinteet. Vanhempien erilaiset vakaumukset tuovat haasteita kasvatustyöhön.

TEKSTI MIRVA BROLA KUVA MIRO JÄRNEFELT

Perheillä on keskeinen rooli siinä, kuinka lapsi kasvaa uskontonsa edustajaksi. Lapsiin vaikuttaa hyvin voimakkaasti lapsuudenkodin ja vanhempien uskonnollisuus. Erityisesti tämä näkyy teollisuusmaissa, joissa uskonosta on tullut yksityisasia. Perhe onkin tärkein uskonnollisen perinteen välittäjä.

– Perheissä tehdään kirkon kannalta isoja ratkaisuja. Lapsen kastaminen ja uskonnonopetus eivät enää nykyisin ole itsestään selviä asioita. Nykyisin tapahtuu monesti, että kirkkoon kuuluvat vanhemmat jättävät lapsensa kastamatta, kertoo apulaisprofessori **Pekka Metso** Itä-Suomen yliopistosta.

Metso on tutkinut lasten ortodoksista kasvatusta suomalaisperheissä, joissa vanhemmat edustavat eri vakaumuksia. Tilanne on arkipäivää valtaosalle ortodoksilapsia ja heidän vanhempiaan.

Useimmat suomalaisortodoksit elävät ekumeenisissa liitoissa. Tätä nykyä yli 90 prosenttia ortodokseista avioituu toista

vakaumusta edustavan puolison, yleensä luterilaisen kanssa. Kokonaan ortodoksiset perheet ovat harvinaisia.

Näyttää siltä, että ekumeenisissa perheissä kasvavat lapset erkaantuvat uskonnosta useammin kuin kokonaan ortodoksisissa perheissä varttuvat. Tämä näkyy esimerkiksi vähäisempänä uskonnon harjoittamisena aikuisiällä.

Uskonnollinen rikkaus tuo mukanaan haasteita. Niiden ratkaiseminen voi olla ongelmallista ja vaikuttaa voimakkaasti vanhempien omaan uskonnolliseen asennoitumiseen perheessä.

Ortodoksien vähemmistöasema, ortodoksisuuden huono tuntemus sekä perheen ja ympäristön erilaiset uskonnolliset näkemykset vaikeuttavat kasvatustyötä. Ei-ortodoksi puoliso tai muu sukulainen voi esimerkiksi suhtautua kielteisesti lapsen ortodoksiseen kasvatukseen tai uskon symbolien, kuten ikonien, näkymiseen kodissa.

Puolisoiden välinen eripura lapsen kasvatamisesta voi tuottaa surua, samoin isovanhemmat voivat pettyä, kun lapsenlapsi ”menetetään” toisen kirkon jäseneksi.

Toisaalta ekumeenisuus näyttäytyy myös vahvuutena: ortodoksiset ja muut kristilliset perinteet voivat elää rauhanomaisesti rinnakkain, keskinäinen kunniointi ja ymmärrys toisesta uskosta voivat lisääntyä, ja ekumeeninen ympäristö saattaa vahvistaa ortodoksista identiteettiä.

Sotien jälkeen ortodoksisuutta joutui monesti peittelemään valtaväestön keskuudessa. Nykypäivään tultaessa ortodoksisuuden arvostus on lisääntynyt niin, että monet ei-ortodoksivanhemmat haluavat osallistua ja kokevat tehtäväkseen lapsensa kasvattamisen ortodokseiksi.

Perhe-elämän ulkopuolella toisten ortodoksien ja vertaisten puute on merkittävä tekijä, joka vaikeuttaa lasten uskonnollista kasvatusta. Jos perheelle on tarjolla tukea toisista ortodoksiperheistä, vastuu uskonnollisesta kasvatuksesta on helpompi kantaa.

EPÄVARMUUTTA JA JÄNNITTEITÄ

Pekka Metson tekemän tutkimuksen mukaan suomalaisissa ekumeenisissa perheissä koetaan monenlaisia vaikeita tilanteita. Tutkimukseen osallistuneet vanhemmat kertoivat muun muassa, ettei puoliso välttämättä tue lasten uskonnollista kasvatusta. Asenteet vaihtelivat välipitämättömyydestä avoimeen vihamielisyyteen.

Ortodoksivanhempi saattaa epäroidä uskonnonharjoittamista puolisonsa nähden. Syynä tähän oli usein oma epävarmuus varsinaisten uskonnollisten jännitteiden sijaan. Ei-ortodoksin puolison suku voi myös osoittaa kielteistä suhtautumista uskontoa kohtaan.

Ortodoksiksi kääntyneillä hankaluutta aiheuttivat perheen omien ortodoksisten perinteiden puuttuminen. Samoin lasten ortodoksiystävien puute koettiin hankaluutena.

Seka-avioliitto saattaa aiheuttaa uskonnollisia jännitteitä, jotka vaikeuttavat lasten kasvatusta. Ei-ortodoksin puolison kielteiset asenteet tai ortodoksin oma epävarmuus heikensivät johdonmukaista uskonnollista kasvatusta.

Kasvatustyötä helpotti, jos ympäristössä oli edes joitain muitakin ortodokseja: perheenjäseniä, sukulaisia, kummeja, muita ortodoksivanhempia ja -lapsia.

Vanhempien enemmistö oli tyytyväinen lastensa koulussa saamaan uskonnonopetukseen ja arvosti sitä, mutta osa vastanneista kertoi vaikeuksista: Tunnit saatettiin järjestää epäreiluun kellonaikaan tai kuljetus opetukseen oli järjestetty huonosti. Opetus saattoi olla laadultaan ala-arvoista.

Jotkin vanhemmat kokivat lapsensa luokanopettajan suhtautuvan tuomien ortodoksisuuteen. Myös muiden ortodoksioppilaitten puute omalla luokalla tai koko koulussa oli ikävää.

Vastauksista ilmenee joidenkin vanhempien odottaneen, että koulu olisi ottanut enemmän vastuuta heidän lastensa uskonnollisesta kasvatuksesta. Metso ei pidä tätä kovin realistisena toiveena, kun ottaa huomioon uskonnonopetuksen ympärillä käydyn keskustelun.

– Perheitä kannattaisi enemmän rohkaista kasvatustyössä. Yksinkertaisimmillaan se voi olla sitä, että ottaa lapsen mukaan siihen, mitä itse tekee. Lapsen kanssahan voi lähteä opettelemaan vaikka ristinmerkin tekoa tai ruoan siunaamista edes pyhäpäivinä.

Kirkollisen elämän osalta

vanhemmat harmittelivat lähinnä

toisten ortodoksilasten ja -nuorten puuttumista jumalanpalveluksista. Erityisesti tämä koski alueita, joilla ei ole vahvaa ortodoksiedustusta väestössä. Näissä tilaisuuksissa seurakunnan kerhot, kesäleirit sekä lasten ja nuorten lehti Tuohustuli koettiin tärkeinä yhteisöllisyyden muodostajina.

HYVÄTAHTOISET KIRKON IHMISET

Vastauksissa omat mainintansa saivat myös ”kirkon ihmiset”. Kun perhe tulee lastensa kanssa kirkkoon, pienilläkin asioilla voi olla ikäviä seurauksia.

– Pappi voi sanoa ikävästi tai kirkkomummo voi ojentaa lasta. Tällainen voi kummuta hyvästä pyrkimyksestä. Ne voivat olla pieniä hetkiä eikä paljoakaan ole tapahtunut, mutta jos jotain ikävää tapahtuu, sillä voi olla paljon suurempia seurauksia kuin mihin ehkä olisi aihetta, Metso sanoo.

Kirkkokäynti lasten kanssa voi olla pitkään suunniteltu ja siihen voi latautua jännitystä, varsinkin jos perhe on tottunut kirkossa käynteihin. Lapsiin liittyy aina ääntä ja liikettä, mihin seurakunnassa kannattaisi suhtautua suvaitsevaisesti.

Useimmat suomalaisortodoksit elävät ekumeenisissa liitoissa.

– Onko hyvä tapa lähestyä lapsia niin, että vahvasti ojennetaan tai käydään vanhemmille antamassa palautetta kasvatuksesta? Se ei kanna hyvää hedelmää, neljän lapsen isä Metso sanoo.

– Kirkkoon lapsia tuovat vanhemmat tuskin antavat heidän tehdä siellä ihan mitä sattuu. Kyllä kirkkoon pitäisi mah-
tua normaalit äänet. Tästä mahdollisesti häiriytyvien seurakuntalaisten kannattaisi miettiä, kuka kirkkoon sitten saa tulla ja kuka sinne tulee vuosien päästä.

Hän huomauttaa, että ortodoksisessa

kirkossa lapset eivät ole yhtään sen vähemmän kirkon jäseniä kuin aikuisetkaan. Liturgia on sen näköinen kuin on seurakuntakin.

ELINIKÄINEN OPPIMINEN

Lapsuuden ja nuoruusiän uskonnollisuuteen vaikuttaa moni tekijä: perhe, vertaiset, uskonnonopetus sekä seurakunta. Lapset omaksuvat yleisemmin vanhempiensa uskonnolliset näkemykset kuin vaihtavat vakaumusta tai hylkäävät uskonnon tyystin. Ekumeeniset liitot ja van-

hempien eripura haittaavat uskonnon välittymistä jälkikasvulle.

Seurakunnan toiminnalla ja uskonnonopetuksella on tärkeä tehtävä uskonollisuuden kehittämisessä. Työlleen omistautuneet opettajat, opiskelija-keskeinen lähestymistapa ja merkitykselliset opiskelumateriaalit tukevat kehitystä yhdessä myönteisen ilmapiirin kanssa.

Ortodoksitoverit ja muut vertaisryhmät edistävät yhteenkuuluvuutta ja viestivät uskonnon läsnäolosta ja tärkeydestä. Vertaisilla ei kuitenkaan ole niin suurta

Ekumeenista elämää katolisessa Belgiassa

EU-PARLAMENTIN virkamiehenä työskentelevä **Taneli Repo** kasvattaa lapsiaan ortodokseiksi ekumeenisessa liitossa katolisessa maassa. Pian kymmenen vuotta Brysselissä asuneen pariskunnan molemmat lapset ovat syntyneet Belgiassa. Isä on Tampereen ortodoksisen seurakunnan jäsen ja lapset Helsingin äidin kotipaikan mukaan, vaikka äiti itse kuuluu luterilaiseen kirkkoon.

– Olin itsekkin luterilainen, mutta liityin ortodoksiseen kirkkoon vuonna 2002. Isäniäni oli Suistamolta ja sukuni oli siltä puolelta ortodoksista sotiin saakka. Minun jälkeeni myös vanhempani ovat liittyneet ortodoksiseen kirkkoon, Repo kertoo.

Kun pariskunnalle oli jälkikasvua tulossa, piti päättää kasteesta ja kirkkoon kuulumisesta. Keskustelusta tuli lyhyt.

– Siitä ei tarvinnut hirveästi keskustella. Vaimokin halusi, että lapset kastetaan ortodokseiksi, Repo kertoo.

Perheessä isä vastaa lasten uskonnollisesta kasvatuksesta, sillä puoliso ei ole uskonnosta kiinnostunut. Lapset käyvät isänsä mukana kirkossa noin kerran kuussa. Omaksi kotikirkoksi on löytynyt Ekumeenisen patriarkaatin alainen Pyhän Kolminaisuuden ja Pyhien Kosmoksen ja Damianoksen kirkko, jossa palveluskielinä ovat ranska ja kirkkoslaavi.

Toisinaan ortodoksisessa kirkossa käydään koko perheen voimin, ja kirkkokahveille suunnataan suomalaiselle merimieskirkolle. Luterilaisiin palveluksiin perhe ei osallistu suomalaisten sukulaisten konfirmaatioita ynnä muita lukuun ottamatta.

Isä on tyytyväinen 7-vuotiaan **Linnea**-tyttären saamaan uskonnonopetukseen Brysselin Eurooppa-koulussa. Nelivuotiaalla **Noel**-pojalla ei vielä ole uskonnonopetusta paikallisessa esikoulussa.

– Eurooppa-koulussa on ortodoksista uskonnonopetusta tunti viikossa. Opintosuunnitelma on Ekumeenisen patriarkaatin hyväksymä eikä opetus teeskentele tunnustuksetonta, Repo kertoo.

Koulussa on opeteltu muun muassa ristinmerkin tekemistä sekä erilaisia rukouksia. Tyttärellä on myös muita ortodokseja kavereina sekä koulussa että jumalanpalveluksissa.

Katolisessa maassa ortodoksien on helppo sopeutua joukkoon. Esimerkiksi Pyhän Nikolaoksen päivää vietetään kou-

Taneli Repo lastensa Linnean ja Noelin kanssa kotialttarin äärellä.
Kuva: Taneli Revon kotialbumi

luissakin ja lapset saattavat saada silloin suklaata lahjaksi.

Kotona uskontokasvatus näkyy Raamatun kertomusten lukemisena iltasaduiksi sekä ehtooveisun tai jonkin muun rukouksen laulamisena ikonin edessä ennen nukkumaanmenoa. Vakaumusten yhteiselo perheessä on sujunut pääosin leppoisasti.

– Paastonajan vietosta on joskus ollut keskustelua vaimon kanssa. Emme vietä paastoa hampaat irvessä, mutta olen esittänyt, että voisimme syödä enemmän kalaa lihan sijaan, Repo kertoo.

– Samoin hän joskus toppuuttelee, ettei tarvitse lukea niin pitkiä iltarukouksia.

Siitä Taneli Repo on samaa mieltä, ettei uskontoa pidä tuputtaa lapsille liikaa – muuten siitä tulee vastenmielistä.

TEKSTI: MIRVA BROLA

vaikutusta lasten ja nuorten uskonnollisuuteen kuin kodilla ja seurakunnalla.

Ihannetilanne olisi, että koti, seurakunta ja koulu muodostaisivat yhdessä perustan uskonnon omaksumiselle. Toisaalta ortodoksiseen näkemykseen kuuluu, että uskonnollinen kasvu ja oppiminen on elinikäinen kehitysprosessi.

Ortodoksinen kirkko opettaa, että perhe on pienois kokoinen kirkko, joka elää liturgisessa yhteydessä seurakuntaan.

Yleisesti ortodoksisessa maailmassa suhetaudutaan epäsuovasti seka-avioliittoja kohtaan.

– Kanonisessa perinteessä puhutaan, ettei ortodoksi saisi avioitua toisuskoisen kanssa. Ajatellaan, että hengellinen elämä muodostaa perustan kaikelle muulle ja avioliitossa jaetaan koko elämä, Metso sanoo.

Suomen ortodoksinen kirkko on hyvin tietoinen jäsentensä ekumeenisesta arki-

todellisuudesta. Paikalliskirkkomme korostaakin sovittävän rinnakkaineloa ajatusta ja pyrkii tukemaan perheitä kasvatusyhteydessä. ●

Lähde: Pekka Metso: Raising a Christian or an Orthodox Christian? Artikkeliteoksessa Martin Ubani (Ed.): New international studies on religions and dialogue in education. Waxmann 2018.

Pienestä pitäen kirkkoon

KOTKASSA asuvien Tanja ja Lassi Kettusen perheestä kolme kuuluu ortodoksiseen kirkkoon. Tanja ja lapset, neljävuotias Olivia ja puolitoistavuotias Odessa, ovat ortodokseja. Lassi Kettunen on luterilainen.

– Minä olin sitä mieltä, että jos lapsi on tyttö, hänet kastetaan ortodoksiksi. Jos lapsi on poika, hänestä tulee luterilainen, muistelee Lassi Kettunen.

Ortodoksisuus periytyy lasten äidin puolelta, sillä Tanja Kettusen sukujuuret ovat rajan takana Karjalassa Suistamolla. Hänelle on ollut aina selvää, että lapsista tulee ortodokseja.

– Olen aina ajatellut, että haluan kastaa lapseni ortodoksiseen kirkkoon sukupuolesta tai mistään muustakaan asiasta riippumatta. Minusta äiti saa antaa lapsilleen perinnöksi uskonsa.

Tanja Kettunen on suvussaan harvinaisuus, koska hän on halunnut ortodoksisuuden siirtyvän myös lapsilleen. Tanjan sisarukset ja serkut päätyivät toisenlaiseen ratkaisuun. Heidän lapsensa eivät ole kirkon jäseniä.

– Minun mielestäni kirkkoon kuulumisesta ei ole niin paljon haittaa, etteikö sitä päätöstä erota kirkosta voisi tehdä joskus myöhemmin aikuisena, jos niikseen tulee.

Lasten ja Tanjan ortodoksisuus herättää toisinaan kummastelua tuttavapiirissä.

– Sellaiseen ihmettelyyn törmää joskus. Sanotaan, että onpas erikoista. Onhan ortodoksisuus aika harvinaista, Lassi Kettunen toteaa.

Kettusten perhe pitää yhteyttä muiden ortodoksisten lapsiperheiden kanssa. Kirkosta ja kerhotoiminnasta on löytynyt ystäviä. Tanja Kettunen toivoo, että lapsilla olisi ortodoksikavereita myös koulussa.

– Lapsille olisi helpompaa, jos ei tarvitsisi olla luokan ainoita ortodokseja. Muistan omasta lapsuudestani sen, että piti mennä toiseen kouluun uskonnotunnille ja sitä piti sitten selitellä muille luokkakavereille. Lapsi voi kokea tällaisen asian hankalana.

Kettusten perheelle on tärkeää, että lapset saavat aikanaan oman uskonnon opetusta koulussa. Se kuuluu yleissivistykseen, ja tunneilla opetetaan sellaista, mitä kotona ei osata opettaa.

– Kaikkea ei pysty opettamaan itse. Lapsilla on oikeus saada oman uskonnon opetusta. Sellaista en kannata ollenkaan,

Kettusten perhe lukee mielellään yhdessä. – Meillä on ollut tehtäväkirjoja, joissa kerrotaan Raamatun tapahtumista. Lasten Raamattua emme ole vielä yhdessä lukeneet, mutta senkin aika koittanee.

että lapsille opetettaisiin kaikille yhteisellä uskonnotunnilla eri uskontoja. Silloinhan kaikki olisi vain samaa massaa, sanoo Tanja Kettunen.

Arjen ekumenia näkyy Kettusten perheessä muun muassa siten, että he käyvät myös luterilaisissa lastenkerhoissa ja toisinaan luterilaisissa jumalanpalveluksissa. Useimmiten suuntana on kuitenkin Kotkan ortodoksinen kirkko. Liturgiassa he käyvät kerran tai pari kuussa.

– Olemme pyrkineet siihen, että kirkossa käynti olisi lapsille luonnollista. Välillä lasten keskittyminen herpaantuu kirkossa palveluksen aikana. Hyvä puoli on, että kirkossa saa liikkua ja katsella ja vaikka piirtää. Olivia esittää joskus kysymyksiä siitä, mitä kirkossa tapahtuu, kertoo Tanja Kettunen.

No mikä siellä kirkossa sitten on parasta lasten mielestä? – Se, että sieltä saa leipää, vastaa Olivia Kettunen leveästi hymyillen.

Vastaus naurattaa Tanja Kettusta.

– Lapset söisivät vaikka kuinka paljon kirkkoleipää, jota on ehtoollisen jälkeen tarjolla lasten omalla pöydällä meidän kera.

TEKSTI JA KUVA: SAARA KALLIO

Ortodoksisen varhaiskasvatuksen haasteita

Millaiset mahdollisuudet lapsilla on kiinnittyä oman kirkkonsa jäsenyyteen, pohtii rovasti Jyrki Penttonen.

TEKSTI JYRKI PENTTONEN

Tosiasia nyky-Suomessa on, että ne perheet, joissa kaikki ovat ortodokseja, ovat pieni vähemmistön vähemmistö. Se ei ole ongelma, eikä siitä tarvitsisi sellaista tehdä. Suurin osa ortodokseista Suomessa syntyy perheeseen, jonka toinen vanhempi on ei-ortodoksi. Nykyään puhutaan ekumeenisista perheistä, ennen seka-avioliitoista.

Perheet muuttuvat kesken elämän. Ihmiset eroavat ja luovat uusia perheyksiköitä. Naimisiin ei välttämättä mennä missään vaiheessa. Tämä on hyvin tavallista ortodokseillekin. Isovanhempia voi olla neljä tai kahdeksan. Uskonnotkin vaihtuvat monesti uusien perhekoostumusten mukaan.

Lapsen uskonnollinen varhaiskasvatus saattaa olla hyvinkin kapeaa, ellei joku perheyhteisössä ole aktiivinen kirkon jäsen. Aina tuo aktiivi ei ole isä tai äiti. Varsin usein hengellisen kasvatusvastuun ottaa isoäiti tai kummi, joskus setä, eno, täti tai joku muu.

Ellei hengellistä vastuuta lapsesta ole otettu lainkaan, kastetta ja mirhalla voittoa lukuun ottamatta, saattaa lapsi päästä koulun aloitettuaan oman uskontonsa mukaiseen uskonnonopetukseen. Siellä hän saa viimein kuulla siitä uskosta, johon hänet on vauvana liitetty. Uskonnonharjoituksesta huolehtii koulu pari kertaa vuodessa kirkkokäynnillä. Tuolloin lapsi pääsee pyhälle ehtoolliselle.

Monissa kouluissa hartaudet ovat joko kiellettyjä tai torjuttuja rehtorien tekemien uskonnonvapautuskintojen

istockphoto

mukaisesti. Kaikenlainen uskonnonopetus tai sen harjoittaminen on kouluissa luokkahuoneen ulkopuolella kiellettyä. Onko tämä uskonnonvapauslain tarkoittama ihanne?

Joskus lapsella ei ole mahdollisuutta osallistua edes oman uskontonsa mukaiseen opetukseen. Hänen ensimmäinen ja viimeinen mahdollisuutensa päästä kirkon piirissä kokemaan ortodoksisuutta saattaa tarjoutua kristinoppikoulussa, joka järjestetään nykyisin onneksi lähes aina leirioloissa.

Kristinoppileireillä uskontokasvatuksen keskuksen muodostavat kirkko, jumalanpalvelukset ja oman uskonnon mukaiset aiheet.

OLEN OLLUT laulamassa 40 lapsen kanssa akatistosta Jumalansynnyttäjälle. Palveluksen tunnelman, hartauden ja kokemuksen syvintä olemusta on mahdotonta selittää sellaiselle, joka on lukenut kuvauksen vain tietokoneelta tai oppikirjasta. Voiko kirkonkellojen soittoa kokea netistä kuuntelemalla? Voi, mutta se on aivan

eri asia kuin päästä niitä soittamaan. Esi-
merkkejä luetun tai kuunnellun ja koetun
välillä voisin luetella laajasti.

Mikäli lapselta on syystä tai toisesta
eväty kokemusellinen uskontonsa har-
joittaminen, hän osallistuu täysi-ikäisek-
si tultuaan pyhiin toimituksiin varsin sa-
tunnaisesti. Edessä on mahdollinen avio-
liittoon vihkiminen tai omien lasten kas-
taminen.

Melko varmasti jossain vaiheessa osal-
listutaan sukulaisten tai ystävien hauta-
jaisiin. Samoin kristinoppileirien pää-
tösjumalanpalvelukseen osallistuminen
kuuluu edelleen ortodoksikummien ja lä-
hisukulaisten pakollisiin kuvioihin.

Sen sijaan kodinpyhityksen, ripityk-
sen, sairaanvoitelun tai panihidan pyytä-
minen ortodoksisesta seurakunnasta vaa-
tii jo melkoista hengellistä aktiivisuutta.
Kuitenkin näillä toimituksilla on suuri
merkitys perheiden hyvinvointiin. Ko-
dinpyhitys nostaa kodin todellisesti py-
häksi. Ripitys tuo lohdun vakavasti sai-
raalle omaiselle. Panihida on kirkon an-
tama lääke läheisensä menettäneelle niin
alkushokissa kuin surun muututtua kai-
paukseksi.

Kaikki kirkon jumalanpalvelukset ja
toimitukset tähtäävät ihmisen hyvinvoin-
tiin ja eheytymiseen. Kirkon opettajien
olisi lempeästi muistutettava, että näillä
toimituksilla on merkitystä koko perheel-
le, niin lapsille kuin aikuisille.

Kirkon rukoukset ja rituaalit jo sinäl-
lään hoitavat ihmisen kaikkia aisteja ja
ovat kaikenikäisten ulottuvilla, jos tämä
mahdollisuus vain ymmärretään käyt-
tää. Samalla tämä mahdollistaa todelli-
sen ekumenian.

Oman uskonnon harjoittaminen yh-
dessä kaikenikäisten ystävien, tuttavien
ja sukulaisten kanssa mahdollistaa hen-
gellisen, yhteiskunnallisen ja kulttuuri-
sen kokemuspäiirin avartumisen niille,
jotka eivät millään muulla lailla voisi si-
tä tavoittaa. Lapsi näkee, kuulee, tuntee ja
haistaa näistä kaikista osallistujista eni-
ten, vaikka näennäisesti näyttäisi askar-
televan aivan jotakin muuta.

Vanhemmat haluavat lapsilleen paras-

ta. Kodin, koulun ja kirkon yhteinen us-
kontokasvatus on parhainta silloin, kun
nämä kolme täydentävät toisiaan. Koti ja
kirkko tarjoavat kokemusta, koulu tarjoaa
tietoa. Opetusta toki annetaan koulun li-
säksi kodeissa ja kirkoissakin.

MONIARVOINEN yhteiskunta on päättä-
jien ja poliitikkojen toimesta alkanut ajaa
uskonnonopetusta alas. Jos tämä
toteutuu täysin, katsoisin
lapselle olevan hyödyllisempää opiskella fi-
losofiaa kuin jotakin
epämääräistä yleisus-
kontoa, joka on aat-
teellisesti ja sisällöl-
lisesti yhtä älykästä kuin
opettaa saksaa ja rans-
kaa sekaisin.

Ortodoksinen uskonto ei ole
Valittujen palojen kaltainen kokonaisuus,
josta nypitään rusinat pullasta. Ortodok-
sia on syvästi omaksuttuna koko elämän
sisältävä elämäntapa. Siihen kasvetaan,
siinä kehitytään ja siinä on oikeus myös
taantua.

Vaikka ortodoksia on luonteeltaan
vahvasti sosiaalista, se ei kuitenkaan pe-
rustu ryhmäkuriin. Jokainen persoona on
ennen kaikkea vastuussa itsestään, valin-
noistaan ja omasta kehityksestään. Toi-
sten syntejä ei voida, vaan ortodoksian
oikein oivaltanut kilvoittelija kääntää ai-
na katseensa omaan tilaansa. Kasvattajan
vastuussa vanhemmat ja kummit joutuvat
toki huomioimaan lapsen tekemät virheet
ja erehdykset. Niihin pitää vastuullises-
ti puuttua.

Kouluissa tehdään myös avartavia ar-
vovalintoja. Eräs koulu käytti retkeilypäi-
västään osan siihen, että kaikki ala-
asteikäiset kävivät tutustumassa ortodok-
siseen kirkkoon. Pappi ja kanttori pitivät
vuorotellen kirkon esittelyjä ja vastasivat
lasten varsin fiksuihin kysymyksiin.

Panin merkille erikoisen seikan. Kun
olin lopettanut esittelyn, kiitellyt ja anta-
nut ymmärtää, että aika on lopussa, lapset
eivät tehneet elettäkään noustakseen ja
lähteäkseen. Lopulta opettajan kehotuk-

sesta he sitten lähtivät. Kertoessani täs-
tä kanttorille hän totesi jakaneensa aivan
saman kokemuksen.

Luulen, että selitys tähän on yksinker-
tainen. Lapsilla oli rauhallinen hetki, pal-
jon kauniita kuvia sekä miellyttävät tuok-
sut ja valaistukset. Heillä oli tilaisuus kat-
soa rauhallisia, paikoillaan olevia kuvia,
jotka eivät nettimaailman tavoin liiku,
hyppi tai välky, vaan joista kuvas-
tuu pyhyys. Tätä tarkoittaa
lasten kyky tarttua het-
keen (carpe diem).

*"Vanhemmat
haluavat lapsilleen
parasta."*

MIKSI nyky-yhteis-
kunta sitten näyttäy-
tyy varsin kirkkokrii-
tisenä tai jopa uskon-
nonvastaisena? Luulta-
vasti kyseessä on vanha di-
lemma: yksilönvapautta halu-

taan korostaa rajattomasti tyyliin "Mulle
ei tarvitse tulla sanomaan, miten mä elän".
Tämä antisosiaalisuus tulee vielä maksa-
maan yhteiskunnalle paljon.

Haluaisin joskus kysyä vaikkapa ateis-
teilta, mikä kirkon opetuksessa on niin
huonoa ja arveluttavaa, että sitä täytyy ak-
tiivisesti vastustaa. Mikä siitä tekee niin
vaarallisen?

Tapasin vanhuksen, joka oli pysynyt
ortodoksina lähes täysin luterilaisessa
kunnassa. Kysyin häneltä, miten hän on
tässä ympäristössä voinut olla ortodok-
si läpi elämänsä aina 90 vuoden ikään
saakka. Vanhus sanoi: "Helposti. Lupa-
sin äidilleni jo lapsena, että uskontoani
en vaihda." Hengellinen varhaiskasvatus
oli selvästi onnistunut.

Länsimaisen ihmisen tragedia on kuin
laajennettu paradoksi puolalaisen eloku-
vaohjaaja **Krzysztof Kieslowskin** sano-
mana: "Länsimaisen ihmisen suurin toi-
ve on rajaton vapaus" – ja "Länsimaisen
ihmisen suurin pelko on yksin jääminen".
Haluammeko kasvattaa lapsemme yksilö-
painotteiseen itsekkyyteen, joka voi tuo-
da jopa hetkellistä menestystä, vai onko
meidän sittenkin viisaampaa liittää lap-
semme kirkon elämään, jossa hän ei kos-
kaan tule jäämään yksin? ●

Arktinen diplomaatti

Arktisten asioiden suurlähettilään Aleksis Härkösen mukaan pohjoisen tilannekuva näyttää paremmalta kuin aiemmin. – Ajatus, että arktisesta tulisi uusi villi länsi, ei ole toteutunut.

Polvijärven pojasta suurlähettilääksi: Ortodoksisuus on kulkenut Aleksis Härkösen arvoina maailmalla. Vielä tämän kevään hän edistää arktisen alueen asioita.

TEKSTI MIRVA BROLA KUVAT TEEMU PERHIÖ

Merikasarmi Katajanokalla on remontissa ja ulkoministeriö väistötiloissa, joten suurlähettiläs **Aleksis Härkönen** saapuu Helsingin kirkkoherranvirastoon haastattelua varten. Paikka on tuttu, vaikka kirjaston löytämiseen tarvitaan opastusta.

– On minullakin ollut toimisto täällä, yksiö Unioninkadun puolella. Siellä oli silloin Syndesmoksen toimisto, Härkönen muistelee ja silmäilee ympärilleen.

Pitkän uran ulkoasiainhallinnossa tehneellä Härkösellä on vankat ortodoksisuuret. Isä **Pentti Härkönen** oli aktiivinen ortodoksi ja kansakoulunopettaja, joka opetti pappisseminaarilaisille suomen kieltä. Perhe muutti Pohjois-Karjalan Polvijärveltä isän työn perässä Kuopioon 60-luvulla. Siellä Aleksis oppi tuntemaan kaikki seminaarissa opiskelleet, vaikka nämä olivatkin häntä hieman vanhempia.

– Eniten olen ollut tekemisissä rovas-

ti **Rauno Pietarisen** kanssa. Hänen kanssaan ollaan ystäviä ja perhetuttuja.

Klassillisessa lukiossa opiskelleen Härkösen tuttavapiiriin lukeutuivat niin ikään muun muassa **Mikko Kärki** ja **Pekka Helakallio**. Lukiosta tie vei Helsingin yliopistoon lukemaan valtiotieteitä ja kansainvälistä politiikkaa.

Opiskeluaikoina Härkönen oli tiiviisti mukana erilaisissa ortodoksien riennöissä: Ortodoksisen ylioppilasliiton hallituksessa sekä pääsihteerinä Ortodoksis-

ten lasten ja nuorten liitossa ja kansainvälisessä Syndesmos-järjestössä.

– Opiskelijariennot olivat kaikin puolin miellyttäviä. Löysin puolisoni **Tarun-kin** niistä tehtävistä.

Innokkuuden taustalla oli kotoa tullut perintö mutta myös ystäväpiiri. Mihin-kään ”osakuntahöpytyksiin” Härkönen ei osallistunut, politiikkaankin hyvin vähän.

– Opiskelujen kautta politiikka kiinnostui, mutta ei niin paljoa, että olisin lähtenyt sitä tietä eteenpäin. Poliitikkojen kanssa on mukava olla tekemisissä, kansanedustajien ja ministerien, olematta heidän kilpailijansa. He ovat mukavia ihmisiä – jonkun matkan päästä katsottuna. Osa lähempääkin.

JÄÄ SULAA POHJOISESSA

Vuonna 1980 Härkönen aloitti työnsä ulkoministeriössä. Viimeisimmät vuodet hän on perehtynyt pohjoiseen ulottuvuuteen arktisten asioiden suurlähettiläänä.

Aihealue on mielenkiintoinen: ilmastomuutoksen seurauksena jää sulaa Pohjoisella jäämerellä, ja arktisen alueen öljy- ja kaasuvarat tulevat helpommin hyödynnettäviksi. Vielä joitain vuosia sitten alueelle povattiin melkoista ryntäystä.

– Sitä ei ole tullut. Moni öljy-yhtiö on vetäytynyt pois etsinnöistä ja koeporauksista, koska se ei ole taloudellisesti kannattavaa. Uusiutuvat energiamuodot yleistyvät koko ajan. Voi olla, että fossiiliset polttoaineet tulevat tiensä päähän. Ilmastoon kannalta tämä olisi toivottavaa, Härkönen sanoo.

Toinen syy ryntäyksen laimenemiseen ovat länsimaiden asettamat sanktiot Venäjää kohtaan. Maa tarvitsisi läntistä teknologiaa luonnonvarojen hyödyntämiseen, mutta sitä ei ole tullut.

– Tämä on lyhytaikainen ilo. Venäjällä pystyy yhdessä Kiinan kanssa luomaan teknologiaa. Toisaalta Venäjä investoi parhaillaan kaasun tuotantoon Jamaalin niemimaalla eli mantereella, ei merialueella.

Pitkällä aikavälillä tilanne voi muuttua: esimerkiksi Kiina seuraa tilanteen kehitystä ja varautuu tulevaan.

Pohjoisessa on myös vedenalaisia aluekiistoja: useampikin valtio on esit-

tänyt vaatimuksia mannerjalustaan liittyvistä alueista merenpohjassa. Kiista on käsiteltävänä YK:ssa, jonka alainen komitea tekee aikanaan omat suosituksensa aluejaosta. Osalliset ovat ilmoittaneet kunnioittavansa menettelyä.

Myönteistäkin kehitystä ta-
pahtuu. Vielä jään peitossa
olevalle Jäämerelle on
sovittu 16 vuotta kestä-
västä kalastuskiellosta. Sopimuksessa ovat mukana arktisten maiden lisäksi muita keskeisiä valtioita sekä EU.

– Tämä on ensimmäisiä kertoja ihmiskunnan historiassa, kun kielletään jotain, mitä ei vielä voi tehdä. Voi olla, että kaloja siirtyä pohjoiseen jääpeitteen vetäytyessä, mutta vielä ei ole varmuutta, miten kalat käyttäytyvät. Alueelle täytyy myös sopia kalastuskiintiöistä.

ERIKOINEN KOILLISVÄYLÄ

Paljon on puhuttu Koillisväylän avautumisesta meriliikenteelle. Jäämerta pitkin kulkeva reitti lyhentäisi kilometreisä mitattuna huomattavasti merimatkaa Aasiasta Eurooppaan. Viime syksynä sitä kautta kulki ensimmäinen konttialus.

Härkösen mukaan varustamoiden into liikennöidä reitillä ei ole kasvamaan päin vaan pikemminkin päinvastoin.

– Moni laivayhtiö on kokeillut reittiä mutta todennut, ettei se ole kannattava. Reitti on toki lyhempi mutta haastavampi. Jos konttilaiva myöhästyy jäiden tai byrokratian vuoksi, yhtiöt eivät toista kertaa lähetä alusta sitä kautta.

Reittiä saatetaan ryhtyä käyttämään liikennöintiin esimerkiksi venäläisten satamakaupunkien välillä, ei niinkään Aasiasta Eurooppaan, Härkönen uumoilee.

– Koillisväylä on aika erikoinen merialue. Paitsi että siellä on jäätä, se on myös matala. Sulavassa meressä on ahtojäätä ja jäävuoria. Itse asiassa reitti on vaikeakulkisempi kuin sellainen, joka on kokonaan jäässä.

Epäselvyyttä on myös kansainvälisen oikeuden tulkinnassa merialueen avoi-

muudesta, Härkönen kertoo. Periaatteessa reitin pitäisi olla avoin, mutta Venäjä näkee asian toisin ja tarjoaa alueella liikkuville aluksille hinnakasta luotsaus- ja jäänmurtopalvelua.

Jonkin verran esillä on ollut ajatus suomalaisten jäänmurtajien hyödyntämisestä Jäämerellä.

– Suomi on ehdottanut, että jäänmurtajia otettaisiin yhteiskäyttöön, mutta asia ei ole edennyt pitkälle. Esimerkiksi Yhdysvalloissa ja Kanadassa on liian vähän jäänmurtokapasiteettia, mutta sinne ei haluta ulkomaista kalustoa,

mikä on selvää protektionismia.

Suomen toiveissa olisi myös vetää uusi tietoliikennekaapeli Koillisväylälle, mikä lyhentäisi tiedonsiirron viivettä Aasiasta Eurooppaan. Asia ei ole juuri edennyt, ja siihen kytkeytyy teknisten kysymysten lisäksi huolta tietoturvallisuudesta.

PAINAITA ALKUPERÄISASUKKAILLE

Suomi on vielä tämän kevään puheenjohtajana Arktisessa neuvostossa, joka on alueen valtioiden ja alkuperäisasukkaiden keskustelufoorumi. Kaksivuotinen kausi päättyy ulkoministerikokoukseen toukokuussa Rovaniemellä.

Neuvosto perustettiin vuonna 1996 ennen kaikkea ympäristönsuojelua varten. Sen päätehtäviä ovatkin ympäristö- ja ilmastoasiat. Kolmas päätehtävä on arktisen alueen asukkaiden hyvinvoinnin turvaaminen.

– Varsinkin alkuperäisasukkaat ovat aikamoisessa paineessa. Ilmastomuutos tuo mukanaan globalisaation, ja perinteiset elinkeinot, kuten metsästys ja kalastus, jäävät sivuun. Arktisten asukkaiden pitää oppia uusia ammatteja.

Suomessa ainoita alkuperäisasukkaita ovat saamelaiset, joita neuvoston suuntaan edustaa saamelaiskäräjät. Saamelaisia huolettaa esimerkiksi suunnitelma Jäämeren junaradasta. Liikenneministeriö on selvittänyt Rovaniemeltä Norjan Kirkkoniemeeseen kulkevaa ratalinjausta, joka menisi ortodoksisten kolttien

*”Voi olla, että
fossiiliset polttoaineet
tulevat tiensä
päähän.”*

Aleksis Härkösellä on isänsä puolelta juuria Impilahteen. – Nuorena opettelin kavereitteni kanssa itäkarjalan murretta sanakirjan avulla.

Aleksis Härkönen

- Syntynyt 1952 Polvijärvellä Pohjois-Karjalassa, asuu Helsingissä
- Puoliso Taru Härkönen, 3 lasta, 9 lapsenlasta
- Ulkoasiainhallinnon palveluksessa vuodesta 1980. Presidentin ulkopoliittinen neuvonantaja 2009–10, Suomen Viron-suurlähettiläänä 2010–14, arktisten asioiden suurlähettiläs vuodesta 2014.
- Nuoruudessa lukuisia luottamus-toimia ortodoksisen kirkon piirissä. Valtuutettuna ja neuvoston jäsenenä Helsingin seurakunnassa 1970–90-luvuilla.
- Harrastukset: ulkoilu eri muodoissa, sienestys

alueella Inarinjärven etelä- tai pohjoispuolelta.

Koulutus on ollut yksi Suomen puheenjohtajakauden kärkiteemoista yhdessä ympäristönsuojelun, meteorologisen yhteistyön ja viestintäyhteyksien edistämisen kanssa. Kaikilla näillä osa-alueilla onkin saatu edistystä aikaan.

Härkönen pitää merkittävänä Suomen jäsenyyttä arktisessa neuvostossa.

– Suomelle on erikoinen tilanne, että pieni maa kuuluu yhdessä suurvaltojen, Yhdysvaltojen ja Venäjän, kanssa tällaiseen kahdeksan valtion kerhoon.

ORTODOKSISUUS AINA MUKANA

Kun puheenjohtajakauden viimeiset rustukset on hoidettu, Härkösellä on aikaa seuraaville suunnitelmille. Edessä on eläkkeelle siirtyminen myöhemmin tänä vuonna. Takana on liki 40 vuoden ura, mistä 17 vuotta on kulunut ulkomailla kuudessa eri maassa.

– Nyt on annettu keisarille se, mikä keisarille kuuluu.

Ortodoksisuus on kulkenut mukana koko uran ajan. Missä Härkönen onkin kulkenut, hän on löytänyt ortodoksisia kirkkoja ja seurakuntia. Niissä on ollut mukava piipahtaa tai viettää enemmän aikaa. Ehkä erikoisin kokemus liittyy Etelä-Amerikan Venezuelaan, josta löytyi venä-

jänkielinen ortodoksis seurakunta.

– Olen pyrkinyt löytämään hengellisen kodin joka asemamaasta. Sitä olen aktiivisesti etsinyt myös käydessäni eri maisissa. Ortodoksinen kirkko on maailmanlaajuinen, mutta ei kovin yhtenäinen käsityksiltään tai mielipiteiltään. Yhteisö tai verkosto on kuitenkin olemassa.

Härkönen on kansainvälisissä tehtävissään nähnyt ortodoksikirkon roolin erilaisissa murroskohdissa. Hän järkytyi nähdessään, miten ortodoksiset paikalliskirkot toimivat 90-luvulla Balkanin hajoamissodissa.

– Olisin kuvitellut, että kirkot olisivat toimineet rauhantekijöinä, mutta eivät ne toimineet. Ortodoksit eivät toki olleet ainoita, sillä uskontoa käytettiin väärin eri puolilla. Tästä huolimatta mielessäni on järkyttäviä kuvia.

Toisenlaisiakin kokemuksia on. Myös Albaniassa tilanne oli jännittynyt: maa oli jakautunut, ja asukkaissa oli sekä ortodokseja että islaminuskoisia. Lopputulos oli kuitenkin toinen kuin naapurimaissa.

– Arkkipiispa Anastasios tuli Kreikasta johtamaan Albanian kirkkoa, kun maa

luopui ateismista. Hän toimi juuri niin kuin kirkollisen johtajan tulee toimia, Härkönen kiittelee.

Ortodoksikirkot ovat politisoituneita erityisesti Itä-Euroopassa, mutta myös Kreikassa kirkko on vallankäytössä mukana. Härkönen pitää yllättävänä, kuinka Venäjän kirkko ateismin puristuksista vapauduttuaan lyöttäytyi yhteen uusien vallanpitäjien kanssa.

– Siitä ei suinkaan tullut mitään oppositiovoimaa tai järjen ja kohtuuden ääntä. Toki se ilmentää kristillistä aatetta mutta hyväksyy samalla kritiikittömästi maan suurvaltapolitiikan.

Härkösellä itselleen ortodoksinen usko muodostaa elämäkatsomuksen perustan. Sen ulkoisista muodoista hän ei niinkään välitä. Nykyisin kirkossa käydessään hän valitsee mieluusti hautausmaan Profeetta Eliaan kirkon.

– Ympäristö on upea, ja siellä alkaa olla entistä enemmän tuttuja ja sukulaisia. Samalla voi viedä kynttilän ja kukkia. Minusta on hyvä idea, että kirkko sijaitsee hautausmaan yhteydessä. Se antaa perspektiiviä, kun näkömätön seurakunta on läsnä. ●

”Voi olla, että fossiiliset polttoaineet tulevat tiensä päähän.”

Eevan omena? Ehkäpä synti-
lankeemuskertomuksen hedelmä
oli juuri granaattiomena.

Kadonnutta paratiisia etsimässä

Mistä on peräisin sanonta ”levätä laakereillaan”? Entä millaisen omenan Eeva tarjosi Aadamille? Pyhiä kasveja -opaskierroksella näihin kysymyksiin saa vastaukset.

TEKSTI JA KUVAT SAARA KALLIO

Turun yliopiston uskontotieteen dosentti **Tuija Hovi** kierrättää täpötäyttyä opastettavien ryhmää kasvitieteellisen puutarhan kasvihuoneissa keltaisten loisteputkien valossa. Ulkona tuivertaa hyytävä tuuli, mutta sisällä kasvihuoneessa tunnelma on

lämmen, jopa trooppinen. Seisahdumme kanelipuun katveeseen.

– Kanelipuu on ainavihanta laakeripuuhin kuuluva kasvi. Se on vanha ja tunnettu mauste. Kaneli mainitaan myös Vanhassa testamentissa, jossa sitä kuvailaan kultaakin kalliimmaksi, kertoo Hovi.

Ruissalon kasvitieteellinen puutarha ja uskontotieteen oppiaine ovat suunnitelleet yhteistyönä Pyhiä kasveja -kierrokset. Kierroksia on järjestetty jo parin vuoden ajan ja ne ovat saaneet kävijöissä innostuneen vastaanoton. Esimerkiksi viime joulukuun kierrokset varattiin hetkessä täyteen. Alkujaan pyyntö kierrosten järjestämiseen tuli puutarhalta.

– Sieltä kysyttiin, voisiko joku uskontotieteiden laitokseltamme tulla kertomaan Raamatun kasveista.

Uskontotieteen dosentti Tuija Hovin johdolla pääsee kurkistamaan Aadamın ja Eevan vaa-
tekaappiin.

Oliivipuun eli öljypuun öljy on monikäyttöistä.

Varhaiskristityt asettelivat vainajansa lepäämään
laakeripuun lehville.

MIKÄ IHMEEN ÖLJYPUU?

Hovin vetämällä kierroksilla tutustutaan paitsi Raamatun kasveihin, myös muiden uskontojen pyhiin kasveihin. Kasvit ovat olleet kautta aikain hengellisen elämän kannalta tärkeitä. Niille on annettu erilaisia rooleja ja merkityksiä uskonnollisessa ajattelussa.

– Näillä kierroksilla pyhä kasvi tarkoittaa erityistä uskonnon kannalta. Kasvi voi olla uskonnollisessa ajattelussa palvottu, kunnioitettu ja rauhoitettu. Voidaan ajatella, että jos pyhää kasvia vahingoittaa, vahingoittaa samalla jotain jumalallista.

Kasvihuoneen nurkkauksessa seisoo puu, joka on monille tuttu Kreikan lomatkoilta. Oliivipuun eli öljypuun tuo mieleen Raamatun tarinan Nooan arkista:

Kun kyyhkynen illansuussa palasi hänen luokseen, sillä oli nokassaan tuore oliivipuun lehti. Siitä Nooa ymmärsi, että vedet olivat käyneet vähiin maan päällä. (1. Moos. 8:11)

Oliivinlehti onkin toivon symboli. Öljypuu mainitaan Raamatussa useissa kohdissa. Monikäyttöisen puun öljyä tarvittiin muun muassa juutalaisissa temppelirituaaleissa.

Jatkamme kierrosta varsin vaatimattoman kokoisen nahkealehtisen puun luo. Kyseessä on johanneksenleipäpuu. Sitä ei mainita lainkaan Raamatussa, mutta puun arvellaan liittyvän erääseen Raamatusta tuttuun henkilöön, nimittäin Johannes

Viikunapuu, jonka Jeesus kirosi, ja jonka lehtiä Aadam ja Eeva kietöivät vyötärölleen.

Kastajaan. Kristilliseen kertomusperinteeseen kuuluu tarinoita puun nimen syntyperästä.

– Erään tulkinnan mukaan erakkosaarnaaja Johannes Kastaja, joka eli metsähuonajalla ja heinäsiirkoilla, nautti mahdollisesti myös johanneksenleipäpuun hedelmiä eli tällaisten palkojen sisältöä, sanoo Hovi vilauttaen kapeaa ja ruskeaa palkoa.

IHANA KAMALA GRANAATTIOMENA

Kasvitieteellisen puutarhan kätköistä koostuu ylös laakeripuun. Siitä tehty laakeriseppä on menestyksen symboli, mutta laakeripuun liittyy myös varhaiskristittyjen vaiheisiin. He ajattelivat, että laakeripuun on paratiisissa elämän puu. Varhaiskristityillä oli tapana asettaa vainajat lepäämään laakeripuun lehtien päälle. Tästä siis juontaa juurensa sanonta ”levätä laakereillaan”.

Pyhyys liittyy myös kasvitieteellisiin puutarhoihin. Niiden historia ulottuu löytöretkiaikaan. Eksoottiset kasvit muistuttivat löytöretkeilijöitä kadonneesta paratiisista, jonka ihmiset menettivät syntiänsä yhteydessä.

Tämä paratiisi haluttiin luoda uudelleen ja kasvillisuutta yritettiin tuoda Eurooppaan, mutta kasvit kestivät matkan-
tekoa kehnosti. Tekniikan kehittyessä kasvit saatiin säilymään hengissä vivariumeissa eli kannettavissa lasikoissa.

Luostarin puutarhan taas voidaan ajatella olevan pienoiskuva maailmasta sellaisena kuin Jumala sen loi. Luostarin puutarha on paikka, jossa ihminen voi hiljentyä, pyrkiä harmoniaan ja vaalia luomakuntaa.

– Luostarit ovat omavaraisia ja ne olivat ennen vanhaan myös terveyskeskuksia, sillä niissä oli lääkeyrttituotantoa.

Papyruskaislasta tehty kori keinutti Moosesta Niilin virrassa.

Apostolinmiekka on perinteinen huonekasvi, jota ei nykyisin enää löydy monestakaan kodista.

Mirhapuun pihkasta saadaan raaka-ainetta pyhään öljyyn.

Raamatun tunnetuin hedelmä lienee eittämättä se kuuluisa omena, jonka Eeva tarjosi Aadamille. Raamatuntutkijat ovat tulleet siihen tulokseen, että syntiinan-keemuskertomuksen hedelmä on luultavasti ollut granaattiomena, koska kertomuksen syntysijoilla se on ollut todennäköinen vaihtoehto.

Granaattiomena mainitaan myös muualla Raamatussa, esimerkiksi Korkeassa veisussa eli Laulujen laulussa, jossa kuvaillaan, kuinka morsian on yhtä ihaa kuin granaattiomena.

– Olemme oppineet, että Eeva antoi Aadamille omenan. Meidän kulttuuripiirissämme hyvän ja pahan tiedon puun hedelmä on omena, mutta muissa kulttuureissa se saattaa olla myös jokin muu hedelmä, joka tunnetaan paremmin niissä kulttuureissa, huomauttaa Hovi.

Hän muistuttaa, että Raamattu on käännetty moneen kertaan ja käänös heijastaa aina omaa aikaansa.

– Raamattu on pyritty kääntämään niin, että ihmiset kulloisenakin aikana ymmärtävät sitä.

KULTAA, SUITSUKETTA JA MIRHAA

Eräässä kasvihuoneessa viheriöi monille tuttu huonekasvi apostolinmiekka. Se on esimerkki kasvista, johon liittyy uskonnollinen mielikuva kasvutavan takia.

– Apostolinmiekka tekee kaksitoista lehteä, ikään kuin kaksitoista apostolia. Sen jälkeen se kasvattaa rönsyn, jonka avulla se voi istuttaa itsensä uuteen kasvupaikkaan. Kasvi siis rönsyilee eli levittää sanomaansa, evankelioi.

Saman kasvihuoneen lammessa kasvaa papyruskaisla. Se vie ajatukset Moosekseen. Mooses syntyi israelilaisten ollessa Egyptissä orjuudessa ja faarao oli huolestunut, että israelilaiset liittoutuisivat viholisheimojen kanssa. Niinpä faarao määräsi kaikki poikalapset tapettavaksi. Mooses-vauva laitettiin papyruskaislasta punotussa korissa Niilin rantakaislikkoon, josta hänet pelasti faaraan tytär, ja niin Mooses säästy iästä julmalta kohtalolta.

Mehikasvien huoneessa voi nähdä hie-
man kuivettuneen näköisen pensaan, joka on alkanut vetäytyä talvilevolle. Kyseessä on mirhapuu. Raamatusta muistamme kolme itämaista tietäjää, jotka toivat Jeesuslapselle sen aikaisia ylellisyystuotteita lahjaksi, siis muun muassa juuri mirhaa.

Kun mirhapuun kuorta raaputtaa, se tihkuu pihkaa, jota käytetään tuoksura-

ka-aineena. Mirhaa käytetään pyhän öljyn tuoksuaineena ja öljy sekoitetaan Konstantinopolissa eli Istanbulissa. Tämä kirkoissamme mm. mirhavoitelun sakramentissa käytettävä öljy valmistetaan ja siunataan käyttöön patriarkka **Bartolomeoksen** johdolla.

– Mirha viihtyy vaatimattomissa olosuhteissa kuivillakin paikoilla, kertoo Hovi.

Kierros lähestyy loppuaan. Vielä pitää kysyä Hovilta kuuluisasta palavasta pensasta, jonka Mooses näki Siinain erämaassa. Siitä, josta Raamatussa kerrotaan: *Siellä hänelle ilmestyi Herran enkeli tulenliekissä, joka nousi orjantappurapensaasta. Mooses huomasi, ettei tuli kuluttanut pensasta vaikka se oli liekeissä.* (2 Moos. 3:2)

Käy ilmi, että kasvitieteellisen puutarhan pihalla kasvaa pensas, joka voi syttyä tuleen. Näin talviaikaan pensas ei juuri ole katsomisen väärä, joten se ei kuulu kierrokseemme.

– Mooseksenpalavapensas on kasvi, joka kasvaa ulkona Suomessakin. Se sisältää eteerisiä öljyjä ja mitä kuumempi ilma on, sitä enemmän siitä haihtuu öljyjä. Siksi kyseinen pensas voi syttyä itsestään palamaan, jos sen ympärillä oleva ilma lämpenee tarpeeksi. Tutkijat ovat kuitenkin sitä mieltä, ettei sitä olisi aikoinaan kasvanut Siinain erämaassa. ●

Kevään Pyhiä kasveja -opastuskierroksista tiedotetaan Turun yliopiston kasvitieteellisen puutarhan Facebook- ja internetsivuilla.

”Varhaiskristityillä oli tapana asetella vainajat lepäämään laakeripuun lehvien päälle.”

Pitkän uran kirkon ja seurakuntien palveluksessa tehnyt Soili Penttonen aloitti vuodenvaihteessa veljeskunnan toiminnanjohtajana. Rovasti Sergius Colliander keskittyy vastedes papillisiin velvollisuuksiin.

Veljeskunnalle uusi luotsi

Yli satavuotiaan Pyhien Sergein ja Hermanin veljeskunnan merkitys on yhä tärkeä, sanoo uusi toiminnanjohtaja Soili Penttonen.

TEKSTI JA KUVA MIRVA BROLA

Pyhien Sergein ja Hermanin veljeskunnan toiminnanjohtaja vaihtui alkuvuodesta. Veljeskuntaa kuusi vuotta luotsannut rovasti **Sergius Colliander** jäi eläkkeelle ja hänen tilallaan aloitti teologian maisteri **Soili Penttonen**.

Perinteikkään kirkon yhteistyökumppanin toimintaan henkilöstömuutoksella ei ole suuria vaikutuksia. Toimintaa jatketaan kuten tähänkin saakka.

– Veljeskunnan hallitus suunnittelee toimintaa ja tekee linjaukset. Isä Sergiuksen aikana toiminta on vakiintunut tiettyihin uomiin. On toimivia ja hyväksi havaittuja toimintoja kuten vuosijuhlat tai Pyhittäjä Trifonin pyhiinvaellus, Penttonen kertoo.

Yhteistyösopimuksessa kirkon kanssa korostuu kaksi keskeistä toiminta- aluetta: vapaaehtoistyö ja diakonia sekä kirkon

monikulttuurinen työ. Isona tulevaisuuden ponnistuksena edessä on vuoden 2020 toukokuussa ortodoksisten kirkko- laulupäivien järjestäminen Joensuussa.

Penttonen nostaa esiin myös järjestöjen välisen yhteistyön: veljeskunta toimii yhdessä Ortodoksisten lasten ja nuorten liiton (ONL), Filantropian sekä Valamon opiston kanssa. Seurakuntalaisille järjestetään muun muassa perhepäiviä ja jär-

Soili Penttonen

- S. 1961 Pieksämäellä, asuu Kajaanissa
- Seurakuntalehtori Pappisseminaarista 1984, Master of Divinity -tutkinto Pyhän Vladimirin seminaarista 1986.
- Erilaisissa ortodoksisissa työtehtävissä vuodesta 1980, mm. uskonnonopettajana sekä hiippakunnan hallinnollisena ja teologisena sihteerinä.
- Viimeksi Valamon opistossa eri tehtävissä, mm. teologisten aineiden opettajana ja va. rehtorina.
- Lukuisia luottamustoimia seurakunnissa ja järjestöissä.
- Puoliso rovasti Jyrki Penttonen, kaksi aikuista lasta.

.....

jestöjen työntekijöille omia tapaamisia.

Veljeskunnan kaikista tunnetuin toimintamuoto ovat kuitenkin tiistaiseurat. Monissa seurakunnissa juuri tiistaiseuralliset muodostavat vapaaehtoisten ytimen.

– Jumalanpalvelusten lisäksi ihmiset tarvitsevat muutakin toimintaa. Jäsenmääriltään pienissä mutta alueiltaan suurissa seurakunnissa juuri alaostomme kokoontumiset tuovat ihmisiä yhteen ja ovat tärkeitä paikallisyhteisön aktiivisuuden ylläpitäjiä, Penttonen sanoo.

Tiistaiseurojen lisäksi veljeskunnan alaostoina on ortodoksiakerhoja, ikoni-piirejä ja kirkkokuoroja. Kaikkiaan alaostoja on vajaat sata ja niissä noin kaksituhatta jäsentä. Penttonen toivoo, että veljeskunta voisi tulevaisuudessa olla enemmän mukana aikuiskoulutuksessa.

– Opintokerhotoiminta olisi paluuta juurille. Sotien jälkeen veljeskunnalla ja ONL:lla oli tällaista toimintaa. Kirkossa ihmisen elämä on jatkuvaa oppimista, ja tätä toivoisin voivan olla enemmän.

Veljeskunnan suurimmat haasteet ovat yhteisiä monien järjestöjen kanssa: tiistaiseuroissa väki vanhenee ja vähenee, eikä uusia jäseniä tahdo tulla mukaan. Joillain paikkakunnalla toiminta lakkaa aktiivien käytyä vähiin, mutta päinvastaitakin kehitystä tapahtuu. Ortodoksiviestin levikkialueella esimerkiksi Porvoossa ja Porissa on hyvin innokasta alaostasto-

toimintaa, ja Kouvolaan perustettiin jokin aika sitten Uusi tiistaiseura.

Soili Penttonen muistaa, kuinka hän lapsuudessaan 60-luvulla osallistui tiistaiseuran toimintaan Pieksämäellä: iltoihin mentiin perhekunnittain, lapset leikkivät keskenään ja aikuiset puhuivat omia asioitaan.

– Tänä päivänä kirkon ulkopuolella on tarjolla valtavasti harrastusmahdollisuuksia, eikä kirkollinen järjestöelämä ehkä olekaan se, mikä vetää ihmisiä. Tämä on meille haaste, Penttonen myöntää.

– Pitäisi löytää sisältöjä ja toimintamalleja, jotka ihmiset tuntisivat kiinnostaviksi ja houkuttaviksi. Paikallisten toimijoiden kanssa täytyy kartoittaa, mitä he haluavat.

YSTÄVÄTOIMINTAA TULISI EDISTÄÄ

Väistyvä toiminnanjohtaja, rovasti Sergius Colliander eläköityi nyt jo toistamiseen. Veljeskuntaan hän päätyi vuoden 2013 alussa ollessaan työkyvyttömyyseläkkeellä näkönsä vuoksi.

– Lehdessä oli ilmoitus asiasta. Minulle koko veljeskunta oli uusi tuttavuus. (Terveys)tilanteeni oli parantunut lieveilmiöiden suhteen. Vaimo sanoi, että kyllä sinun on haettava, kun koko ajan kuitenkin teet kirkon töitä, isä Sergius naurahtaa.

Veljeskunnan toimisto oli edellisvuonna muutettu Valamon luostariin, josta Collianderit asuvat vain kymmenen kilometrin päässä.

– Veljeskunta oli tätä ennen ollut kriisissä, mutta asiat oli saatu kuntoon. Resurssit olivat rajalliset, mutta talous oli tasapainossa. Yhteistyöni hallituksen ja puheenjohtajan kanssa on sujunut hyvin.

Tärkeimpänä saavutuksenaan toimikaudeltaan isä Sergius pitää vapaaehtoistyön edistämistä.

– Otin sen vakavasti ja tein pienen Auttajan polku -kirjasen. Siinä selostan, kuinka ystävätoimintaa voi harrastaa meidän pienissä puiteissamme.

"Jumalanpalvelusten lisäksi ihmiset tarvitsevat muutakin toimintaa."

Ystävätoiminta ja vapaaehtoisen diakonian asema on loputon tehtäväkenttä, jota pitäisi jaksaa edistää koko ajan, isä Sergius huokaa. Tähän velvoittaa myös yhteistyösopimus kirkon kanssa. Myös osallistumisen kynnyksestä tulisi madaltaa.

– Meidän ikääntyvien täytyisi oppia huolehtimaan toinen toisistamme. Ne, jotka pystyvät toimimaan parem-

min, voisivat ryhtyä ystäväpalvelun toimijoiksi ja lievittää yksinäisyyttä vanhusten keskuudessa.

Veljeskunnan toiminnanjohtajuus on antanut isä Sergiukselle sellaisen kokonaiskäsityksen kirkomme tilanteesta, jota ei olisi voinut muutoin saada.

– Tämä on ollut tiivistä yhteistyötä kirkon ja seurakuntien kanssa. Matkustamistahti on ollut aika tiivis ja antanut paljon pohjatietoa siitä, mitä on kannattanut tehdä.

Mitä suunnitelmissa on seuraavaksi?

– Olen pidättäytynyt tekemästä mitään suunnitelmia. Tämä on ollut intensiivistä työtä ja vienyt kaikki resurssit, mitä on ollut. Papillisia tehtäviä tietysti suoritan, sillä kuulun Valamon avustavaan papiin sekä toimin Lintulan luostarin valvojana. Se tarkoittaa, että olen välimiehenä piispan ja luostarin välillä. ●

Perinteikäs järjestö

- Pyhien Sergein ja Hermanin veljeskunta perustettiin vuonna 1885.
- Veljeskunta tekee diakonia- ja sisälähetystyötä.
- Järjestön lehti Aamun Koitto on ilmestynyt vuodesta 1896.
- Ortodoksia laulupäiviä veljeskunta on järjestänyt vuodesta 1929.
- Puheenjohtajana toimii Kuopion ja Karjalan hiippakunnan metro-poliitta Arseni.
- Järjestön kotipaikkana on Valamon luostari Heinävedellä.

Православная Церковь Украины обрела независимость

ЭТОТ ГОД навсегда останется в истории Православной Церкви Украины. Произошло то, к чему Церковь стремилась тридцать лет – получение полного самоуправления, автокефалии. 6 января, в Соборе Святого Георгия в Стамбуле, Патриарх Константинопольский **Варфоломей** вручил томос об автокефалии митрополиту Киевскому и всея Украины **Епифанию**.

Границы поместных православных церквей традиционно определялись государственными границами. После распада Советского Союза Украинская Церковь получила в 1990 году автономию вместо желаемой автокефалии.

За все годы независимости Украины отсутствие сильной, независимой церкви стало одной из причин церков-

ного раскола, произошедшего в стране. Православные жители Украины оказались разделены на целых четыре отдельные Церкви. Одна из них считала себя автокефальной, хотя другие церкви не признавали ее таковой.

В 2014 году конфликт в Крыму и последовавшая за ним война обострили ситуацию. Подчиненность крупнейшей Церкви Украины Московскому Патриархату стала неприемлемой. В прошлом году Вселенский Патриархат отменил указ 1686 года о подчинении Украинской Церкви Московскому Патриархату и провозгласил ее автокефалию. Архиепископ Хельсинкский и всея Финляндии Лев поздравил митрополита Епифания и всю Православную Церковь Украины.

Московский Патриархат не признал

решения Вселенского Патриархата и в одностороннем порядке прекратил евхаристическое общение с ним и с подчиненными ему поместными церквями. В их числе и Православная Церковь Финляндии. Ни Вселенский Патриархат, ни наша Церковь не приняли ответных мер.

С российской точки зрения, Россия теряет Киев как место, где исторически зародилось православие страны. Отделение Украинской Церкви воспринимается как очередной удар в полной трудностей истории Русской Православной Церкви. В связи со сложностью сложившейся ситуации Православная Церковь Финляндии придерживается сдержанной и осторожной позиции.

текст: Матти П. Пулккинен

Выборы в Поместный собор пройдут в марте

В МАРТЕ в Православной Церкви Финляндии состоятся выборы делегатов Поместного собора. Поместный собор созывается ежегодно в ноябре и является высшим органом управления нашей Церкви.

Поместный собор состоит из 35 делегатов, в число которых по умолчанию входят трое епископов. Путем голосования избирают 11 делегатов из числа священнослужителей, троих делегатов из числа канторов и 18 мирян. В каждой епархии избирают своих делегатов.

Выборы делегатов из числа священнослужителей и канторов назначены на 20 марта. Из Хельсинской епархии в Поместный собор будут

выбраны шесть представителей духовенства и один кантор. Священнослужители и канторы будут избирать делегатов из числа своих коллег.

Выборы делегатов-мирян происходят путем голосования выборщиков. Приходские советы уполномоченных утверждают кандидатов в делегаты Поместного собора и назначают выборщиков.

Выборщики будут избирать делегатов-мирян 23 марта. Церковное управление утвердит результаты выборов.

Срок полномочий делегатов нового созыва отличается от предыдущих и составляет 4 года. ●

БИБЛИОТЕКА ПРИХОДА
открыта по понедельникам
и вторникам в 10–15 ч, по средам и
четвергам в 15–19 ч.
Liisankatu 29 а, 2-й этаж

9 февраля с 11–13 в помещении
библиотеки Хельсинского
Православного Прихода (Liisankatu
29 А) состоится лекция на тему
Удивительный мир подростков.
Во время встречи будут затронуты
вопросы своеобразие жизненного
восприятия детей в переходном
возрасте. Поговорим о способах
разрешения противоречий с нашими
детьми сквозь призму христианских
ценностей.

Гость кружка семейный консультант
Елена Виончек.
Добро пожаловать!

Herra, viisauteen ohjaaja, ymmärryksen antaja, taitamattomien opettaja ja köyhien turva, anna minulle voimia, tee sydämeni ymmärtäväiseksi. Sinä, Isän Sana, anna minulle opin sanoja! Katso, minä hartaasti rukoilen sinua: Armollinen, armahda minua, langennutta. – *Kontakki, 6. sävelmä*

*”Kirkon
jumalanpalveluksissa
on aina kyse Jumalan
vastaanottamisesta.”*

*Pastori Sergei Petsalo
sivu 30*

Maanantaina
muistamme
enkeleitä.
Mosaiikki
luostarista
Montenegrosta.

PYHÄ JOKA PÄIVÄLLE

TEKSTI MIRVA BROLA KUVA CANSTOCKPHOTO

■ Ortodoksisessa perinteessä jokaiselle viikonpäivälle on oma pyhänsä, jota tuolloin muistamme. Tiedätkö, keitä he ovat?

Maanantai on omistettu enkelien muistolle, koska enkelit olivat ensimmäisinä todistamassa Kristuksen ylösnousemusta. Maanantai on lisäksi luostarikilvoittelijoille paastopäivä, koska luostarielämää pidetään ”enkelielämänä”, taivaallisen elämän ennakkointina ja kuvauksena.

Tiistaina muistamme Johannes Kastajaa, Kristuksen edelläkävijää ja profeettaa. Johannes Kastajan merkityksestä kertoo, että viikoittaisen muistopäivän lisäksi kirkkomme muistaa häntä kaikkiaan kuutena eri muistopäivänä kirkkovuoden aikana.

Keskiviikko on omistettu Pyhän ristin ja Jumalansynnyttäjän muistolle. Päivänä muistetaan ristin teologiaa: ristiinnaulitsemista, ristin löytämistä ja siitä seuranneita ihmetekoja. Keskiviikko on myös Neitsyt Marian yleinen muistelupäivä. Keskiviikko on lisäksi paastopäivä, koska tuolloin Juudas päätti kavaltaa Jeesuksen.

Torstaina vietämme Pyhien apostolien ja pyhän Nikolaos Ihmeidentekijän muistoa. Tällöin muistamme Jeesuksen kahtatoista opetuslasta, jotka lähtivät viemään evankeliumin sanomaa kaikelle kansalle, sekä Myrran piispana toiminutta Nikolaosta, joka on yksi ortodoksisen kirkon tunnetuimmista pyhistä.

Perjantaina muistamme Kristuksen kärsimyksiä suuren viikon perjantaina, eli ristinkuolemaa. Tästä ilmeisestä syystä perjantai on sekin paastopäivä.

Lauantai on puolestaan Kaikkien pyhien ja vainajien muistopäivä. Kaikilla pyhillä tarkoitetaan sekä meidän että vain Jumalan tietämiä pyhiä kaikilta ajanjaksoilta ja joka puolelta maailmaa. Heitä ovat muun muassa apostolit, marttyyrit, profeetat, pyhät papiston jäsenet ja luostarien asukkaat sekä vanhurskaat.

Kirkossamme kaikki lauantait ovat yleisiä vainajienmuistelupäiviä, mikä pohjautuu siihen, että Jeesus oli silloin Tuonelassa. Lauantai-
den lisäksi kirkkovuoteen sisältyy neljä yleistä vainajienmuistelupäivää. Näitä ovat tuomiosunnuntaita ja helluntaita edeltävät sielujen lauantait, radonitsa eli vainajien pääsiäinen (apostoli Tuomaan sunnuntaita seuraavana tiistaina) sekä Dimitrin lauantai (lokakuun 26:ttä päivää edeltävä lauantai).

Entäpä pyhäpäivämme sunnuntai? Sitä sanotaan myös pieneksi pääsiäiseksi, koska silloin muistamme Kristuksen ylösnousemusta.

Eri päivien muisteltavat pyhät näkyvät erityisesti aamu- ja ehtoopalvelusten laulettavissa teksteissä. Yksittäinen uskova voi muistella pyhiä omissa aamu- ja iltarukouksissaan. Hartauskirjassa on kullekin viikonpäivälle oma troparinsa ja kontakkinsa.

Skeemaigumeni Johannes eli Johannes Valamolainen.

Kirkkomme uudet pyhät syventävät uskonelämää

Suomen kirkko on saanut
ensimmäiset omat pyhänsä:
Johannes Valamolaisen ja
Johannes Ilomantsilaisen.
Keitä he olivat?

TEKSTI MATTI P. PULKKINEN
KUVAT VALAMON LUOSTARI JA
KIRKKOMUSEO RIISA

Johannes Valamolainen (1873–1958) oli kotoisin Tverin kuvernementistä Venäjältä. Jo pienestä pitäen luostarielämä veti häntä puoleensa. Hän jäi 16-vuotiaana Laatokalle Valamon luostariin, jossa jakoi keljan hurskaan kilvoittelijan, munkki **Viktorin** kanssa. Viktorin esimerkki teki lähtemättömän vaikutuksen.

Vuonna 1901 Johannes jäi Valamoon lopullisesti. Hän suoritti kuuliaisesti kaikki kuuliaisuustehtävät, mieluisat ja epämieluisat. Munkiksi hänet vihittiin 1910 nimellä **Jakinf**. Hän kaipasi ankaaraan kilvoituselämään.

Luonnostaan vaatimaton ja vähään tyytyvä munkki Jakinf piti itseään keskinkertaisuutena ja hitaana oppijana. Siksi hän hämmästytti komennustaan Jäämeren rannoille, Petsamossa sijainneen Pyhän Trifonin luostarin igumeniksi. Usein eripuraisten luostariveljien johtaminen ei ollut rauhallista kilvoitusta kaipaavalle munkille helppo, saati mieluisa tehtävä, mutta Jakinf hoiti luostarivanhimman velvollisuuksia kymmenen vuotta.

Vuonna 1931 hän palasi Valamoon, jossa hänet vihittiin suureen skeemaan. Skeemamunkki on rukoukselle omistautuva, työvelvollisuudesta vapautettu munkki. Jakinf sai nimekseen Johannes, ja virkanimikkeekseen skeemaigumeni.

Laatokan saarten rauha päättyi talvisotaan. Uusi koti löytyi Heinäveden Papinniemestä, jonne syntyi Uusi Valamo. Sinne saapuessaan isä Johannes oli 67-vuotias. Hän oli sydämeltään venäläinen ja ikävöi kotimaataan, mutta alistui kapinnoimatta Kaikkivaltiaan tahtoon. Näinkin hän näytti suuruutensa kilvoittelijana.

Suomessa hänen ympärilleen syntyi rippilasten piiri, joka piti yhteyttä opettajaansa myös kirjeitse. Isä Johannes oli hyvin syvälinen sielunhoitaja, jonka kirjeenvaihdosta ilmestyi juuri uusi laitos *Luostarivanhuksen kirjeitä*. Johannes jätti kuollessaan 85-vuotiaana vuonna 1958 jälkeensä elävän ja koko ajan vahvistuvan hengellisen perinnön, joka on kirkossamme ainutlaatuinen.

SUOMALAINEN UUSMARTTYYRI

Johannes Karhapää (1884–1918) syntyi Ilomantsin Sonkajanrannan kylässä. Kylä kuului myöhemmin Tuupovaaraan, joka sittemmin liitettiin Joensuuhun. Synnyinpaikan takia Johannesta kutsutaan Ilomantsilaiseksi.

Hän oli nuoresta pitäen tarmokas uskon puolustaja. Jo vuonna 1906 nuori Johannes ystävineen kirjoitti Suomen ortodoksisen hiippakunnan arkkipiispa **Sergeille**, että paikkakunnan ortodoksisuus on taantumassa. Seuraavana vuonna hän pyysi arkkipiispalta, että paikkakunnalle saataisiin ortodoksinen kansakoulun uskonnonopettaja.

Johanneksen aloite siirtyi vastaperustetulle Karjalan veljeskunnalle, joka halusi turvata ortodoksisen uskon opetusta. Karjalassa oltiin syystä huolestuneita. Ortodoksisuutta ei ole aina ymmärretty osana suomalaista yhteiskuntaa vaan on puhuttu ”ryssänkirkosta”.

Vuonna 1910 Sonkajanrantaan saatiinkin Karjalan veljeskunnan ylläpitämä koulu, josta kehittyi kansakoulua vastannut mutta Karjalan veljeskunnan hallinnon alainen koulu, kylän ainoa. Koulun tontille rakennettiin 1915 Profeetta

Hannan kirkko. Ortodoksien hyvä ja toimiva opinahjo herätti kuitenkin luterilaisissa vihaa.

Johannes teki työtä myös sisälähetyksessä maallikkosaarnaajana. Vuonna 1914 hänet nimitettiin kiertäväksi ortodoksisen uskonnon opettajaksi, jonka työmaana oli koko silloinen Kuopion lääni. Suomen venäläinen hallinto, kenraalikuvernööri **F. A. Seyniä** myöten, tuki näkyvästi Johanneksen toimintaa.

Näkyvä yhteistyö venäläisviranomaisien kanssa ja ortodoksisuuden opettaminen herättivät vihaa Johannesta kohtaan, jota pidettiin ”epäkansallisenä” ja ”ryssänkätyrinä”. Vihan paine purkautui 1917 helmikuun vallankumouksen jälkeen.

Sensuurin lakattua suomenmielinen lehdistö alkoi mustamaalata Johannesta ja esitti täysin perusteettomia syytöksiä häntä kohtaan. Vihakampanja sai lopulta Suomen arkkipiispa **Serafimin** erottamaan Johanneksen toimestaan. Johannes jäi yksin, kun maa liukui veriseen sisällissotaan vuonna 1918.

Vuoden 1918 pääsiäisen tienoilla valkoiset ampuivat Johanneksen joukkohautaan yhdessä muiden satunnaisesti pidettyjen kanssa. Tarkka päivä, saati teloituksen syy eivät ole tiedossa, koska kyseessä oli murha, josta ei viitsitty järjestää edes näytösoikeudenkäyntiä.

Johannes Ilomantsilaisen sukulainen, 81-vuotias **Arvo Karhapää** muistaa, kuinka haluttomia Johanneksen aikainen sukulopvi oli puhumaan asiasta. Johanneksen vaimo kaivoi tämän ruumiin joukkohaudasta ja näin Johannes sai haudan kotiseurakunnassaan. Viha jatkui, ja Johanneksen hautakiveä vandalisoitiin heittämällä se öisin järveen, kunnes se sementtoitiin kalliioon.

Yksi teloittajista tuli 1950-luvulla pyytämään Johanneksen veljeltä **Jaakko Karhapäältä** anteeksi tekoa. Jaakko antoi katuvalle anteeksi. Sonkajanrannan koulurakennus paloi 1950, mutta kirkko pelastui. Sen pihalle pystytettiin Sovinnonristi. Samanniminen on myös Johanneksesta kertova näytelmä, jonka kirjoitti **Liisa Pajukaarre**.

Kasvatustieteen maisteri, luokanopettaja **Matti Pussinen** on tutkinut orto-

Johannes Karhapää eli Johannes Ilomantsilainen.

Karhapään aineisto talteen

JOENSUUN ortodoksinen seurakunta haluaa varmistaa kaiken Pyhän Johannes Ilomantsilaiseen liittyvän aineiston säilymisen keräyksellä. Jos halussasi on Johannes Karhapään liittyvää aineistoa, ota yhteys apulaisprofessori Pekka Metsoon pekka.metso@uef.fi tai pastori Marko Mäkiseen marko.makinen@ort.fi.

doksisen uskonnonopetuksen ja myös Johannes Ilomantsilaisen historiaa. Kun hän liki 30 vuotta sitten haastatteli tuupovaaralaisia Johanneksesta, aihe oli silti vielä arka.

– Kysymyksessä oli ortodoksisuuden kehittäminen suomalaiselta pohjalta kahden vahvan kansallisaatteen, suomalaisuuden ja venäläistämisen puristuksessa, Pussinen toteaa.

Johannes Ilomantsilainen oli ortodoksisen uskonnonopetuksen uranuurtaja Suomessa. Hänen muistonsa vaaliminen edellyttää meiltä uskontomme kouluopetuksen puolustamista. ●

Lue lisää Johannes Valamolaisesta sivuilta 33 ja 34.

Isä Johannes oli
hyvin syvälinen
sielunhoitaja.

Fyletismi erottaa ortodokseja toisistaan.

Fyletismi

pystyttää aitoja kirkon sisään

Mihin uskomme ja mihin emme? Tänä vuonna Ortodoksiviesti tutustuu erilaisiin harhaoppeihin.

Sarjan aloittaa harhaoppi kansallisuuden korostamisesta.

TEKSTI MATTI P. PULKKINEN **KUVAT** MIRVA BROLA JA LEANDRO KIBISZ

Fyletismi eli etnofyletismi on harhaoppia, jossa kansalliskirkkoja perustellaan etnisistä tai nationalistisista näkökohdista. Tradition mukaan kirkolliset rajat määräytyvät maantieteellisesti, eivät kielten tai kansallisuuden perusteella. Fyletismi tuomittiin harhaoppina Konstantinopolin kirkolliskokouksessa 1872.

Jeesuksen selvät ja voimakkaat sanat kertovat siitä, että kristityt eivät kuulu maailmaan, vaikka olemmekin maailmassa (Joh. 15:19). Maailman meihin lyömät leimat ja luokittelut, kuten kansalli-

suus tai syntyperä, eivät merkitse mitään Kristuksessa (Gal. 3:28).

Kristuksen kirkkokaan ei ole maailmasta. Siksi nimitys Suomen ortodoksinen kirkko ei tarkoita sitä, että kirkkomme olisi vain kansallisuudeltaan suomalaisille. Olemme yhden, jakamattoman Kristuksen kirkon osa, joka toimii Suomen rajojen sisällä ja palvelee kaikkia alueen ortodokseja syntyperästä tai kansallisuudesta riippumatta, sillä kirkko on Kristuksen ruumis.

Ajatus kansallisuusrajat ylittävästä kirkosta on apostolinen ja yhtä vanha kuin

kirkko itse. Jo ensimmäisissä kirkolliskokouksissa omaksuttiin periaate, jonka mukaan hiippakuntien rajat muodostuivat maantieteellisten ja hallinnollisten rajojen mukaan. Kullakin alueella olisi vain yksi piispa. Koska myös valtiovalta Rooman ja Bysantin imperiumeissa ylitti etniset rajat, kirkon organisoituminen oli varsin ongelmaton.

IMPERIUMIEN HAJOAMINEN LOI ONGELMIA

Osmanien valtakunta, joka valloitti Lähi-idän ja Balkanin ortodoksien asuinsijat,

ei pannut painoa kansallisuuksille. Se oli sulttaanin hallitsema imperiumi, jonka hallinto oli organisoitu uskontojen mukaan. Muslimit olivat omansa, ortodoksikristityt omansa ja juutalaiset omansa sulttaanin alamaisina ryhminä.

Vaikka tämä mahdollisti ortodoksisen uskon ja kulttuurin säilymisen, tilanne oli kaukana kristillisistä ihanteista. Ortodokseja hallitsi kreikankielinen yläluokka. Siitä turkkilaiset nimittivät hallinto-tehtäviin Balkanin slaavilaisille alueille piispoja, jotka eivät useinkaan osanneet hiippakuntansa väestön kieltä. He olivat joskus lähempänä hallintovirkamiehiä kuin pappeja.

Ylikansalliset imperiumit ympäri maailmaa alkoivat murentua 1800-luvulla ja tilalle nousi kansallisvaltioita. Ensimmäisenä turkkilaisten valtaa alkoi karistaa harteiltaan Kreikka vuonna 1821. Sitä seurasivat itsenäisyyteen Serbia ja pian myös Romania.

Valtioyhteiden katkettua Konstantinopoliin Osmanien valtakunnan reuna-alueille lohjenneet uudet ortodoksiset valtiot katkaisivat myös kirkollisen yhteyden Konstantinopoliin. Kreikka ja Romania saivat autokefaaliset kirkot, myöhemmin myös Serbia.

Bulgarian itsenäistymisprosessi sujui hitaammin. Sulttaani antoi vuonna 1870 bulgaareille, jotka eivät vielä olleet itsenäisiä, luvan muodostaa oma eksarkaatti. Käytännössä tämä merkitsi Konstantinopolin patriarkaatin alueelle sijoittuvan, vain bulgaareille tarkoitetun autokefaalisen kirkon muodostamista.

FYLETISMIN HARHAOPPI

Kieli- ja kulttuuripoliittisesti bulgarialaisten ortodoksien vaatimusta saattoi ymmärtää, mutta hanke oli selvästi vastoin kirkon Traditiota. Jo ensimmäisten ekumeenisten kirkolliskokouksien kanoneissa oli säädetty, että samassa kaupungissa tai maassa oli kaikkia varten vain yksi piispa ja yksi seurakunta.

"Olemme yhden, jakamattoman Kristuksen kirkon osa."

Valtakuntien rajat olivat yleensä määrittelleet myös paikalliskirkkojen rajat. Kokemus oli osoittanut kirkon ja valtion yhteistoiminnan voivan olla erinomainen hallintomalli. Siinä missä paikalliskirkko on perinteinen ilmiö, ajatus nationalistisesta kirkosta syntyi 1800-luvun maallisen kansallisuusaatteen innoittamana. Sille ei ollut edeltäjiä.

Konstantinopolin patriarkka Anthimos VI kutsui asiasta koolle kirkolliskokouksen Konstantinopoliin. Vaikka kaikki paikalliskirkot eivät eri syistä päässeet osallistumaan, konsiili tuomitsi syksyllä 1872 etnisin perustein vedetyt kirkolliset rajat fyletismiksi eli etnofyletismiksi. Bulgarian kirkko julistettiin skismaattiseksi, ja suhteet palautuivat vasta vuonna 1945.

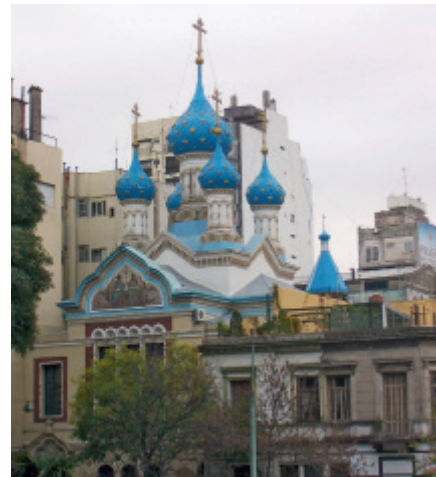
ORTODOKSIEN DIASPORA

Vuoden 1872 kirkolliskokouksen päätös etnofyletistisestä harhaopista vahvistettiin Kreetalla pidetyssä Suuressa ja Pyhässä Synodissa vuonna 2016. Synodissa todettiin myös, että ortodoksien hajaannus eli diaspora on johtanut monilla alueilla useiden, etnisin perustein rajattujen kirkkojen syntymiseen.

Esimerkiksi Yhdysvaltojen siirtolaisuus johti erikielisten paikalliskirkkojen perustamiseen samoille alueille, ja myös Helsingissä osa ortodokseista haluaa kuulua Moskovan patriarkaatin alaisiin seurakuntiin. Se, että samalla seudulla on monta erillistä seurakuntaa, hiippakuntaa tai kirkkoa, ei ole kuulunut ortodoksien kanoniseen perinteeseen.

Vuoden 2016 synodi vahvisti pitkään valmistellun toimintasuunnitelman diaspora-alueiden kirkollisten olojen palauttamiseksi tradition mukaiseksi. Diaspora-alueiksi on määritelty muiden muassa Etelä- ja Pohjois-Amerikka, suuret Euroopan maat sekä Pohjoismaat Suomea lukuun ottamatta.

Koska historiallisista ja sielunhoidollisista syistä saman alueen piispanistumia ei voi yhdistää ilman huolellista valmistelua, diaspora-alueilla järjestetään piis-

Kirkko on Pyhän Hengen katedraali, mutta se ei ole Venäjän patriarkaatin, vaan kuuluu Venäjän ortodoksille ulkomaankirkolle. Kirkko on Buenos Airesissa San Telmon kaupunginosassa.

painkokouksia tavoitetaan pääsemiseksi.

Diaspora-alueiden piispainkokouksiin osallistutaan alueen kanonisessa yhteydessä olevista kirkkoista. Puhetta niissä johtaa tavallisesti ekumeeniseen patriarkaattiin kuuluvan kirkon piispa. Yhteiset kokoukset eivät rajoita piispojen oikeuksia omissa kirkkoissaan, vaan ne ovat yhteistoimintaelimiä.

PIENIKÄÄN FYLETISMI EI OLE VIATONTA

Fyletismi suurena ongelmana koskee kirkkoja ja kansakuntaa, mutta sitä esiintyy myös henkilötasolla. Joskus ortodoksien välisissä keskusteluissa vertaillaan ortodoksisuuden kodin perintönä saaneita käännynnäisiin, tavallisesti jälkimäisten tappioksi.

Kyseessä ei ole suuri ongelma, vaikka sitä suurennellaan ortodoksien seurakunnan ulkopuolella. Sitä käytetään pelotteena ortodoksiksi kääntymistä harkitseville: käännynnäistä muka pidetään aina toisen luokan ortodoksina.

Vaikka ongelma ei ole suuri, aikuisiässä ortodoksiseen kirkkoon liittyneiden syrjintää ei saisi esiintyä lainkaan. Sellainen on pienimuotoista fyletismia. Kirkkoon tullaan kasteen ja mirhavoitelun kautta, pukeutumalla Kristukseen. Se tekee meistä Jumalan kasvojen edessä yhdenvertaisia riippumatta siitä, missä iässä olemme tulleet osallisiksi armosta. ●

Herramme Jeesuksen Kristuksen temppeliintuominen

Neljäkymmentä päivää Kristuksen syntymäjuhlan jälkeen juhlitaan Herran temppeliintuomisen juhlaa.

TEKSTI PASTORI SERGEI PETSALO KUVA ORTODOKSIVIESTIN ARKISTO

Ortodoksisessa kirkossa helmikuun toisena päivänä vietetään Herran temppeliintuomisen juhlaa. Juhlan alkuperän pyhä tapahtuma on luettavissa Luukkaan evankeliumista (Luuk. 2:22–40), jossa Jumalansynnyttäjä Neitsyt Maria tuo Kristuksen Jerusalemin temppeliin. Juutalaisen perinteen mukaan perheen esikoispoika tuotiin pyhitettäväksi temppeliin Jumalan eteen.

Neitsyt Maria kunnioitti Mooseksen lakia, jonka mukaan synnytyksen jälkeen nainen ei saanut astua temppeliin neljäkymmeneen päivään. Kun synnytyksestä oli kulunut tuo aika, oli äidin puhdistautuakseen Mooseksen lain mukaan mentävä temppeliin ja uhrattava Jumalalle ”kaksi metsäkyhkyä tai kyyhkysenpoikaa” (Luuk. 2:24).

Neitsyt Maria nöyrästi täytti lain vaatimukset, vaikka ei olisi Kaikkeinpuhtainpana Neitseenä tarvinnutkaan puhdistautumista, olihan hän juuri synnyttänyt Jumalan – Kristuksen, kaiken puhtauden lähteen.

Neitsyt Maria meni temppeliin, ja siellä häntä ja Jeesus-lasta oli odottamassa Pyhän Hengen johdattamana Vanhurskas Simeon, jolle Jumala oli luvannut, että ennen kuolemaansa tämä saa nähdä Messiaan, maailman Pelastajan.

Vanhurskas Simeonia sanotaan ”Herran vastaanottajaksi”. Hän sai temppelissä vastaanottaa omaan syliinsä Vapahtajan

Juhlan ikonissa vanhurskas Simeon pitelee Jeesus-lasta Neitsyt Marian katsellessa. Vas. Joosef ja profeetta Hanna.

– Kristuksen. Pyhän Hengen innoittamana Simeon ylisti Jumalaa lausuen:

”Herra, nyt sinä annat palvelijasi rauhassa lähteä, niin kuin olet luvannut. Minun silmäni ovat nähneet sinun pelastusesi, jonka olet kaikille kansoille valmistanut: valon, joka koittaa pakanakansoille, kirkkauden, joka loistaa kansallesi Israelille.” (Luuk. 2:29–32).

Tämä Simeonin rukous tai kiitosvirsi luetaan jokaisen ehtoopalveluksen loppupuolella, pyhän saaton jälkeen, jossa kirkkokansan keskuuteen tuodaan saattokynttilä kuvastamaan Kris-

tuksen syntymää maailmaan ja Hänen maailmaan tuomaa valkeuttaan. Simeonin kiitosvirsi luetaan myös jokaisen liturgian jälkeen kiitosrukousten yhteydessä – olemmehan juuri liturgiassa saaneet tulla osallisiksi Kristuksen ruumiin ja veren salaisuudesta eli vastaanottaneet Kristuksen sisimpäämme Herran pyhässä ehtoollisessa.

Kirkon jumalanpalveluksissa on aina kyse Jumalan vastaanottamisesta. Käymme kirkossa ollaksemme yhteydessä elävään Jumalaan; Isään, Poikaan ja Pyhään Henkeen. Vastaanotamme Herran kuulemalla pyhää evankeliumia ja osallistumalla säännöllisesti Herran pyhään ehtoolliseen. Jumalan sanan on määrä tulla meissä Häneen uskovissa lihaksi, hyväksi teoiksi, lähimmäisten palvelemiseksi, aktiiviseksi osallistumiseksi seurakunnan elämään, Jumalalle kelpaaviksi uhreiksi.

Herran temppeliintuomisen juhlaan perustuu ortodoksisen kirkon perinne kastetun kirkottamisesta. Tämän perinteen mukaan lapsi tuodaan kirkkoon neljäkymmenen päivän ikäisenä ja kirkotetaan eli otetaan seurakunnan yhteyteen. Tässä konkretisoituu ortodoksisen kirkon yhteisöllisyys: jokainen uusi kaste ja kirkotus on paitsi uudelle kristitylle oman elämänsä pääsiäisjuhla, myös koko seurakunnalle uskon vahvistus ja todiste elävästä kirkosta. ●

Pyhät perheet

PERINTEISTÄ perheen asemaa yhteiskunnassamme on haastettu jo hyvän tovin. Monet nuoret näkevät perheen perustamisen pelottavana: oma elämä päättyy, ja vapauden tilalle astuu eritasoisesta huolehtimisesta koostuva vyyhti asioita. Epämääräiset ja kaukaisilta tuntuvat asiat, kuten asuntolaina, päivähoido ja ura, voivat täyttää horisontin niin, että koko perhe-elämä saattaa alkaa vaikuttaa suorastaan pelottavalta haasteelta, ja perheen perustamista lykätään yhä kauemmaksi tai siitä tietoisesti luovutaan kokonaan.

Osittain ilmiössä on kyse identiteetin käsittämisen muutoksesta. Osalle ihmisistä perhe-elämä ei ole luontainen valinta. He voivat elää hyvää ja antoisaa elämää perhe-elämän ulkopuolella, mutta pahimmillaan ihminen voi päätyä mainittujen uhkakuvien kanssa eristyksiin, elämän marginaaliin. Kun ihminen valitsee toistuvasti itsensä, ihmisyyys jää kovin ontoksi ja vaillinaiseksi, sillä ihmisyyys toteutuu vain suhteessa toisiin ihmisiin. Valitessaan vain itsensä ihminen valitsee tällöin myös pois ratkaisevan paljon kehityspotentiaaliaan, luontaista turvaverkkoa ja viime kädessä mielenterveytensä perustan. Hyvin toimiva tavallinen perhe-elämä iloineen ja suruineen on kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin perusta.

Oma aikamme rinnastaa itsensä rajattoman ilmaisemisen vapaudeksi, ja kaikki minkä koetaan rajoittavan itsensä ilmaisua, koetaan myös uhkaavan omaa identiteettiä. Pelkästään itselleen elävä ihminen ei koskaan koettele vapautensa rajoja. Identiteetti ei muodostu tyhjiössä, vaan suhteessa toiseen ihmiseen ja lopulta myös suhteessa Toiseen, Jumalaan. Kirkon elämässä suurinta vapautta ei ole itsensä valitseminen, vaan toisten valitseminen. Ihmisestä ei tule välttämättä valintojensa kautta aina vain vapaampi, vaan hänestä tulee parempi mahdollinen versio itsestään. Kristillinen vapauden lisääntyminen on yhteyden kasvamista.

On myös sanottu, että vapauden ovi aukeaa ulospäin. Perhe – tai luostariperhe – ovat tämän kasvattavan vapauden luonnollisimpia toteutumisen paikkoja. Toki perheitä on erilaisia. Ortodoksinen hengellisyys ei tunne lokeroita. Kirkon opetuksen tar-

koituksena on ihmisten pelastus, ja kirkon kokemuksessa yksittäisen ihmisen ihmisyyys hioutuu esiin toisia vasten ja toisten rinnalla. Yksilö kehittyy kohti persoonaa, mielipiteet kohti vankkaa näkemystä, haparoiva usko kohti pyhyyttä.

On selvää, että mielipideilmasto ei ole suotuisa kristinuskon perinteisille kilvoitusmuodoille. Toisen palveleminen ei ole enää yhtä vahva arvo kuin aiemmin. Päivittäisten kotitöiden lomassa perheen ymmärtäminen kilvoitusmuodoksi voi kuulostaa hurskastelulta. Kirkon opetuksessa toistuu kuitenkin ajatus perheestä pienois seurakuntana. Perheessä saadaan jokapäiväinen kosketus toisesta huolehtimiseen, toisen ravitsemiseen, toisen kohtaamiseen. Toisin sanoen, perhe on paikka, jossa kokemukset kirkosta ovat idullaan. Ei pidä vähätellä tosiseikkaa, että lapset kasvattavat myös vanhempiaan ja sisarusiaan. Perhe on paikka kysyä ja paikka saada olla kysymättä. Kuten vanhempien lasten vanhemmat tietävät, myös paikka kyseenalaistaa. Pyhä Johannes Krysostomos kuvaa ylevästi, miten ”siellä missä ovat mies ja nainen sekä lapset hyveen siteillä yhdistettyinä, siellä on myös Kristus.” Kristuksen rakkauden kaksoiskäskey puolestaan kehottaa ”Rakastamaan Jumalaa yli kaiken ja lähimmäistä niin kuin itseäsi”.

Aviollinen perhe-elämä on kirkon perinteessä koettu pyhäksi kutsumukseksi, kuten luostarikilvoituskin. Perhe ei ole vain ”oppimiskokemus” tai ”yhteiskunnallinen yksikkö”, vaan jalo tehtävä. Kirkkona meidän tulisi tehdä enemmän juuri nuorten perheellisten ihmisten aktivoimiseksi seurakuntaelämään. Meidän on yksinkertaisesti haluttava tukea seurakunnissamme ihmisen elämänsä alusta loppuun. Tähän liittyy olennaisesti ajatus vertaistukeen nojaavasta perhekoulutuksesta, joka tukisi avioliittoja.

Perheet ovat sekä kirkon että yhteiskunnan tärkeimmät yhteistyökumppanit. Perheisiin panostaminen on hyvän tulevaisuuden rakentamista meille kaikille.

arkkipiispa Leo

Святые семейства

Традиционный статус семьи в нашем обществе оспаривается уже давно. Для многих представителей молодёжи основание семьи пугает: жизнь для себя заканчивается и место свободы заступает целый комплекс ответственностей различного уровня. Такие неопределённые и кажущиеся далёкими вопросы, как кредит на жильё, вождение детей в детский сад и карьера встают на гори-

зонте в таком масштабе, что сама семейная жизнь может показаться кошмаром, и основание семьи откладывается всё дальше, пока не наступает окончательный сознательный отказ от неё.

Отчасти, этот феномен являет изменения в самосознании. Для части людей семейная жизнь не является естественным выбором. Они могут хорошо и плодотворно жить вне семьи, однако в худшем случае, человек под гнётом вышеуказанных страхов может замкнуться и потерять касание к жизни. Когда человек систематически делает выбор в свою пользу, его человечество становится полым и пустым, потому что человечество реализуется лишь в отношениях с другим человеком. Выбирая одного себя, человек роковым образом лишает себя способности к развитию, естественных связей и, наконец, основания своего душевного здоровья. Удавшаяся обычная семейная жизнь, со всеми её радостями и горестями является фундаментом всестороннего процветания.

Наше время позиционирует себя как время неограниченной свободы, и всё, что видится ограничивающим свободу самовыражения, считается и опасным для собственной идентичности. Живущий для себя человек никогда не пробует границ своей свободы. Идентичность же не образуется в пустоте, но в отношении к другому человеку и, наконец, в отношении к Другому, к Богу. В жизни Церкви самая большая свобода это не выбор самого себя, но выбор другого. Совсем не обязательно, что своими выборами человек делает себя более свободным, но он становится более совершенной версией самого себя. Рост христианской свободы означает углубленное вживание в другого.

Кто-то сказал, что дверь свободы открывается лишь вовне. Семья и монастырь являются местами естественного применения такой свободы. Конечно, семьи тоже бывают разные. Православная духовность не имеет отделений. Цель

учения Церкви в спасении человека, и в церковном опыте человечность отдельного индивидуума вышлифовывается о другого и вместе с ним. Индивидуум развивается в личность, мнения становятся убеждениями, колеблющаяся вера претворяется в святость.

Очевидно, что господствующая атмосфера мнений не располагает к традиционным формам подвижничества. Служение другому более не является такой же ценностью, какой она была ранее. В перерывах между домашними трудами рассуждения о семье как месте подвижничества могут показаться ханжеством. Однако в учении Церкви непрестанно повторяется мысль о семье как малой Церкви. В семье происходит касание к ежедневной заботе о другом, питании другого и встрече с другим. Другими словами, семья – место зачаточного опыта Церкви. Не стоит недооценивать тот факт, что дети воспитывают родителей и сестёр и братьев. Семья - место, где можно задать вопрос, но можно и оставить его незадачным. Как многие родители детей старшего возраста знают, место тоже может быть оспорено. Святитель Иоанн Златоуст величественно описывает, что «где муж и жена со чадами связаны узами добродетели, там и Христос». Заповедь Христа о двойной любви призывает, в свою очередь «возлюбить Бога всем сердцем и ближнего как самого себя».

В традиции Церкви жизнь в браке понимается как призвание, также как призванием является монашеский подвиг. Семья это не только «обучающий опыт» или «общественная ячейка», это благородное дело. Как Церковь мы должны активнее трудиться для активизации молодых семей в приходской жизни. Просто, в приходах мы должны стремиться оказывать поддержку человеку на протяжении всего его жизненного пути: от начала и до конца. С этим тесно связана мысль об оказании консультативной помощи семьям, с целью оказания поддержки браку.

Семьи являются важнейшими партнёрами как Церкви, так и общества. Укрепление семьи строит доброе будущее для всех нас.

Архиепископ Лев

Be för oss, fromma heliga fäder Johannes

Finland var länge den enda lokala ortodoxa kyrka som saknat helgon som varit medborgare och kanoniserats inom sin autonoma kyrka. Inte längre, nu har vi två.

TEXT MAX ARHIPPAINEN FOTO FAMILJEN COLLIANDERS ARKIV

Det ekumeniska patriarkatets heliga synod har infört skemaigumen **Johannes** till de heligas skara under namnet den fromme Johannes av Valamo. Samtidigt kanoniserades den under inbördeskriget avrättade religionsläraren och folkupplysaren **Johannes Karhapää** som martyren och bekännaren Johannes av Ilomants.

Fromme Johannes av Valamo föddes år 1873 i guvernementet Tver i mellersta Ryssland. Han var religiöst intresserad redan som pojke och besökte Valamo kloster i Ladoga första gången som 16-åring. Från 1901 till sin död 1958 verkade han i kloster. På 1920-talet var han ledare, igumen, för Petsamo kloster i norr. Han återvände till Valamo 1931 och kom till Nya Valamo 1940.

Skemaigumen Johannes var en djupt älskad lärare och biktfar, en modern starets. Han hade en bred kontaktyta utanför klostret och förde en omfattande korrespondens med biktbarn spridda över landet och världen. Med andligt djup och mänsklighet gav han råd både i livets upp- och nedförsbackar. Ett centralt drag i fader Johannes undervisning var att man skall koncentrera sig på sin egen inre kamp, inte på hur andra levde.

Redan under hans livstid utgavs en samling av hans brev på ryska. Den har översatts till otaliga språk, bland dem svenska.

Genom konstnärsfamiljen **Colliander** har fader Johannes också ett band till Svenskfinland. Författaren **Tito** och grafikern **Ina** övergick till den ortodoxa tron 1937 i Petseri i Estland, vilket återges i Titos roman *Korståget*. Som det framgår av Titos stora memoarsvit var parets liv inte alltid en dans på rosor. Ina sökte ro i Nya Valamo 1947 och träffade då fader Johannes.

Kontakten med skemaigumenen fortsatte till dennes död 1958, och satte starka spår i parets liv och konstnärliga gärning. För både Ina och Tito var det viktigt att föra samtal med "otets Ioan" vid sina besök i Nya Valamo.

Deras son, i dag fader **Sergius**, träffade skemaigumenen och har som barn har hållit i hans hand.

– Hans person utstrålade trygghet och lugn. Samtidigt var han inte främmande för stilla humor. Det är för övrigt bra att hålla detta i minnet när man läser hans brev.

Fader Johannes tog emot den unge Sergius första bikt när han var sju år gammal.

– Mina föräldrar var mer spända än jag, fastän jag inte minns tillfället i detalj.

Att fader Johannes nu upptas av kyrkan i de heligas skara ser fader Sergius som naturligt.

– Fader Johannes var aktad och uppskattad för sin andliga mognad och förmåga att hjälpa sina medmänniskor i de mest olika livssituationer.

– De av hans brev som bevarats visar att kretsen av andliga

barn var mångartad, lågutbildade och högt bildade, lekfolk och prästerskap. För var och en fann han de rätta orden. Den här mångsidigheten som gör att hans brev fortsätter att vara viktig läsning för tusentals människor runt om i världen.

Helgon fortsätter leva ibland oss.

– Det är som om fader Johannes alls inte upphört att skriva, säger fader Sergius.

Fromme Johannes av Valamo, be för oss!

Helige martyr och bekännare Johannes av Ilomants, be för oss! •

Skemaigumen Johannes tillsammans med familjen Colliander sommaren 1951 vid deras tillfälliga sommarstuga nära Nya Valamo. Från vänster Ina, fader Johannes som håller lille Sergius i handen, Tito och Kati (Bondestam).

Skeemaigumeni Johannes

LUOSTARIVANHUksen KIRJEITÄ

Valamon luostari 2018

Ortodoksisen kirjallisuuden klassikoksi muodostunut kokoelma *Valamon vanhuksen kirjeitä* sai hiljattain täydennyksen, johon on koottu aikaisemmin julkaistuja ja ennen julkaisemattomia skeemaigumeni Johannek-

sen kirjeitä. Luostarivanhuksen kirjeitä on myös luonteva jatko-osa aiemmin ilmestyneille kokoelmille *Kirjeitä Innalle ja Kirjeitä Jelenalle*.

Uutuuskokoelman anti on moninaisuus, koska se sisältää isä Johanneksen eri henkilöille eri aikoina lähettämiä kirjeitä. Taustoitetaan ja elämäntilanteiltaan erilaisten ihmisten kirjo henkilöityy kirjeiden hengellisessä sisällössä sen ajattomasta yleispätevyydestä huolimatta. Vaikka rippi-isä nojautuu ohjeis- saan pääasiallisesti kirkkoisien opetuksiin ja Raamattuun, hänen henkilökohtaisiin kokemuksiinsa perustuva viisautta, välittämistä ja lämpöä tihevä sanomansa on tavoittanut kuulijoita ja lukijoita sukupolvien yli ja puhuttelee edelleen.

Keskeisten ajatusten ja ohjeiden toistaminen yhdistää eri henkilöille tarkoitettuja viestejä mystiseksi kokonaisuudeksi, josta si-vullinenkin lukija saa levollisuuden ja turvallisuuden tunnetta. "Ei ole sellaista syntiä, joka ylittäisi Jumalan armon", kirjoittaa ohjaaja-vanhus katumusta poteville.

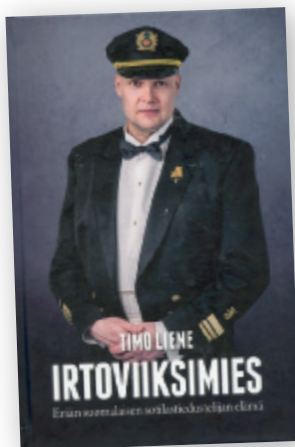
Kirjeistä jokainen voi löytää hengellistä merkityksellisyyttä ja saada lohtua elämän koettelemuksiin, "sillä me syntiset emme tiedä, mikä meille on hyödyksi". Toistet- tuina hienot ajatukset jäävät myös pysyvästi mieleen, kuten "tarkkaavaisuus on rukouksen sielu".

Kiitollisuus, nöyryys ja sydämen puhtaus, siinä isä Johanneksen arvot, joita meidän on jalostettava. Kirjeet toimivat myös hyvinä lähteinä pyhien isien oppeihin.

Teoksen alkusanoissa filosofian tohtori Paula Tuomikoski tekee mielenkiintoisen avauksen skeemaigumeni Johanneksen ja arkkiepiispa Paavalin maallisista ja hengellisistä yhtymäkohdista. Lopussa metropoliitta Panteleimonin laatima elämäkerta esittää ryhdikkään koosteen luostarivanhuksen merkittävimmistä elämäntilanteista.

Teos tarjoaa arvomaailmaamme ravistavan lukukokemuksen, joka sopisi hyvin avuksi hiljentyessämme paastoon.

CHRISTINA KONTKANEN

Timo Liene

IRTOVIIKSIMIES – Erään suomalaisen sotilastiedustelijan elämä

Kustannus Oy Suomen Mies 2018

Tämän teoksen kirjoitti mies, joka tiesi pian kuolevansa väijäämättä etenevään sairau- teen. Sukutaustoista alkava elämäntarina päätty lopulta pohdiskeluun, miten elämä päättyy ja mitä on sen jälkeen.

Kirja oli lukukokemuksena vaikuttavin pit- kään aikaan. Viitekehiksenä on sotilaselämä ja erityisesti sotilastiedustelun maailma. Vaik- ka kirjoittaja kuoli vain 47-vuotiaana, hän eh- ti luoda aivan poikkeuksellisen uran upseeri- na sekä kotimaisen että ulkomaisen sotilas- tiedustelun parissa.

Lienen elämää siivittää uskonnollinen pohdinta. Kadettikoulun jälkeen hän suoritti teologian maisterin tutkinnon ennätysajassa. Mielessä kangasteli ura sotilaspappina tai jopa kenttäpiispana. Sitten sotahistoria alkoi tuntua omimmalta vaihtoehdolta, mutta odottamattomat käänteet veivät lahjakkaan ja itsetietoisin sotilaan sotahistorian opetta- jan tehtävistä kansainvälisen sotilastieduste- lun avainpaikoille.

Elämäntarina yltää lopulta Athos-vuorel- le saakka. Kuolemansairas Timo Liene vieraili siellä ystävänsä piispa Arsenin kanssa. Orto- doksisuus oli kiinnostanut luterilaista Lie- nettä pitkään. Teologian opintoihin sisälty- vän pro gradu-tutkielman hän kirjoitti Suo- men ortodoksisen kirkon huomionosoituk- sista. Teologian ylioppilas tutustui silloiseen pappismunkki Arseniin gradua tehdessään. Vuosituhannen vaihtumisen Liene koki Vala- mon luostarissa, jonne arkkimandriitaksi ni-

mitetty Arseni hänet oli kutsunut. Liene vie- raili Valamossa usein, ja käyntien myötä ym- märtäys ortodoksisuudesta syveni.

Liene tunnustaa, että gradun aihe olisi an- tanut mahdollisuuksia paljon syvällisempään- kin käsittelyyn, mutta opinnot piti saada val- miiksi virkavapaan puitteissa. Vuolaat kiitok- sensa tutkijan ystävällisestä kohtelusta Liene antaa silloiselle ortodoksisen kirkkohallituk- sen notaarille Harri Tajakalle ja silloiselle kirk- komuseon johtajalle Kristiina Thomeniukselle.

Ortodoksisuuteen liittyvät elämänvai- heet eivät ehkä käy kirjasta tyhjentävästi il- mi, mutta poikkeuksellisen syvälinen luteri- laisen Timo Lienen suhde kirkkokuntaan on ollut, koska arkkiepiispa Leo palkitsi hänet Py- hän Karitsan ritarikunnan ensimmäisen luo- kan ritarimerkillä kahden vuosikymmenen aikana tehdyistä palveluksista.

Timo Liene oli kaiken muun ohella poik- keuksellisen lahjakas kirjoittaja. Lukija kokee hänen kanssaan koko tunneskaalan hersy- västä naurusta elämästä luopumisen tus- kaan. Samalla avautuu harvinainen näköala sotilastiedustelun maailmaan, ja lukija tulee tietämään sotilaselämän valo- ja varjopuolia.

SEPPO SIMOLA

Martti Nissinen ja Tuula Vähäkylä (toim.)

KIVEEN HAKATTU? Pyhät tekstit ja perinteet muutoksessa.

Gaudeamus 2018

Martti Nissinen ja Tuula Vähäkylän toimittama artikkelikokoelma kuljettaa lukijan läpi Raamatun ajan maiden ja kansojen. Matkalla

liikutaan halki Lähi-idän muinaisten kulttuurien ja valtakuntien, kuljetaan apostoli Paavalin mukana hänen lähetyksensä matkoillaan ja pistäydytään pikaisesti Qumranin luolien hämääseen. Teos on selkeä ja mukaan matkalle pääsee varsin vaivatta. Aiempaa tietämystä teemasta ei tarvita.

Kantavana teemana on Raamatun tekstihin kohdistunut muutos. Jo alusta asti pyhiä kirjoituksia on kirjoitettu ja tulkittu ne synnyttäneen yhteisön piirissä. Jos tekstiä on pyritty muuttamaan vastaamaan paremmin sanomaa, eikä tällöin ole olemassa jokin traditio tai tekstin itsensä ulkopuolinen ohjenuora, jonka mukaan itse teksti tarvittaessa muuttuu? Eikö tällainen lähestymistapa ole eräänlainen puolustuspuhe kirkon elämää ohjaavan vuosituhantien tradition puolesta? Kirjaa lukiessa huomasi pohtivansa jatkuvasti tämän kaltaisia kysymyksiä. Avartavaa lukiessa oli myös selvitys siitä, kuinka mielikuvat tekstistä ja kääntäjien omat käsitykset muokkaavat Raamatun tekstiä.

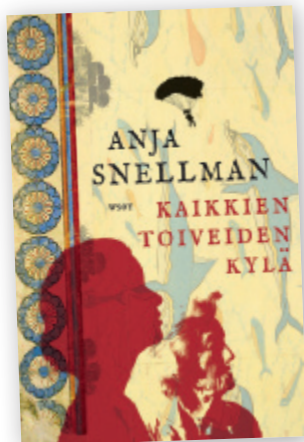
Kirjassa tuodaan ansiokkaasti esille sen

kulttuuriympäristön merkitys, jossa kukin teksti on syntynyt. Avuksi Raamatun tekstien ymmärtämisessä käydään läpi muinaisen Lähi-idän kirjallisuusgenrejä ja tekstien syntyajankohtaan liittyviä tapahtumia. Myös arkeologisen tutkimuksen merkitystä tekstin ymmärtämisessä käsitellään ohimennen.

Mitä pyhän tekstin pyhyydestä jää jäljelle, kun sitä on tutkittu, käännetty ja tulkittu halki kirkon historian? *Kiveen hakattu* haastaa lukijansa pohtimaan pitkän matkaa.

Lukukokemus vahvistaa positiivista käsitystä sekä traditiosta että Jumalan ja ihmisen yhteistyöstä. Raamattu on Jumalan ilmoitus, joka on syntynyt yhteisenä luomistytönä Hänen luomansa ihmisen kanssa. Ihminen on tuonut tähän prosessiin mukaan inhimillisyytensä. Tämä ei vähennä pyhiin kirjoituksen arvoa, vaan auttaa lukijaa ymmärtämään paremmin kirjoituksia itsessään. Kuten Martti Nissinen omassa artikkelissaan toteaa: "tekstin syntyhistorian tutkiminen ei vähennä sille osoitettavaa kunnioitusta."

JASO PÖSSI

Anja Snellman

KAIKKIEN TOIVEIDEN KYLÄ

WSOY 2018

Kreetan saari ja ihmiset tulevat lukijan iholle Anja Snellmanin aistivoimaisessa lukuromaanissa. Snellman on usein maininnut rakkaudesta Kreetaan ja hän on lomailut siellä vuosikautia. Saaresta kertovaa romaania piti kuitenkin odottaa pitkään.

Romaani kertoo kahden eri-ikäisen naisen ystävydestä. Lukija pääsee viettämään kesän nuoren matkaoppaan Monikan ja 93-vuotiaan vuorimurmu Agaven kanssa. Naisten ystävyys saa alkunsa, kun hylättyssä kylässä asuva Agave löytää kotinsa liepeiltä

selittämättömissä olosuhteissa haavoittuneen Monikan.

Kirjassa on nykyisyyden lisäksi myös vaihteita historiasta, sillä tarinassa valotetaan Kreetan saaren karua historiaa iäkkään Agaven muistikuvien nojautuen. Nykyään Kreeta on suosittu turistikohde, mutta saarella on synkkä menneisyys. Saksalaiset tuhosivat siellä toisen maailmansodan aikaan kokonaisia kyliä. Jälki oli veristä. Sitä ennen saarella melasti muita kansoja.

Snellmanin teokset ovat toisinaan herättäneet voimakasta keskustelua. Tässäkin romaanissa on kantaaottavuutta massaturismin terävän kritisoinnin muodossa, mutta siitä huolimatta romaani on yllättävän viihteellinen ja siihen on suoranainen nautinto uppoutua. Sivut hupenevat kuin huomaamatta. Kirja lieventää oivallisesti ja edullisesti Kreetan ikävää, jos sellaista sattuu potemaan.

Kirjan kieli on kaunista ja hiottua. Se on samaan aikaan ilmavaa ja täynnä merkityksiä. Saaren luontoa, ruokakulttuuria ja ihmisiä kuvaillaan vivahteikkaasti ja tarkkanäköisesti. Snellman on jo kauan odottanut sopivaa hetkeä kirjoittaa Kreetasta. Ehti kulua 25 vuotta, ennen kuin aika oli kypsä tämän romaanin kirjoittamiselle. Kärsivällinen odottelu on kannattanut, sillä vuosien kokemus kreetalaisesta elämänmenosta antaa teokselle syvyyttä.

SAARA KALLIO

SEURAKUNNAN KIRJASTO

Liisankatu 29 A 2.krs.,
puhelin 09 85 646 180
Aukioloajat ma-ti klo 10-15,
ke-to 15-19

FÖRSAMLINGSBIBLIOTEKET

Elisabetsgatan 29 A, II vån.,
tel. 09 85 646 180

Öppet mån-ti 10-15, on-to 15-19

PARISH LIBRARY

Liisankatu 29 A, tel. 09 85 646 180
Open Mon-Tue 10-15, Wed-Thu 15-19

БИБЛИОТЕКА ПРИХОДА
открыта по понедельникам
и вторникам в 10-15 ч, по средам и
четвергам в 15-19 ч.
Liisankatu 29 a, 2-й этаж

Lauantaina 16.2. klo 11-13
kirjallisuuspiirissä Nuora-Johanna Ivakko
esittelee esikoisrunoteostaan *Sinä olet*,
joka kertoo lähimmäisrakkaudesta ja
perimmäisestä kaipuusta äidin hoivaan.

EI PELÄNNYT ROVIOTAKAAN

Georgi Serbialainen (11.2.)

TEKSTI MATTI P. PULKKINEN

TÄNÄ vuonna Pyhät esirukoilijat -sarja keskittyy uusmarttyyrihin. Teema on valitettavan ajankohtainen Lähi-idän ja Pohjois-Afrikan kristittyjen vainojen takia. Koska 2000-luvun uusmarttyyrien nimet ja kohtalot ovat vielä enimmäkseen hämärän peitossa, käsittelemme tässä 1500–1900-luvuilla uskonsa tähden surmattuja ortodokseja. Heitä kutsutaan uusmarttyyreiksi erotukseksi varhaisen kirkon ajan marttyyreista.

Uuden ajan alkaessa vuoden 1500 liepeillä suuri osa kirkon vanhoista ydinalueista oli muslimien vallassa. Osmanisulttaanit eivät kuitenkaan vainonneet kristittyjä systemaattisesti, ja pakkokäännytys oli melko harvinaista. Tietty suvaitsevuus myös kannatti, koska kristityt ja juutalaiset olivat usein muslimeita kokeneempia kauppamiehiä. Heidän liiketoimensa kartuttivat myös sulttaanin rahakirstua.

Georgi syntyi noin vuonna 1497 Serbiassa Kratovon kaivoskaupungissa. Nykyisin alue kuuluu Makedoniaan. Kaupungin kaivokset tuottivat kultaa ja hopeaa mutta olivat hiipumassa. Kireä verotus teki köyhtyvän kaupungin elämän raskaaksi. Lisäksi kristittyjä poikia pakko-otettiin säännöllisesti osmaniarmeijan sotilaiksi, janitsaareiksi. Äitinsä neuvosta Georgi muuttikin Bulgarian Sofiaan joskus vuosien 1509–1512 välillä ja alkoi työskennellä kultaseppänä.

Georgi, joka oli hurskas ja hyveellinen, haki oppia viisaalta papilta, nimeltään Peja eli Pietari. Nuhteettomasti elävä kultaseppä herätti jostain syystä vihaa turkkilaisessa rahvaassa. Emme tiedä, oliko kysymyksessä puhdas kateus Georgin ammattia ja varallisuutta kohtaan, vai ärsyttikö hänen esimerkillinen elämänsä Kristusta vastaan kiivailevia fanaatikkoja. Joka tapauksessa Georgia vaadittiin käänty-

Pyhän Georgin fresko Pecissä, Kosovossa sijaitsevan Jumalansynnyttäjän Neitsyt Marian temppeliinkäymisen kirkossa. Kirkkoa tuhottiin pahoin vuonna 1999. Kuvalähde: BLAGO Fund, Inc.

mään muslimiksi ja liittymään sulttaanin armeijaan.

Yritykset horjuttaa Georgin uskoa eivät onnistuneet. Aivan kuten Kristus on luvannut, Pyhä Henki tuli auttamaan uskoa puolustavaa kristittyä (Joh. 14:16–17), ja Georgin viisaat vastaukset kumosivat käännätyneiden mahtipontiset todistelut. Turkkilaiset hermostuivat, alkoivat huutaa ja metelöidä, jotta rahvas ei vain kuulisi totuuden sanoja. Koska Georgia ei voinut voittaa sanoin, vainoajat turvautuivat voimaan ja heittivät nuoren kristityn vankilaan.

Isä Peja tuli vankilaan rohkaisemaan ja tukemaan nuorukaista. Pejan vierailu vahvisti Georgin kestäämään viimeisen kilvoituksen, häntä odottavan polttorovion. Hän kesti iloiten tuomarin edessä pidetyn kuulustelun ja kidutuksen. Tuomari halusi armahtaa Georgin, jonka horjumattomuutta hän kunnioitti, mutta rahvas vaati nuorukaiselle kuolemaa. Tuomari taipui painostukseen ja antoi väkijoukon raastaa Georgin torille, jonne jo kasattiin roviota.

Kun Georgia raahattiin kirkon ohi, isä Peja rohkaisi häntä kestäämään vielä vähän, koska elämä Kristuksen luona oli lähellä. Ennen tuleen heittämistään sidottu Georgi sanoikin tappajilleen: ”En pelkää tätä tulta, joka muuttuu minulle virvoittavaksi kasteeksi.” Roviolla sideköydet

paloivat poikki. Georgi kohotti kätensä taivaalle ja teki viimeisen kerran ristinmerkin. Muuan turkkilainen, jolle tämä kidutus oli jo liikaa, antoi Georgille armoniskun päähän. Uusmarttyyriin ruumis ei palanut roviolla, ja kristityt hautasivat Georgin, jonka esimerkillisen kilvoittelun isä Peja kirjasi huolellisesti. Kuollessaan vuonna 1515 Georgi oli alle 20-vuotias. Hänet tunnetaan myös nimellä Georgi Kratovolainen. ●

Lahden seurakunnan toimitila Mineassa järjestetään keväällä keskusteluiltoja kirkkovuoteen liittyvistä aiheista. Tule mukaan keskustelemaan! *sivu 49*

*Porvoossa
tutkitaan yhdessä
Raamattua.*

sivu 46

Yhdessäolo on tärkeä osa kuoroharrastusta.

KUOROSTA KAVEREITA

TEKSTI JA KUVA SAARA KALLIO

■ Helsingin ortodoksisessa seurakunnassa on toiminut syksystä 2016 lähtien kaksikielinen nuorisokuoro. Kuoro harjoittelee lauantaisin seurakunnan kerhohuoneella kanttori **Irina Tchervinskij-Matsin** johdolla.

– Kuoro oli alun perin sisareni idea. Olimme sitä mieltä, että olisi hyvä, jos nuoriin voisi istuttaa laulun ilon siemenen, joka kantaisi hedelmää myöhemminkin. On tärkeää antaa nuorille huomiota ja osoittaa, että he ovat tärkeitä seurakunnalle.

Liturgiaan kuuluvat laulut kuoro opettelee sekä suomeksi että kirkkoslaaviksi. Jouluksi kuoro opettelee koljadoja ja muutenkin ohjelmistossa noudatellaan kirkkovuotta.

Harjoituksissa puhe solisee suomeksi ja venäjäksi. Molempien kielten taito ei kuitenkaan ole välttämätöntä, vaan mukaan voi tulla vaikka osaisi vain suomea tai venäjää.

– Puhumme täällä sekaisin suomea ja venäjää, ja minä käänän tarvittaessa. Tärkeintä on saada hyviä ystäviä ja kokea yhteisöllisyyttä, painottaa Tchervinskij-Matsi.

Kuorossa laulava **Maria** kiinnostui kuorotoiminnasta, kun hänen mummonsa vihjaisi asiasta.

– Mummo sanoi, että on perustettu nuorisokuoro ja kysyi, haluaisinko siihen mukaan. Olen saanut täältä uusia kavereita ja kuoro on kuin koti minulle.

Sofia on uusi kuorolainen. Hän aloitti kuorossa tänä vuonna ja on harrastuksesta innoissaan.

– Irina kertoi minulle, että tällainen kuoro on olemassa. Kiinnostuin heti. Olen aika uusi jäsen, mutta kaikki täällä vaikuttavat tosi kivoilta.

Kaksikielisessä kuorossa on kymmenen jäsentä ja ikähaarukka vaihtelee 12-vuotiaista 16-vuotiaisiin. Kuoro on esiintynyt elokuussa järjestettävillä Pyhä laulu -festivaaleilla ja tehnyt viime vuonna musiikin seurakunnan Nikolaos-juhlan nukketeatteriesitykseen.

– Sen jälkeen puhelin soi koko ajan. Ihmiset halusivat kiittää hienosta esityksestä ja musiikista, Tchervinskij-Matsi muistelee.

Ensimmäinen kuoromatka on ensi kesänä, jolloin kuoro suuntaa Pietariin. Mukaan lähtee myös seurakunnan toinen nuortenkuoro, yli 15-vuotiaille nuorille suunnattu Pyhän Andreaan nuorisokuoro.

Kuoroharrastus on yhteisöllistä ja laulamisen lisäksi kuorossa tehdään muutakin. Kaksikielinen kuoro on käynyt yhdessä muun muassa Linnanmäellä, elokuvissa, pulkkamäessä ja ulkona syömässä.

– Harjoitusten lomassa täällä on käyty nuorten kanssa tärkeitä ja antoisia keskusteluita teekupin äärellä ajankohtaisista ja syvällisistä asioista. Nuorilla on tarve tulla kuulluksi ja nähdyksi, sanoo Tchervinskij-Matsi.

Kaksikielinen nuorisokuoro harjoittelee lauantaisin klo 12–14 seurakunnan kerhohuoneella, os. Unioninkatu 39 A, 2 krs.

Lisätietoja: kanttori Irina Tchervinskij-Matsi, p. 050 374 0019

TAPAHTUU HELSINGISSÄ

Lastenkerhot

Helsingin seurakunnan alueella järjestetään useita lastenkerhoja. Kerhot on suunnattu 3–10-vuotiaille.

Kirkkokerho on liturgian aikana järjestettävä kerho, jossa lapset pääsevät jumalanpalvelukseen osallistumisen lisäksi tutustumaan omaan kirkkoon esimerkiksi askarteluiden, pelien ja leikkien kautta.

Ponomarikerhossa yli 6-vuotiaat pojat pääsevät tutustumaan alttariapulaisen tehtäviin.

Liturgian yhteydessä järjestettävien kerhojen lisäksi kasvatustoimen kerhotilassa järjestetään torstaisin lasten iltakerho klo 17–19, jossa tutustutaan kirkkoon erilaisten aktiviteettien kautta. Ota mukaan eväät ja tossut.

Kerhojen ajat ja paikat löytyvät seurakunnan nettisivujen tapahtumajajatoimintakalenterista.

Lapsikuoro

Torstaisin 7-vuotiaille ja sitä vanhemmille klo 17–18. Lisätiedot: kasvatuksen kanttori Joakim Pietarinen, p. 044 331 1995

Perhekerho ja muskari

Perjantaisin klo 11–14.

Lasten iltakerho, lapsikuoro, perhekerho ja muskari kokoontuvat kasvatustoimen kerhotilassa, os. Unioninkatu 39 A 1.

Mukaan Nupiposse!

Seurakunnan nuortenpiiri eli NUPI kokoontuu joka tiistai ehtoopalvelukseen Kotikirkossa klo 17 ja sieltä siirrymme kerhotiloihin (Unioninkatu 39 A). Toimintaa tarjolla klo 20 asti. Ohjelmassa teemailtoja, kokkailua, kilpailuja ja rentoa hengailua ortodoksisissa meiningeissä. Lähdemessii! NUPI on suunnattu kristinoppileirin käyneille nuorille ja niille, jotka ovat täyttäneet 15 vuotta.

Laskeudu reippaasti paastoon

Koko perheen laskiaistapahtuma seurakunnan kasvatustoimen kerho huoneella (Unioninkatu 39 A 2). 3.3. sovintosunnuntain liturgian jatkoksi klo 12 alkaen ohjelmassa askartelua, yhteistä toimintaa, sään salliessa pulkkamäki, blinejä klo 14 ja sovintosunnuntain ehtoopalvelus Kotikirkossa ruotsin ja suomen kielellä klo 15.

TAPAHTUU HAMINASSA

Musikaalinen lastenkerho

Pyhän Ristin kirkon juhlasalissa kuukauden 1. ja 3. sunnuntai klo 17., lisätietoja Iana Lang p. 044 377 8457.

TAPAHTUU HÄMEENLINNASSA

Ponomarikerho

Kokoontuu liturgian yhteydessä käytännön kautta. Palveluksessa on yleensä aina joku ohjaamassa ponomarin tehtäviin. Seitsemän vuotta täyttäneet pojat ovat tervetulleita palveluksiin.

Ikonikerho

La 9.2. klo 10–12 lasten ikonikerho kokoontuu seurakuntakodilla. Maalataan yhdessä arkkipiiriksi Mikaelin koptilaista ikonia, jonka jälkeen on pieni välipala ja vapaata leikkiä.

Kristinoppileirin infotilaisuus

Su 17.2. liturgian jälkeen ensi kesän kripilaisten infotilaisuus.

Lasten luontopäivä

La 23.2. klo 14–16 lasten luontopäivä Aulangon ulkoilumajan kodilla (Linnanen 77, Hämeenlinna). Omat sukset mukaan, jos on. Eräoppaana toimii Sami Ylämurto, jolle ilmoittautumiset p. 044 363 0203 (20.2. mennessä).

Laskiaislauantain pullakerho

La 2.3. klo 9–12 laskiaislauantain pullakerho ja ulkoilupäivä lapsille. Kokoonnutaan srk-kodilla, jossa ensin leivotaan pullaa. Noin klo 11 mennään pulkkailemaan Kaurialan kentän laidalle (omat liukurit/pulkat mukaan), paluu n. klo 11.30 nauttimaan mehua ja vastaleivottuja pullia. Laittakaa lämmintä päälle.

Lapset ovat aina tervetulleita kirkkoon. Seurakuntakodin vasemmassa takanurkkauksessa on piirustusvälineitä, paperia ja lasten kirjoja.

TAPAHTUU KOTKASSA

Äitilapsikerho Nikolaos-salilla

Kokoontumiset maanantaisin kello 15–17. Ohjaajana Kati-kanttori.

Lasten musiikkikerho

Kokoontumiset joka toinen tiistai Nikolaossalissa kello 17–18. Lisätietoja Kati-kanttorilta, puh. 050 359 4823.

Piirustuskerho "Pikkumaalari"

Kerho on tarkoitettu 5–10-vuotiaille lapsille, kokoontumiset keskiviikkoisin Nikolaos-salin alakerran kerhotilassa kello 16.30–18. Lisätietoja opettaja Innalta, puh. 044 239 4803. Kerhon toimii pääasiassa venäjäksi, myös suomenkieliset tervetulleita. Ensimmäinen kokoontuminen 13.2.

HELSINGIN SEURAKUNNAN KASVATUSTOIMI

Kristiina Aminoff, kasvatustoimen esimies 040 350 1951

Sergei Petsalo, kasvatuksen pappi 040 620 5944

Joakim Pietarinen, kasvatuksen kanttori 044 331 1995

Kristiina Klubb, kasvatustyöntekijä, perheet 040 725 5713

Tiia Haimi, kasvatustyöntekijä, lapset 0400 531 896

Jaso Pössi, kasvatustyöntekijä, nuoret ja nuoret aikuiset 040 825 8230

Kaarina Lyhykäinen, kasvatustyöntekijä, kouluyhteistyö ja aikuiset 040 512 5825

Sähköpostit etunimi.sukunimi@ort.fi

KAUNISNIEMEN
LEIRIKESKUS**Suurtalousisäntä**

Ari Kanerva 040 775 0894

Talonmies/vahtimestari

Petri Jeskanen 040 575 7974

kaunisniemi.helsinki@ort.fi

Kokki/siivooja Tarja Friman

040 761 8604

Kotka**Lastenkerho "Uskon säteet"**

Kokoonnumme sunnuntaisin kello 10–11 liturgian aikana Kotkan kirkon toiseen kerrokseen keskustelemaan uskonnollisista aiheista ja askartelemaan. Vetäjinä Anastasia ja Marina. Tervetuloa! Kerho pidetään samanaikaisesti kahdella kielellä; sekä suomenkieliset että venäjänkieliset lapset tervetulleita!

Perhekerho kokoontuu

Kokoonnumme liturgiaan su 17.2. kello 10, palveluksen jälkeen yhdessäolua ja askartelua suuren paaston odotuksessa.

Koko perheen laskiaistapahtuma

Sunnuntaina 3.3. liturgian jälkeen Nikolaos-salissa. Tarjolla blinejä ja erilaisia makeita leivonnaisia. Lapsille ohjelmaa ja tarjoilua.

TAPAHTUU LAHDESSA**Kirkkokerho**

3–13-vuotiaille lapsille. Kerho kokoontuu kerhotilassa sunnuntaina liturgian yhteydessä. Kerho alkaa klo 9.45 ja sen jälkeen lapset osallistuvat liturgian loppuosaan. Kevään kokoontumiskerrat 10.3., 17.3., 14.4. ja 21.4.

Venäjänkielinen kirkkokerho

2–13-vuotiaille lapsille. Kerho kokoontuu kerhotilassa joka kuukauden toisena lauantaina liturgian yhteydessä. Kerho alkaa klo 9.40 ja sen jälkeen lapset osallistuvat liturgian loppuosaan. Kevään kokoontumiskerrat 9.3.

Perhekerho

0–4-vuotiaille lapsille ja heitä hoitaville aikuisille. Kerhossa voi tavata muita aikuisia ja lapsia, saada uusia tuttavuuksia. Perhekerhossa on hartaushetki, Muskari (klo 10–10.30), leikkejä ja askartelua. Kerho kokoontuu kirkon kerhotilassa tiistaisin klo 9.40–12.

Ponomarikerho

Seitsemänvuotiaille ja sitä vanhemmille pojille. Kerhossa tutustutaan ponomarin eli alttariapulaisen tehtäviin kirkon jumalanpalveluksissa käytännön kautta. Kerho toimii sunnuntaisin liturgian aikana klo 9.50–11.15.

Ympäristökerho

6–12-vuotiaille lapsille. Kerhossa tutustutaan luontoon ja ympäristöön, tehdään retkiä, pohditaan ympäristöasioita sekä leikitään. Kerho kokoontuu kerhotilassa joka toinen tiistai klo 17.00–19.00. Kevään kokoontumiskerrat 12.3., 26.3., 9.4. ja 23.4.

Kerhot ovat maksuttomia ja niihin ei tarvitse ilmoittautua. Kerho-toiminnan vastuuhenkilö on kasvatustyöntekijä Marina Salokangas, p. 040 662 8513, marina.salokangas@ort.fi

Kokkikerho

8–1-vuotiaille lapsille. Kerhossa leivotaan ja opetellaan ruoanlaittoa. Kerhossa ei valitettavasti voida huomioida erityisruokavaltioita tai vaativia allergialistoja. Kerho kokoontuu kerhotilassa joka toinen tiistai klo 17–19. Kevään kokoontumiskerrat 5.3., 19.3., 2.4., 16.4. ja 30.4. Ryhmään mahtuu vain 10 osallistujaa, kerhopaikat täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä. Ilmoittautuminen osoitteeseen marina.salokangas@ort.fi.

Kirkkokerho Hyvinkäällä

4–12-vuotiaille. Kerho kokoontuu joka kuukauden neljantenä sunnuntaina liturgian yhteydessä. Kerho alkaa klo 9.40 ja sen jälkeen lapset osallistuvat liturgian loppuosaan. Kevään kokoontumiskerrat 24.3. ja 28.4. Kerho on maksuton ja siihen ei tarvitse ilmoittautua. Kerho-toiminnan vastuuhenkilö on kasvatustyöntekijä Marina Salokangas, p. 040 662 8513, marina.salokangas@ort.fi

TAPAHTUU TAMPEREELLA**Hae ohjaajaksi kripalle**

Hae ohjaajaksi Tampereen ja Vaasan ortodoksisten seurakuntien yhteiselle kristinoppileirille 2019. Haku ohjaajaksi alkaa 15.2. ja päättyy 3.3.2019. Leiri järjestetään 29.7.–5.8.2019. Täytä sähköinen hakulomake osoitteessa: <https://goo.gl/forms/GYso2vxzynXFzAW2>

Lastenkerho 3–7-vuotiaille

Lastenkerho kokoontuu Nikolaintalon kerhohuoneessa perjantaisin klo 17.30–18.30. Kerhon ohjaajana toimii Marina Knuuttila, puh. 045 317 2390. Lapsilla olisi hyvä olla mukana tossut tai tarrasukat, sillä lattiat ovat liukkaat.

Lapsiparkki 5–10-vuotiaille

Kerhohuoneessa joka toisena sunnuntaina (parittomina) klo 12–13 toimii lapsiparkki. Ohjaajana Rita, Mykola ja Vanja. Lapsiparkkiin ei tarvitse etukäteen ilmoittautua.

Maalauskerho 7–11-vuotiaille

Maalauskerho kokoontuu kerhohuoneessa keskiviikkoisin klo 17–19. Kerhossa ensin maalataan ja sitten leikitään. Kerhon ohjaajana toimii Irina Chernyuk, irina.chernyuk@gmail.com, puh. 045 138 5058. Kerho on kaksikielinen (suomi/venäjä).

TAPAHTUU LAPPEENRANNASSA

Lappeenrannassa maanantaisin klo 17 lastenkuoro sekä klo 18 askartelukerho.

Imatran seurakuntatalolla tiistaisin klo 17 alkaen lasten musiikkikerho ja klo 18 askartelukerho.

Детские кружки «Мои маленькие шаги в церковь». Кружок в Лappeenranta по понедельникам в 17 детский хор и в 18 кружок рукоделия.

В Иматра по вторникам 17 детский музыкальный кружок и в 18 кружок рукоделия.

Laskiaistapahtumat Lappeenrannassa ja Imatralla

Sunnuntaina 3.3. alkaen kello 12 sekä Lappeenrannan linnoituksessa että Imatran kirkonmäellä. Monenlaista ohjelmaa sekä tarjoilua. Tarkeempi ohjelma ilmoitetaan seurakunnan nettisivuilla ja fb-sivuilla.

Kripari-infot

Imatran alueen kripari-ikäisille ja huoltajille on sunnuntaina 17.2. Tilaisuus alkaa liturgialla kello 10 ja sen jälkeen jatkamme seurakuntasalilla. Lappeenrannan alueen vastaava info on sunnuntaina 3.3. Aloitamme liturgialla klo 10. Tervetuloa!

Nuorille kesätöitä tarjolla

Seurakunta työllistää kesäkaudella nuoria oppaina Lappeenrannan ja Imatran kirkkoon. Lähetä vapaamuotoinen hakemuksesi maaliskuun loppuun mennessä sähköpostilla osoitteeseen lappeenrata@ort.fi. Lisätietoja: isä Timo, puh. 0400 654 883.

Kalenteri | Jumalanpalvelukset | Minnemennä

Kalenteriin on koottu seurakuntien yhteystiedot, jumalanpalvelukset ja menovinkit.

Muutokset ovat mahdollisia. Tarkista tiedot seurakuntien internetsivuilta.

Kaikkien seurakuntien työntekijöiden sähköposti-osoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi@ort.fi, ellei nimen yhteydessä ole ilmoitettu muuta.

Palveluskieli merkitty lyhentein: su=suomi, ru=ruotsi, sl=slava, en=englanti, sr=serbia, ve=venäjä, kr=kreikka, rom=romania, vi=viro

KIRKOLLISET JUHLAT 8.2.–10.3.

10.2. Publikaanin ja fariseuksen sunnuntai
17.2. Tuhlaajapojan sunnuntai
24.2. Tuomiosunnuntai
3.3. Sovintosunnuntai
10.3. Ortodoksisuuden sunnuntai

ARKKIPIISPA LEON PALVELUKSIA

Su 17.2. klo 10 Jumalallinen liturgia, metropoliitta Arsenin toimeen asettaminen, Kuopion katedraali
Su 24.2. klo 10 Jumalallinen liturgia, arkkipiispa Leo 40 vuotta piispana, Uspenskin katedraali
Su 3.3. klo 17 Sovintosunnuntain ehtoopalvelus, Uspenskin katedraali
Ma 4.3. klo 17.30 Suuri katumuskanoni, Tikkurilan kirkko
Ti 5.3. klo 17.30 Suuri katumuskanoni, Porvoon kirkko
Ke 6.3. klo 18 Suuri katumuskanoni, Klaukkalan kirkko
To 7.3. klo 17.30 Suuri katumuskanoni, Järvenpään kirkko
Su 10.3. klo 10 liturgia, Tampereen kirkko

RADIO & TV

Su 24.2. Yle Radio 1 klo 11

Tuomiosunnuntain liturgia Pyhän Nikolaoksen kirkosta Vaasasta. Palveluksen toimittaa kirkkoherra Andrei Sõtšov ja kuoroa johtaa kanttori Nina Jolkonen-Porander.

Ke 6.3. Yle Radio 1 klo 18

Andreas Kreetalaisen suuri katumuskanoni Pyhän Johannes Teologin ja Karjalan valistajien kirkosta Joensuusta (Ortodoksinen seminaari).

Su 10.3. Yle Radio 1 klo 11

Ortodoksisuuden sunnuntain liturgia Jumalan-synnyttäjän suojeluksen kirkosta Lappeenranta.

AAMUHARTAUDET

joka kuukauden kolmas lauantai Yle Radio 1 klo 6.15 ja 7.15

9.2. Pastori Lasarus Jalonen

2.3. Nuorisotoimenohjaaja Nemanja Balcin

ILTAHARTAUDET

joka kuukauden kolmas tiistai Yle Radio 1 klo 18.50

19.2. Kirkkoherra Jyrki Penttonen

HELSINGIN SEURAKUNTA

KIRKKOHERRA

Markku Salminen,
p. (09) 8564 6103, 040 501 6190

ASIAKASPALVELU

Liisankatu 29, 00170 Helsinki
Avoimna ma–pe 9–14, p. (09) 8564 6100,
asiakaspalvelu.helsinki@ort.fi

PÄIVYSTÄVÄ PAPPI

asiakaspalvelussa
arkisin klo 9–14, puhelinpäivystys klo 14–16,
p. (09) 8564 6105

KIINTEISTÖTOIMI

Isännöitsijä Kaj Rosenberg,
p. (09) 8564 6186, 0400 414 387

AUTTAVA PUHELIN

Puhelinpäivystys ti, pe, la klo 18–22,
p. (09) 8564 6299

SEURAKUNTAKIRJASTO

Liisankatu 29 A, 2 krs, p. (09) 8564 6180
Avoimna ma–ti 10–15, ke–to 15–19

SEURAKUNTASALI

Unioninkatu 39 (sisäpiha), p. (09) 8564 6196

HELSINKI

PAPISTO

Rovasti Markku Salminen, p. (09) 85 646 103

Pastori Mikko Leistola,
p. (09) 8564 6121, 0400 413 196

Pastori Teo Merras (diakoniatyöstä vastaava pappi),
p. (09) 8564 6120, 040 540 3200

Pastori Sergei Petsalo,
p. (09) 8564 6191, 040 620 5944

Pastori Joosef Vola, p. 040 545 2250

Ylidiakoni Juha Lampinen,
p. (09) 8564 6130, 040 527 9580

KANTTORIT

Varvara Merras-Häyrynen (työvapaalla),
Larissa Qvintus-Petsalo (sij. 31.7.2019 asti)
p. 040 828 2283

Kirsi-Maria Susuna, p. 050 401 4798

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Juhani Härkin (eläkkeellä)
Rovasti Johannes Karhusaari, (eläkk.)
p. 040 544 7557

Rovasti Timo Lehmuskoski, (eläkk.),
p. (koti) (09) 135 2902

Rovasti Veikko Purmonen, (eläkk.)
p. 040 5920 684,
veikko.purmonen@gmail.com

Pastori Raimo Pores, (eläkk.) p. 050 533 8790

Rovasti Timo Soisalo, p. (09) 349 6599

Rovasti Viktor Porokara, p. 0400 744 757

Pastori Alexandre Björklund, p. 040 550 0103

Pastori Juha Hirvonen,
juha.hirvonen@edu.hel.fi

Ylidiakoni Gennadij Stolbow, (eläkk.),
p. 040 587 8580

Diakoni Heikki Kaski, p. 050 592 0643

DIAKONIATYÖNTEKIJÄT

Kari Hartikka, p. (09) 8564 6162, 040 703 4616

Elina Pale, p. 040 723 7632

Uspenskin katedraali

Kanavakatu 1/Pormestarinrinne 1,
Katajanokka, p. (09) 85 646 200,
sähköposti: uspenski@ort.fi

Isännöitsijä nunna Elisabet, p. 050 585 3870
Papit Markku Salminen, Teo Merras ja Mikko Leistola, ylidiakoni Juha Lampinen, kanttori Varvara Merras-Häyrynen (työvapaalla), kanttorin sij. Larissa Qvintus-Petsalo, diakoni Heikki Kaski

JUMALANPALVELUKSET

La 9.2. klo 17 vigilia

Su 10.2. klo 10 liturgia

La 16.2. klo 17 vigilia

Su 17.2. klo 10 liturgia

Ke 20.2. klo 18 yleinen rukouspalvelus (Jumalan-synnyttäjän Kozelshtshanin ikonin kunniaksi)

To 21.2. klo 8 liturgia (kryptakappelissa)

La 23.2. klo 17 vigilia

Su 24.2. klo 10 liturgia

La 2.3. klo 17 vigilia

Su 3.3. klo 10 liturgia

Su 3.3. klo 17 ehtoopalvelus (anteeksianto, paastoon laskeutuminen)

Ma 4.3. klo 17 katumuskanoni

Ti 5.3. klo 17 katumuskanoni

Ke 6.3. klo 17 katumuskanoni

To 7.3. klo 17 katumuskanoni

Pe 8.3. klo 17 EPL

La 9.3. klo 17 vigilia

Su 10.3. klo 10 liturgia

Su 10.3. klo 17 ehtoopalvelus

MUUTA TOIMINTAA

Liturgian aikana lastenkerho yli 3-vuotiaille ja ponomarikerho yli 6-vuotiaille pojille klo 10 alkaen.

Kotikirkko

Liisankatu 29 A, 4. krs, Kruununhaka

Vahtimestari p. (09) 8564 6215,
Pappi Teemu Toivonen

JUMALANPALVELUKSET

La 9.2. klo 10 liturgia, rom

Su 10.2. klo 18 Jeesuksen rukous

Ma 11.2. klo 17 ehtoopalvelus

Ti 12.2. klo 17 ehtoopalvelus

Ke 13.2. klo 8 liturgia

Ke 13.2. klo 17 ehtoopalvelus
 To 14.2. klo 17 ehtoopalvelus
Su 17.2. klo 9 aamupalvelus ja liturgia, kr
 Su 17.2. klo 18 Jeesuksen rukous
 Ma 18.2. klo 17 ehtoopalvelus
 Ti 19.2. klo 17 ehtoopalvelus
 Ke 20.2. klo 8 liturgia
 Ke 20.2. klo 17 ehtoopalvelus
 To 21.2. klo 17 ehtoopalvelus
 La 23.2. liturgia (suomi/viro)
 Su 24.2. klo 18 Jeesuksen rukous
 Ma 25.2. klo 17 ehtoopalvelus
 Ti 26.2. klo 17 ehtoopalvelus
 Ke 27.2. klo 8 aamupalvelus (laskiaisviikko)
 Ke 27.2. klo 17 ehtoopalvelus
 To 28.2. klo 17 ehtoopalvelus
 La 2.3. klo 10 liturgia, rom
La 2.3. klo 17 vigilia, ru
Su 3.3. klo 10 liturgia, ru (radiointi)
 Su 3.3. klo 13 ehtoopalvelus (sovintosunnuntai),
 ru, su
 La 9.3. klo 17 ehtoopalvelus, en
Su 10.3. klo 10 liturgia, en

■ Hautausmaan Profeetta Elian kirkko

Lapinlahdentie 2, Ruoholahti,
 p. (09) 8564 6187
 Pappi Juha Hirvonen, kanttori Tatjana Wilenius
 Isännöitsijä Jukka Vehkaoja, p. 0400 502 701

JUMALANPALVELUKSET

Pe 8.2. klo 17 yleinen panihida
 La 9.2. klo 10 liturgia
 Pe 15.2. klo 17 yleinen panihida
 La 16.2. klo 10 liturgia
 Pe 22.2. klo 17 parastaasi
 La 23.2. klo 10 liturgia
 Pe 1.3. klo 17 yleinen panihida
 La 2.3. klo 9.30 vedenpyhitys ja liturgia
 Pe 8.3. klo 17 yleinen panihida
 La 9.3. klo 10 liturgia

■ Myllypuro

Pyhittäjä Aleksanteri Syväriläisen kappeli
 Jauhokuja 3 B 2
 Pappi Joosef Vola, kanttori Kirsi-Maria Susuna

JUMALANPALVELUKSET

La 9.2. klo 17 vigilia
Su 10.2. klo 10 liturgia
 Ke 13.2. klo 17 ehtoopalvelus
La 16.2. klo 17 vigilia
Su 17.2. klo 10 liturgia
 Ke 20.2. klo 17 ehtoopalvelus
 La 23.2. klo 9 aamupalvelus ja liturgia (vainajain
 muistelu päivä)
La 23.2. klo 17 vigilia
Su 24.2. klo 10 liturgia
 Ke 27.2. klo 17 ehtoopalvelus
La 2.3. klo 17 vigilia
Su 3.3. klo 10 liturgia
 Su 3.3. klo 17 ehtoopalvelus (sovintosunnuntai)
 Ma 4.3. klo 17 katumuskanoni
 Ti 5.3. klo 17 katumuskanoni
 Ke 6.3. klo 17 katumuskanoni
 To 7.3. klo 17 katumuskanoni
La 9.3. klo 17 vigilia
Su 10.3. klo 10 liturgia

MUUTA TOIMINTAA
 Liturgian aikana lastenkerho yli 3-vuotiaille
 klo 10 alkaen.

■ Stefanoskoti

Hallatie 2, Tapaninvainio
 Stefanos-säätiön hoitaja: Iulian Pop,
 stefanossaatio@gmail.com, p. 040 5922 066
 Papit Juhani Härkin, Raimo Pores ja Markus Kinkki

JUMALANPALVELUKSET

La 23.2. klo 10 jumalallinen liturgia
 Su 3.3. klo 15 ehtoopalvelus (sovintosunnuntai)
 Ti 5.3. klo 17 katumuskanoni
 Ke 6.3. klo 17 katumuskanoni
 To 7.3. klo 17 katumuskanoni

Helenakoti

M:t Pistus, Elpis, Agapi ja heidän äitinsä
 Sofian kirkko, Hämeentie 55, Helsinki
 Papit Viktor Porokara ja Markus Kinkki
 Palvelukset kaksikielisiä su/sl

JUMALANPALVELUKSET

La 16.2 klo 17.30 vigilia
Su 17.2 klo 10 liturgia
 Ke 20.2 klo 17.30 akatistos Jumalansynnyttäjän
 Kozelshtshanin ikonin kunniaksi
 Ma 4.3 klo 17.30 suuri ehtoonjälkeinen palvelus,
 katumuskanoni
La 9.3 klo 17.30 vigilia
Su 10.3 klo 10 liturgia

■ Jumalansynnyttäjän syntymän kappeli

Mikonkatu 25, Helsinki

JUMALANPALVELUKSET

Jumalansynnyttäjän syntymän kappelissa toimi-
 tetaan arkisin klo 5.45 aamurukoukset, puoliyö-
 palvelus/paraklesis, aamupalvelus ja illalla klo
 18.30 Jeesuksen rukous -palvelus tai akatistos.

■ Kulttuurikeskus Sofia

Pyhän viisauden kappeli,
 Kallvikinniementie 35, Vuosaari

JUMALANPALVELUKSET

Arkisin aamupalvelus klo 8.30–9 ja ehtoopalvelus
 klo 17–17.30.
 Keskiviikkoinen Jeesuksen rukous -palvelus vai-
 televasti joko ehtoopalveluksen sijaan tai heti
 sen jälkeen.
 Lauantaisin liturgia klo 10.30–12.
 Palveluksia myös kulttuuritapahtumien yhtey-
 dessä, ks. sofia.fi/kappeli

LÄNTINEN ALUE

PAPISTO

Rovasti Kalevi Kasala
 p. (09) 8564 6128, 040 525 2868
 Pastori Petri Korhonen
 p. (09) 8564 6127, 050 409 6267

KANTTORIT

Petri Hakonen p. (09) 8564 6146,
 040 767 4335
 Matti Jyrkinen p. (09) 8564 6147,
 040 525 0782

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Heikki Huttunen, p. 040 741 8792
 Pastori Markus Kinkki, p. 050 5637 579
 Diakoni Seppo Pesonen, p. 040 747 6615
 Diakoni Harry Fagerlund, p. 044 511 6817

DIAKONIATYÖNTEKIJÄT

Taisia Pohjola (Espoo, Kauniainen),
 p. (09) 856 46163, 040 583 2915
 Sarianne Karulinna (Länsi-Uusimaa),
 p. (09) 8564 6165, 0400 531 308

■ Tapiola

Pyhittäjä Herman Alaskalaisen kirkko,
 Kaupinkalliontie 2, p. (09) 85 646 221
 Pappi Petri Korhonen, kanttori Petri Hakonen

JUMALANPALVELUKSET

La 9.2. klo 17 vigilia
 La 9.2. klo 18.40 yleinen rukouspalvelus
Su 10.2. klo 10 liturgia
 Ke 13.2. klo 9 aamupalvelus
 Ke 13.2. klo 17 vedenpyhitys
 To 14.2. klo 9 liturgia
La 16.2. klo 17 vigilia
 La 16.2. klo 18.40 yleinen rukouspalvelus
Su 17.2. klo 10 liturgia
 Ke 20.2. klo 9 aamupalvelus
 Ke 20.2. klo 17 ehtoopalvelus
 To 21.2. klo 9 liturgia
La 23.2. klo 17 vigilia
Su 24.2. klo 10 liturgia
 Ke 27.2. klo 9 aamupalvelus
 Ke 27.2. klo 17 akatistos
 To 28.2. klo 9 liturgia
La 2.3. klo 17 vigilia
 La 2.3. klo 18.40 yleinen rukouspalvelus
Su 3.3. klo 10 liturgia
Su 3.3. klo 17 ehtoopalvelus (sovintosunnuntai)
 Ma 4.3. klo 18 katumuskanoni
 Ti 5.3. klo 18 katumuskanoni
 Ke 6.3. klo 9 aamupalvelus
 Ke 6.3. klo 18 katumuskanoni
 To 7.3. klo 9 aamupalvelus
 To 7.3. klo 18 katumuskanoni
 Pe 8.3. klo 18 EPL
La 9.3. klo 17 vigilia
 La 9.3. klo 18.40 yleinen rukouspalvelus
Su 10.3. klo 10 liturgia

MUUTA TOIMINTAA

Liturgian aikana lastenkerho yli 3-vuotiaille ja
 ponomarikerho yli 6-vuotiaille pojille.

■ Espoon keskus

Trapesa, Kirkkojärventie 1
 (Espoon juna-asema, 2. krs.), Espoo
 Pappi Heikki Huttunen, kanttori Antti Narmala

JUMALANPALVELUKSET

Su 17.2. klo 10 aamupalvelus
Su 3.3. klo 10 liturgia
 Ke 6.3. klo 18 EPL

■ Hanko

Pyhien apostolienvertaisten Magdalan Maria
 ja Vladimir Kiovalaisen kirkko, Täktomintie 4
 Isännöitsijä Alan Jeffery, 040 554 2764
 Pappi Kalevi Kasala, kanttori Matti Jyrkinen

JUMALANPALVELUKSET

La 9.2. klo 17 vigilia
Su 10.2. klo 10 liturgia
 Ti 5.3. klo 18 katumuskanoni
La 9.3. klo 17 vigilia
Su 10.3. klo 10 liturgia

■ Karjaa

Evangelisluterilainen srk-talo, Keskuskatu 23

JUMALANPALVELUKSET

To 7.3. klo 18 katumuskanoni
 Su 31.3. klo 10 liturgia

■ Lohja

Karjalan valistajien kirkko, Nahkurinkatu 4
 Pappi Kalevi Kasala, kanttori Matti Jyrkinen
 Isännöitsijä Seppo Pesonen, p. 040 747 6615

JUMALANPALVELUKSET

Ke 13.2. klo 18 ehtoopalvelus

La 16.2. klo 17 ehtoopalvelus
Su 17.2. klo 10 liturgia
Su 27.2. klo 18 ehtoopalvelus
La 2.3. klo 17 vigilia
Su 3.3. klo 10 liturgia
Su 3.3. klo 18 ehtoopalvelus (sovintosunnuntai)
Ma 4.3. klo 18 katumuskanoni

MUUTA TOIMINTAA

Kirkkokerho kuukauden 1. ja 3. sunnuntai yli 3-vuotiaille.

Metsolan tsasouna

Myyryntie 8, Lohja

JUMALANPALVELUKSET

La 23.2. klo 10 yleinen panihida

Nummela

Ortodoksinen rukoushuone, Naaranpajuntie 7,
p. 046 632 1210

JUMALANPALVELUKSET

Ke 13.2. klo 18 maallikkopalvelus
La 23.2. klo 17 ehtoopalvelus
Su 24.2. klo 10 liturgia
Ke 6.3. klo 18 katumuskanoni

MUUTA TOIMINTAA

Liturgian aikana lastenkerho yli 3-vuotiaille joka kuukauden 4. sunnuntai.

Tammisaari

Tammisaaren ev. lut. kirkko, Iso Kirkkokatu 18

JUMALANPALVELUKSET

La 16.2. klo 10 liturgia
La 16.3. klo 10 liturgia

Kirkkonummi

Pokrovan kirkko, Elfvinginkuja, Jorvas
p. (09) 221 1400

Papisto: pappismunkki Hariton ja pappismunkki Foma

JUMALANPALVELUKSET

Su 10.2. klo 10 liturgia
La 23.2. klo 17 vigilia
Su 24.2. klo 10 liturgia
Ma 4.3. klo 17 katumuskanoni
Su 10.3. klo 10 liturgia

ITÄINEN ALUE

PAPISTO

Rovasti Mikael Sundkvist, p. 050 350 9356
Pastori Kimmo Kallinen, p. 040 707 9609

KANTTORIT

Minna Jokinen, p. 050 358 7339
Olga Soldatova p. (09) 8564 6144,
040 1930733
Elena Nemlander, p. 0440 430 249, Porvoo

MUU PAPISTO

Rovasti Jukka Alava, p. 0400 737 466,
jukka.alava@iki.fi
Rovasti Viktor Porokara (eläkk.)
p. 0400 744 757
Pastori Tapio Rautamäki p. 045 692 9081
Pastori Johannes Lahtela, p. 040 776 0700
Järvenpää
Diakoni Erkki Toivanen, Järvenpää

Diakoni Sergei Podschivalow
p. 040 749 1560, Tikkurila
Diakoni Andreas Stenberg, Tikkurila
Diakoni Risto Ikäheimo, Tikkurila
Diakoni Yrjö Saranpää, Porvoo
Diakoni Heikki Korhonen, Porvoo

DIAKONIAITYÖNTEKIJÄT

Johanna Jomppanen (Vantaa),
p. (09) 8564 6166, 050 404 9404
Jaana Björninen (Itä- ja Keski-Uusimaa),
p. (09) 8564 6164, 0400 304 361

Tikkurila

Kristuksen taivaaseenastumisen kirkko
Läntinen Valkoisenläntheentie 48

Pappi Mikael Sundkvist, kanttori Olga Soldatova

JUMALANPALVELUKSET

La 9.2. klo 17 vigilia
Su 10.2. klo 10 liturgia
Ke 13.2. klo 17.30 ehtoopalvelus
La 16.2. klo 17 vigilia
Su 17.2. klo 10 liturgia
Ke 20.2. klo 17.30 ehtoopalvelus
La 23.2. klo 9 aamupalvelus ja liturgia
La 23.2. klo 17 vigilia
Su 24.2. klo 10 liturgia
Ke 27.2. klo 17.30 ehtoopalvelus
La 2.3. klo 17 suuri ehtoopalvelus
Su 3.3. klo 9 aamupalvelus ja liturgia
Su 3.3. klo 17 suuri ehtoopalvelus (sovintosunnuntai)
Ma 4.3. klo 17.30 katumuskanoni
Ti 5.3. klo 17.30 katumuskanoni
Ke 6.3. klo 17.30 katumuskanoni
To 7.3. klo 17.30 katumuskanoni
Pe 8.3. klo 17.30 EPL
La 9.3. klo 17 vigilia
Su 10.3. klo 10 liturgia

Myyrmäki

Pyhän Martinin evlut. kappeli, Uomatie 1, Vantaa

JUMALANPALVELUKSET

La 2.3. klo 10 liturgia (Huom! Myyrmäen tilat me-
nossa remonttiin. Tarkista tieto mahdollisesta
paikan muutoksesta osoitteesta www.hos.fi > Ju-
malanpalvelukset

Järvenpää

Jumalansynnyttäjän Kazanilaisen
ikonin kirkko, Kartanontie 45

Isännöitsijä Jyrki Vaara, p. 040 090 7550
Pappi Kimmo Kallinen, kanttori Minna Jokinen

JUMALANPALVELUKSET

La 9.2. klo 10 liturgia
Ke 13.2. klo 17.30 ehtoopalvelus
La 16.2. klo 17 vigilia
Su 17.2. klo 10 liturgia
Ti 19.2. klo 17 akatistos
La 23.2. klo 10 liturgia
Ke 27.2. klo 17.30 ehtoopalvelus
La 2.3. klo 17 vigilia
Su 3.3. klo 10 liturgia
Su 3.3. klo 13 suuri ehtoopalvelus (sovintosun-
nuntai)
Ma 4.3. klo 17.30 katumuskanoni
To 7.3. klo 17.30 katumuskanoni
Pe 8.3. klo 17.30 EPL
La 9.3. klo 10 liturgia

Klaukkala

Pyhän Nektarios Eginalaisen kirkko
Kuonomäentie 80, 01800 Klaukkala

Isännöitsijä Aune Svennevig, p. (09) 8564 6231, pa-
pit Teo Merras ja Mikko Leistola, kanttori Minna Jo-
kinen

JUMALANPALVELUKSET

Su 10.2. klo 10 liturgia
Su 24.2. klo 10 liturgia
Su 3.3. klo 10 liturgia
Su 3.3. klo 12 ehtoopalvelus (sovintosunnuntai)
Ke 6.3. klo 18 katumuskanoni
Su 10.3. klo 10 liturgia

Porvoo

Kristuksen kirkastumisen kirkko
Vanha Helsingintie 1, Tattarinmalmi

Vahtimestari Niko Laakso, p. (09) 85 646 232,
Pappi Kimmo Kallinen, kanttori Elena Nemlander

JUMALANPALVELUKSET

La 9.2. klo 17 vigilia
Su 10.2. klo 10 liturgia
To 14.2. klo 17.30 akatistos
To 23.2. klo 17 parastaasi
Pe 24.2. klo 10 liturgia
Ti 28.2. klo 17.30 akatistos
Su 3.3. klo 15 ehtoopalvelus (sovintosunnuntai)
Ti 5.3. klo 17.30 katumuskanoni
Ke 6.3. klo 17.30 katumuskanoni
La 9.3. klo 17 vigilia
Su 10.3. klo 10 liturgia

MUUTA TOIMINTAA

Sunnuntaisin liturgian aikana lastenkerho
yli 3-vuotiaille.

MONIKULTTUURINEN TYÖ

PAPISTO

Pastori Vaslav (Slava) Skopets
p. (09) 8564 6123,
Pastori Teemu Toivonen,
p. (09) 8564 6122, 040 511 3846

KANTTORI

Irina Tchervinskij-Matsi,
p. (09) 8564 6141, 050 374 0019

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Heikki Huttunen, p. 040 741 8792
Rovasti Ion Durac, p. 040 516 6741 (rom)
Pastori Alexandre Björklund, p. 040 550 0103

Pyhän Kolminaisuuden kirkko

Unioninkatu 31, Kruununhaka

p. (09) 85 646 210/vahtimestari
Pastori Vaslav (Slava) Skopets,
kanttori Irina Tchervinskij-Matsi
Muu papisto: pastori Alexandre Björklund,
ylidiakoni Gennadij Stolbow, diakoni Ioann
Markolainen

PALVELUKSET KIRKKOSLAAVIKSI

La 9.2. klo 16.30 yleinen panihida
La 9.2. klo 17 vigilia
Su 10.2. klo 10 liturgia
Ke 13.2. klo 17 ehtoopalvelus
La 16.2. klo 16.30 yleinen panihida
La 16.2. klo 17 vigilia
Su 17.2. klo 10 liturgia
Ke 20.2. klo 17 ehtoopalvelus
La 23.2. klo 10 liturgia (vainajien muisto)
La 23.2. klo 16.30 yleinen panihida

La 23.2. klo 17 vigilia
 Su 24.2. klo 10 liturgia
 Ke 27.2. klo 17 ehtoopalvelus
 La 2.3. klo 16 katumuksen sakramentti
 La 2.3. klo 16.30 yleinen panihida
 La 2.3. klo 17 vigilia
 Su 3.3. klo 9 katumuksen sakramentti
 Su 3.3. klo 10 liturgia
 Su 3.3. klo 17 ehtoopalvelus
 Ma 4.3. klo 17 katumuskanoni
 Ti 5.3. klo 17 katumuskanoni
 Ke 6.3. klo 17 katumuskanoni
 To 7.3. klo 17 katumuskanoni
 La 9.3. klo 16 katumuksen sakramentti
 La 9.3. klo 16.30 yleinen panihida
 La 9.3. klo 17 vigilia
 Su 10.3. klo 9 katumuksen sakramentti
 Su 10.3. klo 10 liturgia

МУУТА ТОИМINTAA

Kirkkokerho yli 3-vuotiaille su klo 10–12.30
 Ponomarikerho yli 6-vuotiaille pojille su klo 10–12.30 ja ke klo 17–18

■ Huskyrkan i Helsingfors

Elisabetsgatan 29 A, 4:e vån

Gudstjänsterna förrättas av fr Teemu Toivonen, Mariamkören sjunger under ledning av Satu Vola.

GUDSTJÄNSTER PÅ SVENSKA

Lö 2.3. kl 17 vigilia
 Sön 3.3. kl 10 liturgi (radiering)
 Sön 3.3. kl 13 försoningssöndagens aftongudstjänst på svenska och på finska

Fastlagssöndagen vid Huskyrkan

Fastlagssöndagens evenemang på svenska och finska vid församlingshuset (Unionsgatan 39 A 2) den 3 mar kl. 12. Program med pyssel, övriga gemensamma aktiviteter, pulkabacke om vädret tillåter det, blinier kl. 14 och försoningssöndagens aftongudstjänst kl. 15 i Huskyrkan på svenska och på finska. OBS! Liturgi på svenska kl. 10 i Huskyrkan (Elisabetsgatan 29, 4. vån). Välkommen!

■ Kotikirkko / Ss. James and Catherine Church

Liisankatu 29, 4th floor (Kruununhaka)
 Teemu Toivonen, 040 511 3846

ENGLISH SERVICES

Sat 9.3. at 17 vespers
 Sun 10.3. at 10 liturgy

Study group in English

How does Orthodox Christianity proclaim the Gospel of Our Lord Jesus Christ? How can I become part of the Orthodox Church in Helsinki? Study group on Orthodox Christianity Saturday evenings once a month at 5pm (note: not in February) in Church of Ss. Apostle James and Great-martyr Catherine, Liisankatu 29 A, 4th floor. We will discuss about the Divine Services in the Church:
 Mar 9th Priesthood – Sacramental and Royal
 Apr 13th The Funeral Service – Joy of Resurrection
 May 11th Marriage – The image of the Mystery of the Church
 For more information: Fr. Teemu Toivonen (mob. 040-5113846) teemu.toivonen@ort.fi

■ Στο παρεκκλήσιο του Kotikirkko

Διεύθυνση: Liisankatu 29 A, Ελσίνκι,
 Teemu Toivonen, 040 511 3846
 Κυριακή 17.2. στις 9.00 ὁρθρος και Θεία Λειτουργία

■ Хельсинкский приход

Настоятель прихода
 Маркку Салминен, тел. 09 85 646 103, markku.salminen@ort.fi
 Канцелярия прихода
 Адрес: Liisankatu 29, 00170 Helsinki
 Русскоязычный священник
 Вячеслав Скопец, тел. 09 85 646 123, vaslav.skopets@ort.fi
 Регент
 Ирина Червинский–Матси, тел. 09 85 646 141
 Русскоязычный священник дежурит в -сторожке Свято-Троицкого храма каждый вторник 10–12.

■ Хельсинки

Свято-Троицкий храм
 Unioninkatu 31, Helsinki, 09 8564 6210

Священник Вячеслав Скопец
 Регент Ирина Червинский–Матси
 Внештатное священство
 Священник Александр Бьёрклунд
 Протоиерей Геннадий Столбов
 Диякон Иван Марколайнен

БОГОСЛУЖЕНИЯ

Сб 9.2. в 16.30 Панихида
 Сб 9.2. в 17 Всенощное бдение
 Вс 10.2. в 10 литургия
 Ср 13.2. в 17 вечерня
 Сб 16.2. в 16.30 Панихида
 Сб 16.2. в 17 Всенощное бдение
 Вс 17.2. в 10 литургия
 Ср 20.2. в 17 вечерня
 Сб 23.2. в 10 литургия (родительская суббота)
 Сб 23.2. в 16.30 Панихида
 Сб 23.2. в 17 Всенощное бдение
 Вс 24.2. в 10 литургия
 Ср 27.2. в 17 вечерня
 Сб 2.3. в 16 покаянный канон
 Сб 2.3. в 16.30 Панихида
 Сб 2.3. в 17 Всенощное бдение
 Вс 3.3. в 9 покаянный канон
 Вс 3.3. в 10 литургия
 Вс 3.3. в 17 вечерня
 Пн 4.3. в 17 покаянный канон
 Вт 5.3. в 17 покаянный канон
 Ср 6.3. в 17 покаянный канон
 Чт 7.3. в 17 покаянный канон
 Сб 9.3. в 16 покаянный канон
 Сб 9.3. в 16.30 Панихида
 Сб 9.3. в 17 Всенощное бдение
 Вс 10.3. в 9 покаянный канон
 Вс 10.3. в 10 литургия

■ Храм при доме престарелых

Церковь святых мучениц Веры, Надежды, Любви и матери их Софии,
 Hämeentie 55, 00580 Helsinki,
 тел. 09 2511 1411

Священник: Виктор Порокара

БОГОСЛУЖЕНИЯ

Сб 16.2 klo 17.30 Всенощное бдение
 Вс 17.2 klo 10 литургия
 Ср 20.2 klo 17.30 акафист
 пн 4.3 klo 17.30 великое повечерие, покаянный канон
 Сб 9.3 klo 17.30 Всенощное бдение
 Вс 10.3 klo 10 литургия

■ Приходской центр в Мюллюпуру

Часовня прп. Александра Свирского
 Jauhoikuja 3 B 2, 00920 Helsinki,
 Священник Иосеф Вола,
 тел. 0405452250

Богослужения совершаются на финском языке, но при необходимости используется и церковнославянский язык.
 • Чаепитие по воскресеньям после Литургии
 • Воскресная школа для детей по воскресеньям с 10 до 12.30

■ Культурный центр София

Часовня Святой Софии – Премудрости Божией, Kallvikinniementie 35,
 00980 Helsinki, тел. 010 277 900

Расписание богослужений: www.sofia.fi

■ Эспоо

Церковь прп. Германа Аляскинского в Тапиола

Kaupinkalliontie 2, 02100 Espoo
 тел. 09 85 646 221

Священники: Петри Корхонен, тел. 09 85 646 127; Хейкки Хуттунен, тел. 040 741 8792.

В первое воскресенье месяца служба на финском и русском языках.

Интернациональный центр Трапеза

Часовня в честь равноапостольных жемироносиц Kirkkojärventie 1, 02770 Espoo
 Богослужения проводятся на финском и частично на русском языках.

■ Вантаа

Спасо-Вознесенская церковь в Тиккурила

Läntinen Valkoiselähteentie 48,
 01450 Vantaa

Священник Микаел Сундквист, тел. 09 85 646 125, 050 350 9356. Диякон Сергей Подшивалов, тел. 040 749 1560.

Каждое последнее воскресенье месяца литургия на финском и славянском языках. Чаепитие по воскресеньям после литургии.
 Русскоязычный семейный кружок для детей и родителей по средам в 14 часов. (Olga Soldatova 040 193 0733)
 Беседы о вере Русскоязычная встреча в субботу 23.2. с 14 до 16 час: Великий пост и подготовка к Пасхе. Вопросы и ответы. Беседа за чаепитием проводит, магистр богословия, дьякон Свято-Троицкой церкви г. Хельсинки Иоанн Марколайнен.

TOIMINTAA HELSINGIN SEURAKUNNASSA

HELSINKI

Helsingin tiistaiseura

Kokoontuu Helsingin seurakuntasalilla (Unioninkatu 39, sisäpiha) joka toinen tiistai klo 16.
 Ti 12.2. Seija Lappalainen kertoo tiistaiseuran historiikkihankkeesta.
 Ti 26.2. Vuosikokous ja blini-ilta
 Ti 12.3. Retki Tapiolan Herman Alaskalaisen kirkkoon

Kaksikielinen nuorisokuoro

Helsingin ortodoksisen seurakunnan kaksikielinen nuorisokuoro hakee uusia laulajia. Kuorossa on 10 laulajaa iältään 12–16 v. Kuoroon pääsyyn tarvitaan hyvä musiikkikorva sekä tahto sitoutua. Kuoro lähtee kesäkuussa matkalle Pietariin. Kaik-
 kia kiinnostuneita pyydetään olemaan yhteydessä kuoron johtajaan. Irina Tchervinskij-Matsi, p. 050 374 0019. Kuoron harjoitukset ovat lauantaisin klo 12–14 seurakunnan kerhuhuoneella. Unioninkatu 39 A, 2 krs.

Jumalansyntyttäjän syntymän yhteisö

Jumalansyntyttäjän syntymän kappelissa toimitetaan arkinen klo 5.45 aamurukoukset, puoliyö-palvelus/paraklesis, aamupalvelus ja illalla klo 18.30 Jeesuksen rukous -palvelus tai akatistos. Keskustelutarja "usko arjessa" jatkuu torstaisin 14.2. ja 21.2. klo 16–18. Olohuone-lafka on auki torstaista lauantaihin klo 13–16. Mahdollisuus opetella rukousnauhojen solmimista ja tehdä käsitöitä, lukea tai muuten vain viettää hetki kanssamme puuhastellen tai keskustellen kahvikupin ääressä. Myynnissä muun muassa Lintulan tuohuksia, yrttisuoalaa, hunajaa ja kirjoja. Mahdollisuus ostaa myös lukemista "kirjakirpputorilta". Osoite Mikonkatu 25, Helsinki (summerissa lukee kappeli, käynti sisäpihalta). Lisätietoja, myös muutokset viikko-ohjelmassa: theotokos.fi

KirjaKrypta

Seuraavan kerran ke 20.2. klo 18.45 Uspenskin katedraalin kryptassa. Vieraana isä Petri Korhonen ja aiheena Marko Annalan romaani Paasto.

Raamattupiiri

Tiistaisin klo 17 alkavan ehtoopalveluksen jälkeen seurakunnan kirjastossa, os. Liisankatu 29 A (2.krs.).

Ortodoksiakerho

Ortodoksiakerho kokoontuu seurakuntasalilla (Unioninkatu 39, sisäpiha) maanantaisin Kotikirkossa klo 17 alkavan ehtoopalveluksen jälkeen. Ma 25.2. Blini-ilta
Ma 4.3. Ortodoksiakerho osallistuu katumuskanoniin Uspenskin katedraalissa klo 17
Ma 11.3. Isä Jaso Pössi alustaa pyhittäjä Simeon Uusteologista.

Stefanoskodin käspaikkakerho

Käspaikkakerho kokoontuu keuhällä 2019 torstaisin klo 10–14 seuraavasti:
14.2., 1.3., 14.3., 28.3., 25.4. ja 9.5.

VYS ry:n vuosikokous

Viron ortodoksisen kirkon ystävyyssseura VYS ry:n sääntömääräinen vuosikokous pidetään lauantaina 23.2.2019 klo 12 Helsingin ortodoksisen seurakunnan pappilatalon Mirolybov-salissa, Liisankatu 29 A, 4. krs. Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset asiat. Kahvitarjoilu. Ennen vuosikokousta toimitetaan pappilatalon Kotikirkossa suomi-viro liturgiapalvelus klo 10. Tervetuloa!

Valamon Ystävien pääkaupunkiseudun paikallisosasto

Ruusutalkoot keskiviikkona 3.4. klo 16.30 ja perjantaina 5.4. klo 16.30 seurakuntasalilla Unioninkatu 39 A, sisäpiha, keskiviikkona 10.4. klo 16.30 Mirolybov-salissa Kotikirkon vieressä.

Palmusunnuntain pyhiinvaellusmatka

Perinteinen pyhiinvaellusmatka Valamoon ja Lintulaan tehdään 12.–14.4. Matkan kokonaishinta on noin 200 e/henkilö riippuen majoituksesta ja osanottajamäärästä. Kokonaishinta sisältää majoituksen 2 yötä, valamolaisen teepöydän, luostariaamiaiset, 2 lounasta, retki Lintulaan ja bussikuljetukset. Ilmoittautumiset Hilka Kinnuselle 15.2. mennessä, p. 040 738 2843, s-posti: hilka.e.kinnunen@gmail.com
Matkan ennakkomaksu 50 euroa maksetaan 15.2. mennessä Valamon Ystävien pääkaupunkiseudun paikallisosaston tilille FI89 1011 3500 6978 82.

Kyyrölä-kerhon perinteinen kirkkokahvitilaisuus

Kerho järjestää kirkkokahvitilaisuuden Helsingin seurakuntasalissa, Unioninkatu 39 sisäpiha, sunnuntaina 24.2. klo 12. Elisabeth Uschanov kertoo Kyyrölän kauppiaista Helsingissä. Otamme vastaan arpajaisvoittoja ja leivonnaisia kahvipöytään. Kaikki ovat tervetulleita!

TAPAHTUMIA

Musiikkifestivaali Uspenskissa

Viron ja Latvian aikamme marttyyreille omistettu musiikkifestivaali pe 15.2. klo 18 Uspenskin katedraalissa. Esintyjät: Allar Kaasik, sello, Viro ja ortodoksinen mieskuoro Logos, Latvia.
Johtavat taiteellinen johtaja rovasti Joann Šenrok, Arnis Pauris ja Rihards Rudzitis. Ohjelmassa: John Tavener, Arvo Pärt, Johannes Bleive, Galina Grigorjeva, Georgs Pelēcis, Aleksandr Barajev, Aleksandr Arkhangelskij ja Pavel Tšesnokov. Vapaa pääsy, ohjelma 10 euroa.

ITÄ-HELSINKI

Raamattupiiri

Kokoontuu Myllypuron kappelilla maanantaisin klo 17.

Myllypuron kirkkokuoro

Harjoittelee kappelilla keskiviikkoinen ehtoopalveluksen jälkeen, n. klo 17.30. Mikäli olet kiinnostunut tulemaan mukaan toimintaan, tule paikalle tai ota yhteys kanttori Kirsi-Mariaan puh. 050 401 4798. Valmistaudu musikaalisuuden ja äänialan testaukseen ja opettele jokin laulu koelauluksi.

Ortodoksisen kirkkolaulun peruskurssi

Kulttuurikeskus Sofiassa maanantaisin ehtoopalveluksen jälkeen n. klo 17.30.

Luentosarja Kirkon elämä tutuksi

Myllypuron kappelilla.
28.2. klo 18 Pyhät ihmiset
20.3. klo 18.30 Katumuksen sakramentti
10.4. klo 18.30 Suuren viikon jumalanpalvelukset
15.5. klo 17.45 Vainajien muisteleminen

KULTTUURIKESKUS SOFIA

Taidenäyttelyt

Rosa Liksomin Postmoderni ekumeeninen ikonostaasi, esillä toistaiseksi.
Pysyvä kirkkotaidenäyttely.

Kurssit ja tapahtumat

Seminaari: Luonto ja ihmiset kaivosten puristuksessa?

La 16.2.2019 klo 13–17. Seminaarissa pohditaan kaivosteollisuuden vaikutuksia luontoon sekä kaivosten läheisyydessä asuviin ihmisiin ja heidän elinkeinoihinsa. Seminaari järjestetään yhteistyössä Suomen Luonnon-suojeluliiton kanssa. Seminaari on maksuton ja kaikille avoin. Ennen seminaaria osallistujilla on mahdollisuus osallistua liturgiaan Sofian kappelissa klo 10.30–12. Ilmoittautuminen 15.2. mennessä.

Käspaikkakurssi

Kurssilla valmistetaan käspaikka vanhimalla käspaikkojen kirjontatavalla eli nurjattomalla etupistokirjonnalla. Opettajan kotitalousopettaja Leena Pitkäpaasi. Kurssi järjestetään kolmena lauantaipäivänä klo 10–16 keuhällä 2019. Voit valintasi mukaan osallistua joko yhteen, kahteen tai kaikkiin kolmeen päivään. Kurssipäivät ovat: la 9.3., la 13.4. ja la 18.5. Kunkin kurssipäivän hinta on 40€, sis. opetuksen ja lounaan. Voit myös maksaa kerralla kurssipaketin kaikista kolmesta päi-

västä, jolloin saat alennusta kokonaishinnasta. Kurssipaketin hinta on 100€. Huom! Mukaan on otettava pieni tyyppäkärkinen kanavaneula, sakset, nuppineuloja, ompelulankaa ja neula harsintaa varten. Ilmoittautuminen viimeistään viikkoa ennen kurssin alkua.

"Nooan kolme poikaa" – Lähi-idän suuret uskonnot -seminaarisarja

Kevätkaudella 2019 tässä seminaarisarjassa tutustumme Lähi-idän kolmeen suureen mono-teistiseen uskontoon juutalaisuuteen, kristinuskoon ja islamiin. Kirjailija Simone Weil viittasi näihin luovalla ja arvostavalla tavalla teemalla "Nooan kolme poikaa". Seminaareissa tarkastelemme kunkin uskonnon hengellistä ja kulttuurista ainutkertaisuutta, niiden historiallisia juuria ja tämän päivän merkitystä, erityisesti Suomessa. Alustajina kunkin uskonnon ja kulttuuritradition tutkijoita ja hengellisiä johtajia. Vetäjänä isä Ambrosius. Maksuttomat seminaarit järjestetään klo 13–17 seuraavina päivinä:
Su 24.2. Juutalaisuus, sen hengellinen ja kulttuurinen perintö
La 23.3. Kristinuskon juuret ja varhainen eetos
La 27.4. Islam ja sen henkinen ja hengellinen perintö

Lisätiedot: sofia.fi/tapahtumat. Ohjelmamuutokset mahdollisia. Kurssien yhteydessä majoitus aamiaisella alkaen 40 € /vrk. Ilmoittautumiset: reception@sofia.fi tai p. 010 277 900. Kulttuurikeskus Sofia, -Kallvikinniementie 35, 00980 Hki.

LÄNTINEN ALUE

TAPIOLAN KIRKKO, Kaupinkalliontie 2, Espoo

Keskiviikkokerho

Kokoontuu Tapiolan kirkolla. Aloitamme ehtoopalveluksella klo 17. Teetarjoilu.
13.2. Isä Petri Korhosen aiheena on persoonan käsite ortodoksissa uskoissa.
27.2. Kokkailemme paastoruokia, valmistamme kolivan eli muisteluvehnän ja kuulemme paaston merkityksestä.
27.3. Kirjailijavieraana Joel Haahtela, Adelen kysymys
8.5. Kirjailijavieraana Annina Holmberg ja kolme kirjaa:
Minun Valamoni, tarinoita luostarista
Tahto ja hohto, Ritva Holmbergin elämä ja teot kirjailijatyttären silmin
Yksi talvi, kaksi kesää. Äitiä ja ystävää tuonilmaisiin saattamassa.

Espoon miestenpiiri Hermaninjengi

Kokoontuu joka kuukauden kolmas keskiviikko klo 18. Kokoontumispaikka vaihtelee.
Lisätietoja: puheenjohtaja Juhani Mustila, p. 0400 472 623 (juhani.mustila@iki.fi).
Tarvittaessa lisätietoja antaa myös isä Petri Korhonen.

Käsityökerho

Monikulttuurinen käsityökerho kokoontuu kirkolla torstaisin klo 10–13. Kaikki käsitöistä kiinnostuneet tervetuloa mukaan.

Nuorten ikonimaalauskerho

Nuorten ikonimaalauskerho yli 13-vuotiaille tiistaisin Tapiolan kirkolla klo 18–19.30. Lisätietoja: Katarina Koskivaara-Ilmonen, katarinakoskivaara@gmail.com

Lasten iltakerho

Tapiolan kirkolla järjestetään tiistai-iltaisina lastenkerho klo 17–19.30. Seurakunnan lastenkerhot ovat suunnattu 3–10-vuotiaille. Kerhossa leikitään, pelataan, askarrellaan ja tutustutaan omaan kirkkoon. Tapiolan iltakerhossa yli 4-vuotiaat pääsevät kerhon yhteydessä osallistumaan myös kakkikerhoon! Kerho on ilmainen eikä sinne tar-

vitse ilmoittautua etukäteen. Lisätietoja: Tiia Haimi, tiia.haimi@ort.fi

TAPAHTUMIA

Kristittyinä Lähi-idässä -tapahtuma

Ti 12.2. kello 18 Tapiolan ev.lut. kirkolla, os. Kirkkopolku 6, Espoo.
Ohjelma: Johdanto ja alkurukous pastori Heidi Zitting ja isä Teemu Toivonen. Arkkimandriitta TT Alexi Chehadeh, Antiokian ja koko idän patriarkaatin ekumenian ja kehitysavun yksikön johtaja: Kristityt Lähi-Idässä, Syyrian näkökulma (englanniksi, tulkkaus suomeksi). Reijo Räisänen haastattelee Ilkka Jääskeläistä: piispa Munibin yhteydet Suomeen ja Tapiolaan. LML:n presidentti (2010–2017), Jordanian ja Pyhän maan piispa (em.) TT Munib Younan: Kristittyinä Lähi-Idässä -Jordanian/Palestinan/Israelin näkökulma. Rouva Suad Younan: Kristityt naiset Lähi-idässä (englanniksi, tulkkaus suomeksi). Loppurukous pastori Heidi Zitting/Isä Teemu Toivonen. Lisäksi ohjelmassa musiikkia. Tee/kahvi -vastaanotto seurakuntasalissa. Keskustelua ja yhdessäoloa. Tilaisuus päättyy viimeistään klo 21. Tapahtuma toteutetaan luterilaisen kirkon ja ortodoksisen kirkon yhteistyönä.

LOHJAN KIRKKO, Nahkurinkatu 4

Kuoroharjoitus klo 18–20 keskiviikkoisin 13.2., 20.2., 27.2. 8.5. ja 15.5. Uudet laulajat ovat tervetulleita laulukokeen kautta koeajalle. Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen, p. 040 525 0782, matti.jyrkinen@ort.fi.

Ortodoksisuus tutuksi -kurssi

Torstaisin klo 18–20. Lisätietoja isä Kalevi Kasala, p. 040 525 2868, kalevi.kasala@ort.fi

Seniorikerho

Klo 14–16 torstaisin 21.2., 14.3., 28.3., 11.4. ja 9.5. Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen 040 525 0782, matti.jyrkinen@ort.fi

Lohjan Seudun Ortodoksien seurakuntaillat

Lisätietoja: puheenjohtaja Urpo Uotila, p. 044 314 5210.

Ikonipiiri

Maanantaisin klo 10–13.30: 11.2., 25.2., 4.3., 25.3., 1.4. ja 8.4. Lisätietoja: Tarja Tarima 040 541 3901, tarja.tarima@tikkurila.com

Miestenpiiri

Kokoontuu erikseen sovittuina ajankohtina. Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen, p. 040 525 0782.

Naistenpiiri

Kokoontuu erikseen sovittuina ajankohtina. Lisätietoja: Pirkko Siili, p. 0400 782 144.

Lasten kirkkokerho

Liturgiapalvelusten yhteydessä. Lisätietoja: Päivi Kasala, p. 050 347 0205.

NUMMELAN RUKOUSHUONE, Naaranpajuntie 7

Perjantapiiri

Perjantaisin klo 12–14: 8.2., 22.2., 8.3., 22.3., 5.4., 10.5. ja 31.5. Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen 040 525 0782, matti.jyrkinen@ort.fi

Ikonipiiri

Tiistaisin klo 10–14 alkaen 29.1. Lisätietoja, p. Ritva Tarima 0400 719 563, ritva.tarima@suomi24.fi.

Ikonipiiri

Torstaisin klo 16–19 alkaen 31.1. Lisätietoja, p. Ritva Tarima 0400 719 563, ritva.tarima@suomi24.fi.

Lasten kirkkokerho

Liturgiapalvelusten yhteydessä. Lisätietoja, p. Päivi Kasala 050 347 0205.

Vihdin-Nummela ortodoksit ry

Vuosisuunnitelma su 24.2. liturgian jälkeen n. klo 12. Käsitellään sääntöjen määräämät asiat. Ruokailu, tervetuloa!
Blini-ilta ke 27.2. klo 17–19. Vieraaksemme saapuu puhumaan KP metropoliitta Ambrosius. Arpajaiset. Tarjoilu 15 €, meillä voi mak-
saa myös korteilla.

HANGON ORTODOKSINEN KIRKKO, Taktomintie 5

Kuoroharjoitus

Sunnuntaisin klo 14–16: 17.2., 24.2., 3.3., 17.3., 24.3., 31.3., 7.4. ja 19.5. Uudet laulajat ovat tervetulleita laulukokeen kautta koeajalle. Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen, p. 040 525 0782, matti.jyrkinen@ort.fi.

Torstaikeho

Torstaisin klo 18–20: 21.2., 14.3., 28.3., 9.5. ja 23.5. Lisätietoja: kanttori Matti Jyrkinen 040 525 0782, matti.jyrkinen@ort.fi

Lasten kirkkokerho

Liturgiapalvelusten yhteydessä. Lisätietoja, p. Päivi Kasala 050 347 0205.

KARKKILA, EV. LUT. SEURAKUNTATALO, Huhdintie 9–11

Seurakuntailta

Perjantaisin klo 18–20: 8.2., 22.2., 8.3., 5.4., 10.5. ja 31.5. Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen 040 525 0782, matti.jyrkinen@ort.fi

Ikonipiiri

Torstaisin klo 10–17: 28.2., 28.3., 4.4., 11.4., 25.4. Lisätietoja Tarja Tarima 040 541 3901, tarja.tarima@tikkurila.com

KIRKKONUMMI, EV. LUT. SEURAKUNTATALO, SEURAKUNNANTIE 1

Seurakuntailta

Torstaisin klo 18–20: 17.1., 7.2., 28.2., 14.3., 28.3., 9.5., 23.5. Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen, p. 040 525 0782, matti.jyrkinen@ort.fi

Tammisaaren kirkkokahvit

Liturgiapalvelukset toimitetaan lauantaisin 16.2., 16.3. ja 18.5. klo 10 Tammisaaren ev.lut. kirkossa, Iso Kirkkokatu 1. Liturgian jälkeen kokoonnu-
me kirkkokahveille Tammisaaren motellille. Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen 040 525 0782, matti.jyrkinen@ort.fi

Luentosarja Pokrovassa 2019

La 16.2. luento klo 13: Suuren paaston rukoukset ja -jumalanpalvelukset: historiaa, paastotekstit, -toimitukset ja -rukoukset
La 2.3. luento klo 13: Ennenpyhitettyjen lahjain liturgia: historiaa, teologiaa ja nykyien toimitustapa.
La 16.3. luento klo 13: Vähän vai kevyttä: paasto-ajan tavoista ja asenteista.
La 30.3. luento klo 13: Suuri paasto näinä päivinä: paastoavan nykyajan ortodoksin tavoitteet ja haasteet.
La 6.4. luento klo 13: Suuren paaston ikonit
La 13.4. luento klo 13: Suuren viikon tapahtumat ja jumalanpalvelukset
Luennoitsija diakoni Vladimir Sokratil, TM.
Oikeudet muutoksiin pidätetään.
Mahdollisista muutoksista ilmoitetaan sivullamme: www.pokrova.fi Luentopaikka: Pokrovan kirkko, Elfvinginkuja 11, 02420 Jorvas, Kirkkonummi

TOIMINTAA TRAPESASSA

Kirkkojärventie 1,
Espoo (Espoon keskuksen juna-asema, asemasilta, 2.krs)
Maahanmuuttajien neuvontapalvelut ma-pe klo 10–15.
Ryhmät:
Tiistaisin venäjänkielisten naisten ryhmä klo 14 ja venäjänkielisten lasten ryhmä klo 17–19.
Kansainvälinen ruokakurssi keskiviikkoisin klo 11–14.
Ympäristö- ja retkiryhmät torstaisin klo 13–15.
Taideryhmät torstaisin lapsille klo 15.30 ja aikuisille klo 17–19.
Suomen kielen ryhmä perjantaisin klo 10–11.30.
Päivitetty tiedot: Facebook/Trapesa ja www.trapesa.com, p. 010 583 7970.

ITÄINEN ALUE

TOIMINTAA TIKKURILASSA

Ortodoksiakerho

Tikkurilan kirkon tiistaiseuran ortodoksiakerho parillisten viikkojen keskiviikkoiltoina. Kokoontuminen Tikkurilan kirkolla Arseni-salissa ehtoopalveluksen jälkeen klo 18. Opettajina isät Mikael Sundkvist ja Kimmo Kallinen.
20.2. Juudaksen kirje

Tikkurilan kirkon miestenpiiri

Monipuolista ohjelmaa osallistujien ehdoilla. Lisätietoja Risto Ikäheimo, 050 1505.
Keskiviikkona 13.2.2019 klo 18 Arseni-salilla: "Mitä näemme Tikkurilan kirkon ikonostaasissa ja alttarin ikoneissa?"
Ikonimaalari Liisa Holst kertoo myös muista kirkon ikoneista. Huom! Tilaisuus on kaikille avoin!
Keskiviikkona 27.2.2019 klo 18 Arseni-salilla: "Miten laulamme kirkossa – ohjeita ja opastusta kaikille kirkossa kävijöille." Kanttori Olga Soldatova johdolla on oivallinen tilaisuus oppia uutta kirkkolaulusta. Huom! Tilaisuus on kaikille avoin!

Tikkurilan tiistaiseura

Tikkurilan tiistaiseuran vuosikokous sunnuntaina 17.2.2019 klo 12.15 Tikkurilan kirkon Arseni-salissa.

Vapaaehtoisia kaivataan

Vapaaehtoisia tarvitaan sunnuntaisin liturgian jälkeen tarjottuun kirkkokahvien keittämiseen, tarjoiluun esillepanoon sekä loppusiivoukseen. Opastusta tehtävään annetaan. Ota yhteyttä: Liisa Karlsson p. 050 3847 723.

Kirkkokouoro

Harjoitukset torstaisin klo 18–20. Kanttori: Olga Soldatova, 040 193 0733, olga.soldatova@ort.fi

TOIMINTAA JÄRVENPÄÄSSÄ

Katumus ja paasto
KP Helsingin ja koko Suomen arkkipiispa Leo vierailee Järvenpäässä torstaina 7.3. ja toimittaa pyhän Andreas Kreetalaisen suuren katumuskanonin. Jumalanpalveluksen edellä keskustelemme katumuksen ja paaston hengellisestä merkityksestä. Tervetuloa kaikki Järvenpään Jumalanäidin kirkon alasaliin kello 16.00. Katumuskanoni alkaa kirkossa kello 17.30.

Ystäväpiiri

Järvenpään ystäväpiiriin vieraana on teatteriohjaaja Jukka Rantanen tiistaina 19.2. Hänen alustuksensa aiheena on Kirkko ja teatteri. Kokoontuminen alkaa Järvenpään Jumalanäidin kirkon alasalissa kello 18. Samana iltana toimitetaan myös akatisos-jumalanpalvelus kirkossa kello 17 alkaen. Kaikki ovat tervetulleita!

Lasten kirkkokerho

Kokoontuu sunnuntailiturgioiden yhteydessä kirkon alasalissa.

Kirkkokuoro

Kuoro harjoittelee Järvenpään kirkolla keskiviikkoina klo 17.30. Lisätiedot: kanttori Minna Jokinen, p. 050 5358 7339.

TOIMINTAA KLAUKKALASSA

6.3. Klo 15–18 Nektarioskerho, virpovitsojen askartelua, avoin kaikille.

6.3. Katumuskanonin jälkeen teetukio.

10.3. Kirkkokahvien jälkeen linnunpöytäkokoukset.

TAPAHTUMAT PORVOOSSA

Tutkitaan Raamattua yhdessä -kurssi

Kurssin tarkoituksena on oppia tuntemaan, lukemaan ja käyttämään Raamattua. Tällä kurssilla keskitymme apostolien tekoihin ja heidän eri kirjeisiinsä oppien ymmärtämään niiden keskinäistä suhdetta toisiaan täydentäen. Tutustumme kirjoitusten kautta alkuseurakunnan maailmaan ja sitä ympäröivään kulttuuriin. Opettajana toimii teologian maisteri Okko Balagurin. Hän on opiskellut eksegetiikkaa eli raamatuntutkimista ja vetänyt erittäin suosittua raamatututkimusta Myllypurossa jo usean vuoden ajan. Kurssi on ilmainen kaikille ja se kokoontuu Porvoon Kristuksen kirkastumisen kirkossa (Vanha Helsingintie 2) kaikkiaan kahdeksan kertaa tiistai-iltaisin klo 18–19.30. Helmikuun kokoontumiset ovat 19.2. ja 26.2.

Katumus ja paasto

KP Helsingin ja koko Suomen arkkipiispa Leo vieraillee Porvoossa tiistaina 5.3. ja toimittaa pyhän Andreas Kreetalaisen suuren katumuskanonin. Jumalanpalveluksen edellä keskustelemme katumuksen ja paaston hengellisestä merkityksestä. Kaikki ovat tervetulleita Porvoon Kristuksen kirkastumisen kirkkoon kello 16.00. Katumuskanoni alkaa kello 17.30.

Porvoon tiistaiseura

Tiistaiseuran vieraana on kasvatustyöntekijä Kaarina Lyhykäinen tiistaina 12.2. klo 18 kirkon salissa. Kaikki ovat tervetulleita!

Lasten kirkkokerho

Kokoontuu sunnuntailiturgioiden yhteydessä kirkon salissa.

Juhliin liittyvät palvelukset on merkitty tummennettuina.

Suuret juhlat merkitty tähtisymbolilla*.

HAMINAN SRK

ORTODOKSIAKESKUS SYPRESSI, KIRKKOHERRANVIRASTO

Varuskuntakatu 14, 45100 Kouvola, Avoinna ti–pe klo 9–13 p. 040 7047 171, hamina@ort.fi, www.orthamina.fi

PAPISTO

Kirkkoherra Ville Kiiveri p. 040 962 0063 ville.kiiveri@ort.fi

KANTTORI

Kari Päivinen, p. 040 866 7686

MUU HENKILÖKUNTA

Seurakunnan vahtimestari, Jaana Juka, p. 040 486 5550, jaana.juka@ort.fi

Seurakuntasihtööri Liisa Eerola, p. 040 7047 171

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Martti Honkaselkä, p. 044 306 4900, martti.honkaselka@gmail.com

Pastori Johannes Wuorilinna, p. 050 589 9011, jouko.wuorilinna@gmail.com

Pastori Jukka Jauhainen p. 0400 958 760 jukka.jauhainen@ort.fi

Pastori Aleksi Savelljeff, p. 040 683 8050, aleksi.savelljeff@ort.fi

Diakoni Gennadi Ikävalko, p. 040 742 4615

HAMINAN SEURAKUNNAN LIIKE- JA VUOKRATALO

Isoympyräkatu 20, Hamina

Isännöinnistä vastaa Itä-Suomen Kiinteistöpalvelu, Isoympyräkatu 9 A 10, 49400 Hamina. Isännöitsijä Tero Tuononen puh. 050 546 7120 (klo 15 jälkeen), tero.tuononen@outlook.com

■ Hamina

Pyhien apostolien Pietarin ja

Paavalin kirkko, Raatihuoneentori 2

pastori Jukka Jauhainen p. 0400 958 760 jukka.jauhainen@ort.fi

JUMALANPALVELUKSET

La 16.2. klo 17 vigilia

Su 17.2. klo 10 liturgia

Ti 26.2. klo 18 ehtoopalvelus

Ke 27.2. klo 8 liturgia

La 2.3. klo 17 vigilia su/sl

Su 3.3. klo 10 liturgia su/sl

Su 3.3. klo 12 ehtoopalvelus (sovintosunnuntai)

■ Haminan hautausmaakirkko

Hirveläntie 22

JUMALANPALVELUKSET

La 23.2. klo 10 liturgia, vainajien muistelupäivä

■ Kouvola

Pyhän ristin kirkko, Sakaristonmäki, Kirkonmäenkatu 2

JUMALANPALVELUKSET

La 23.2. klo 17 vigilia

Su 24.2. klo 10 liturgia

Su 3.3. klo 16 ehtoopalvelus (sovintosunnuntai)

■ Myllykosken tsasouna

Koulutie 4, Myllykoski

JUMALANPALVELUKSET

La 9.2. klo 17 vigilia

Su 10.2. klo 10 liturgia

La 9.3. klo 17 vigilia

Su 10.3. klo 10 liturgia

TOIMINTAA HAMINAN SEURAKUNNASSA

Kerhot ja piirit:

Ortodoksiakeskus Sypressi, Varuskuntakatu 14, Kouvola

Pyhän Ristin kirkko, Kirkonmäenkatu 2, Kouvola
Myllykosken tsasouna, Koulutie 4, Myllykoski
Pietarin ja Paavalin trapesa, Isoympyräkatu 20, Hamina

Kirkkokuorojen harjoitukset

Hamina kuoron harjoitukset torstaisin klo 17.30
Pietarin ja Paavalin trapesassa, Kouvolan kuoron harjoitukset keskiviikkoisin klo 18 Ortodoksiakeskus Sypressissä. Lisätietoja kanttori Kari Päivinen, p. 040 866 7686

Venäjänkielinen kerho

La 2.3. klo 16.30 alkaen päivystys Pietarin ja Paavalin kirkossa, lisätiedot pastori Aleksi Savelljeff puh. 040 683 8050.

Ortodoksiapiiri

kokoontuu kerran kuukaudessa keskiviikkoisin rukoushetken jälkeen Pyhän Ristin kirkon juhlasalissa 13.2. klo 17.30 aiheena paasto, lisätietoja isä Ville puh. 040 962 0063.

Uusi tiistaiseura

Uusi tiistaiseura kokoontuu keskiviikkoisin kuukauden 1. ja 3. keskiviikko klo 17 alkavan ehtoopalveluksen jälkeen Pyhän Ristin kirkon juhlasalissa, lisätietoja Tiina Toikka puh. 040 5800 907

Musikaalinen lastenkerho

Pyhän Ristin kirkon juhlasalissa kuukauden 1. ja 3. sunnuntai klo 17, lisätietoja Iana Lang p. 044 377 8457.

Kirkkotekstiilikerho

Pyhän Ristin kirkon juhlasalissa keskiviikkoisin klo 10–13, lisätietoja Irma Leimulahti p. 040 587 8798.

Ikonipiiri Haminassa

Pietarin ja Paavalin trapesassa lauantaisin klo 10–15 ja keskiviikkoisin klo 17–20.30, lisätietoja Ritva Koverola p. 040 837 5909.

Ikonipiiri Kouvola

Ortodoksiakeskus Sypressissä lauantaisin ja sunnuntaisin klo 10–15, lisätietoja Ritva Koverola p. 040 837 5909.

■ TAPAHTUMIA

Laura Karlinin ”Evakkotarinoita”-valokuva- näyttely

Ortodoksiakeskus Sypressissä kevään 2019 ajan. Näyttely avoinna: ti–pe klo 9–13 tai sopimuksen mukaan.

Pagina Pertti

Pe 1.3. klo 14 Pyhän Ristin kirkon juhlasalissa. Ilmoittautumiset puh. 040 7047 171, ti–pe klo 9–13.

HÄMEENLINNAN SRK

SEURAKUNTAKOTI

Matti Alangon katu 11 A, 13130 Hämeenlinna

SEURAKUNNANVIRASTO

Matti Alangon katu 11, 13130 Hämeenlinna
p. 050 321 0035

Viraston aukioloajat:

ke klo 14–16.30 ja pe klo 9.30–12

hameenlinna@ort.fi

www.hmlortodoksinen.fi

www.facebook.com/

HameenlinnanOrtodoksinenSeurakunta/

PAPISTO

Vt. kirkkoherra Jonas Bergenstad

p. 0400 330 484, jonas.bergenstad@ort.fi

Pastori Taisto Rikkinen, p. 050 371 6475

KANTTORI

Leena Lomu

p. 040 707 6715, leena.lomu@ort.fi

AVUSTAVA PAPISTO

Pastori Kari M. Ranttilä, p. 040 550 6272

Diakoni Erkki Lumisalmi, p. 0400 396 326

Diakoni Veli Backman, p. 050 323 9893

MUU HENKILÖKUNTA

Kiinteistöhoitaja Markku Seljänne

p. 0400 716 810

Forssan toimintakeskuksen isännöitsijä

Heikki Halme, p. 040 558 0465

Pääkirkon ja Ahveniston kirkon isännöitsijä

Kirsi Backman, p. 050 349 5985

Hämeenlinna

Seurakuntakoti

Matti Alangon katu 11 A, Hämeenlinna

JUMALANPALVELUKSET

La 9.2. klo 17 vigilia

Su 10.2. klo 10 liturgia

Ke 13.2. klo 17 ehtoopalvelus

La 16.2. klo 17 vigilia

Su 17.2. klo 10 liturgia

Ke 20.2. klo 17 ehtoopalvelus

Ke 27.2. klo 17 ehtoopalvelus

La 2.3. klo 17 vigilia

Su 3.3. klo 10 liturgia

Su 3.3. klo 17 ehtoopalvelus (sovintosunnuntai)

Ma 4.3. klo 17 katumuskanoni

Ke 6.3. klo 17 katumuskanoni

Pe 8.3. klo 17 EPL

La 9.3. klo 17 vigilia

Su 10.3. klo 10 liturgia, ikonien siunaus,

kirkkokahvit

Ke 13.3. klo 17 EPL

La 16.3. klo 17 vigilia

Su 17.3. klo 10 liturgia, kirkkokahvit

Forssa

Forssan toimintakeskus, Keskuskatu 10, Forssa

JUMALANPALVELUKSET

Su 24.2. klo 10 liturgia

Ti 5.3. klo 17 katumuskanoni

Pe 15.3. klo 17 EPL

Lammi

Athos-säätiön toimintakeskus,
Panagian puistotie 39 A, Lammi

JUMALANPALVELUKSET

La 23.2. klo 10 liturgia

To 7.3. klo 17 Andreas Kreetalaisen katumus-
kanoni

TOIMINTAA HÄMEENLINNAN SEURAKUNNASSA

Diakoniaseura

Yhteyshenkilö Silja Shepherd, p. 050 560 4318,
siljaelinasherpherd@gmail.com. Tietoa diakoni-
aseuran toiminnasta yhteyshenkilöltä tai srkn
nettisivuilta. Diakoniaseuran vuosikokous pide-
tään sunnuntaina 17.3.2019 liturgian ja kirkko-
kahvien jälkeen. Tervetuloa!

Ikonimaalausta Forssassa

Wahren-opiston ikonimaalauspiiri, Tehtaankoulu,
Puutarhakatu 4. Opettaja Pasi-Mikael Huovinen,
puh. 041 576 6143, art.enkeli@gmail.com Kevät-
lukukausi: 8.2.–13.4.2019 pe 16–19.45, la 9.00–
14.45. Kurssin teemana on Mandilion-Kristuksen
käsittäkemätön kuva tai pyhittäjä Paisios
Athoslaisen ikoni. Yhteinen harjoitus
”kultasädevaalennos”-tekniikasta. Perusteet väri-
en sekoittamiselle. Materiaaleja opettajalta kurs-
sin alussa. Kokoonntumiskerrat 8.–9.2, 8.–9.3., 29.–
30.3. ja 12.–13.4. Ilmoittautumiset Wahren-opis-
tolle viimeistään 25.1.2019. Kurssimaksu: 91,00 €

Ikonikurssi Hämeenlinnassa

Seurakuntakodilla, Matti Alangon katu 11 A.
Opettaja Pasi-Mikael Huovinen, p. 041 576 6143.
Päiväryhmä kokoontuu klo 12.30–15.30, iltaryh-
mä klo 16.30–19.30. Lisätietoja saa opettajalta.
Seuraavat kokoonntumispäivät ovat ma 11.2. ja
ma 18.2. Ikonipiiri järjestää kirkkokahvit ortodok-
sisuuden sunnuntaina 10.3., jolloin voi tuoda
ikoneita siunattavaksi.

Ikonimaalauksen intensiivinen kesäkurssi

24.–27.6.2019 seurakuntakodilla, Matti Alangon
katu 11 A, Hämeenlinna opettajana: Tarja Tarima,
p. 040 541 3901, tarja.tarima@tikkurila.com ma-
to klo 9–17.30. Kurssi on tarkoitettu sekä vasta-
alkajille että pidempään maalanneille. Yhteisenä
aiheena kurssilaisten toiveen mukaisesti on värit.
Käymme läpi väriteoriat, pigmenttejä ja teemme
harjoituksia. Kurssilla maalataan väriteorian jäl-
keen ikoni 4+1 väreine. Materiaaleja voi tarvit-
taessa ostaa opettajalta, mutta ilmoitathan mate-
riaalitarpeesi opettajalle hyvissä ajoin ennen
kurssia! Lisäinfoa ja ilmoittautumiset opettajalle.
Kurssi on täynnä, kysy peruutuspaikkoja opetta-
jalta!

Katekumeenikurssi

Seurakuntakoti, Matti Alangon katu 11 A. isä Tais-
to Rikkinen, p. 050 371 6475. Ke 6.3 klo 18 aihee-
na Jumalanpalvelukset, vuorokauden palveluk-
set, kirkkovuosi. Ke 3.4 klo 18 aiheena mysteerit,
sairaus, kuolema, vainajien muistelu.

Kyyrölä-kerho

Pj. Antonina Sosunov-Perälä, p. (03) 612 5850/
040 721 8436, antonina@pp.inet.fi. Varapj. ja sih-
teeri Lidia Jaskari, 040 588 5185, lidia.jaskari@
gmail.com. Vahvana muistoissamme: Venäjänkie-
liset ortodoksikylät Kyyrölä-Kangaspelto-Parkki-
la-Sudenjoja -kirjaa voi tilata seuraavilta henkilöil-
tä: antonina@pp.inet.fi (Hämeenlinna), p. 040 721
8436, mirja.juvonen-usvola@pp.inet.fi (Järven-
pää), p. 0400 207 574, elisabeth.uschanov@
gmail.com (Turku), viktor.krykov@elisaneet.fi (Hel-

sinki), mmalanin@hotmail.com (Vantaa). Myös
Muolaa-Äyräpää vv. 1870–1044 -kirjaa saatavana
Antoninalta hintaan 15 euroa.

Kyyrölä-kerhon perinteinen kirkkokahvitilaisuus

Kerho järjestää kirkkokahvitilaisuuden Hel-
singin seurakuntasalissa, Unioninkatu 39
sisäpiha, sunnuntaina 24.2. klo 12. Elisabeth
Uschanov kertoo Kyyrölän kauppiasta Hel-
singissä. Otamme vastaan arpajaisvoittoja ja
leivonnaisia kahvipöytään. Kaikki ovat terve-
tulleita!

Käspaikkakerho

Ohjaaja Lahja Martikainen, p. 040 533 8356. Ker-
ho kokoontuu kuukauden ensimmäisenä perjan-
taina joka toinen kuukausi Hämeenlinnassa, joka
toinen Hyvinkäällä. Seuraavat kokoonntumiset: pe
1.2. klo 10–16 Hämeenlinnassa seurakuntakodilla,
Matti Alangon katu 11 A ja pe 1.3. klo 10–16 Hy-
vinkään kirkolla, Tsasounakuja 1. Osallistumis-
maksu 5 €/kerta. Tarvikkeita voi ostaa ohjaajalta.

Pyhä Syke ry

Pj. Marianne Kantonen, 050 331 8905 Voit lukea
lisää Pyhän Sykkeen toiminnasta yhdistyksen
nettisivuilta osoitteesta pyhasyke.fi

Tiistaiseura

Pj. Sven Wessman, 040 7575 228, sven.wess-
man@pp1.inet.fi Tiistaiseura kokoontuu seura-
kuntakodilla, Matti Alangon katu 11 A, ellei toisin
mainita. Tiistaiseuraillat alkavat klo 17 alkuhar-
taudella ja kahvituksella.
Ti 12.2. klo 17 Kristuksen paasto, isä Taisto Rikkinen.
Ti 26.2. klo 17 vuosikokous.
Ti 12.3. klo 17 Ihmisen kohtaaminen, isä Mikael
Punnala.
Ti 26.3. klo 17 ristintien hartaus katolisen perin-
teen mukaan, Marja ja Tuomo Vanhatalo.
Ti 9.4. klo 17 ovatko kanonit tarpeellisia 2000-lu-
vulla? PSHV:n puheenjohtaja Soili Penttonen.
Ti 30.4. Tuomaan tiistai – litaniat haudoilla, klo 12
Vuorentaan matkamiehen risti, n. klo 12.30 Ahve-
nisto, isä Danin hauta.

Kirkkokouoro

Kevätkauden viimeiset keskiviikon harjoitukset
ennen paastoa pidetään 27.2., jonka jälkeen har-
joitukset siirtyvät paastokauden ajaksi torstai-
iltaan klo 17–19 ja harjoitukset pidetään srk-ko-
dilla. Jos samana päivänä on jumalanpalvelus,
tuolloin ei pidetä kuoroharjoituksia. To 21.3.
meillä on Rengossa kuoron ja papin yhteinen ti-
laisuus, jossa tutustutaan ortodoksien pääsiäi-
sen perinteisiin sekä puheon että laulun muo-
dossa. Mikäli olet nuotinlukutaitoinen ja kirkko-
kuoron toiminta kiinnostaa, ota rohkeasti yh-
teyttä Leena-kanttoriin.

Lasten ja nuorten laulukerho

Kokoontuu torstai-iltoina 14.2., 21.2. ja 21.3. klo
15.45–16.45 seurakuntakodilla. Kerho on tarkoi-
tettu kaikille laulusta kiinnostuneille nuorille ja
lapsille. Mikäli saadaan enemmän väkeä, voidaan
suunnitella myös ensi kesän Karjalaliiton juhliin
jotain ohjelmaa.

Kansanlauluharjoitukset

Pidetään keskiviikkoisin 13.2. ja 13.3. kerran kuu-
kaudessa ennen EPL-palvelusta klo 15.45–16.45
seurakuntakodilla. Tuolloin lauletaan yksiään-
sesti jumalanpalveluksissa laulettavia yhteislauluja
ja tutustutaan niiden sisältöön hieman tar-
kemmin.

KOTKAN SEURAKUNTA

KIRKKOHERRANVIRASTO

Kymenlaaksonkatu 2, Kotka

Avoimna maanantaisin klo 15–17
p. (05) 212 490

kotka@ort.fi, www.kotkaort.fi

NIKOLAOS-SALI

Kymenlaaksonkatu 2, Kotka,
Nikolaos-salia vuokrataan
erilaisiin tilaisuuksiin, p. (05) 212 490

PAPISTO

Kirkkoherran sij. Timo Tynkkynen
0400 654 883 tai timo.tynkkynen@ort.fi

KANTTORI

Kanttori Katarine Lehtomäki, p. 050 359 4823

MUU HENKILÖKUNTA

Vahtimestari Vesa Lehtomäki, p. 050 599 8855

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Veikko Lisitsin, p. 050 597 7349,
veikko.lisitsin@gmail.com (eläkkeellä)

Pastori Aleksi Savelljeff, p. 040 683 8050,
aleksi.savelljeff@ort.fi

Kotka

Pyhän Nikolaoksen kirkko
Isopuisto, p. (05) 212 767

Isännöitsijä Esa Terviö, p. 0440 837846

JUMALANPALVELUKSET

La 9.2. klo 17 vigilia

Su 10.2. klo 10 liturgia

La 16.2. klo 17 vigilia (su/sl)

Su 17.2. klo 10 liturgia (su/sl)

La 23.2. klo 17 vigilia

Su 24.2. klo 10 liturgia

La 2.3. klo 17 vigilia

Su 3.3. klo 10 liturgia

Su 3.3. klo 17 ehtoopalvelus ja yleinen
anteeksipyyntö

Ma 4.3. klo 17 suuri katumuskanoni

Ti 5.3. klo 17 suuri katumuskanoni

Ke 6.3. klo 17 suuri katumuskanoni

Pe 8.3. klo 17 paastoliturgia

La 9.3. klo 17 vigilia

Kotkan kirkossa torstaisin kello 16 akatistos su/sl

Loviisa

Loviisan kirkko Jumalansynnyttäjän Kasanilaisen ikonin muistolle, Itäinen Tullikatu 17

Isännöitsijä Margarita Yukevich,
p. 040 561 9915

JUMALANPALVELUKSET

To 7.3. klo 17 suuri katumuskanoni

Su 10.3. klo 10 liturgia

Ke 27.3. klo 17 paastoliturgia

TOIMINTAA KOTKAN SEURAKUNNASSA

Kotkan kirkon kuoro harjoittelee

Keskiviikkoisin Nikolaos-salissa kello 17–18.30.
Lisätietoja Kati-kanttorilta, puh. 050 359 4823.

Slaavinkielisistä kuoroharjoituksista kysy
Kati-kanttorilta.

Tiistaiseura

Tiistaiseuran tapahtumia alkutalvella. Tiistai-
seuran uusi kokoontumisaika on tiistaisin
kello 15.30!

19.2. Birgit Salmenhaara: Elämää Kreikassa
(vuosikokous)

8.3. Katumuksen sakramentti klo 16.30,
EPL-liturgia klo 17 Pyhän Nikolaoksen kirkossa

Kultaiset kädet -käsityökerho

Käsityöistä pitävät ihmiset! Tervetuloa perjantaisin
kello 17–19 Nikolaos-saliin. Toiminnan järjestäji-
nä ovat Vera, puh. 040 722 7279 ja Elena, puh.
044 546 0251, kerho on kaksikielinen.

Nikolaoksen ukkokerho

Kokoontuu torstaisin kello 17–19 pääasiassa kir-
kolla, lisätietoja Esa Terviöltä, puh. p. 044 0837
846. Karhulan ortodoksit kokoontuvat kuukau-
den ensimmäisenä keskiviikkona kello 15. Ikon-
kerho maanantaisin kerhohuoneessa klo 17.

Karhulan ortodoksit

Kokoontuvat kuukauden ensimmäisenä keski-
viikkona kello 15.

Ikonikerho

Maanantaisin kerhohuoneessa klo 17.

Äitilapsikerho Nikolaos-salilla

Kokoontumiset maanantaisin kello 15-17. Ohjaa-
jana Kati-kanttori.

Lasten musiikkikerho

Kokoontumiset joka toinen tiistai Nikolaos-salissa
kello 17-18. Lisätietoja Kati-kanttorilta, puh. 050
359 4823.

Piirustuskerho "Pikkumaalari"

Kerho on tarkoitettu 5-10 -vuotiaille lapsille, ko-
koontumiset keskiviikkoisin Nikolaos-salin ala-
kerran kerhotilassa kello 16.30-18. Lisätietoja
opettaja Innalta, puh. 044 239 4803. Kerhon toi-
mii pääasiassa venäjäksi, myös suomenkieliset
tervetulleita. Ensimmäinen kokoontuminen 13.2.

Lastenkerho "Uskon säteet"

Kokoonnumme sunnuntaisin kello 10-11 liturgi-
an aikana Kotkan kirkon toiseen kerrokseen kes-
kustelemaan uskonnollisista aiheista ja askartele-
maan. Vetäjinä Anastasia ja Marina. Tervetuloa!
Kerho pidetään samanaikaisesti kahdella kielellä;
sekä suomenkieliset että venäjänkieliset lapset
tervetulleita!

TAPAHTUMIA

Perhekerho kokoontuu

Kokoonnumme liturgiaan su 17.2. kello 10, palve-
luksen jälkeen yhdessä oloa ja askartelua suuren
paaston odotuksessa.

Seurakunnan perinteinen blini-ilta

Bliniviikolla perinteinen blini-ilta herkkuineen
perjantaina 1.3. kello 18. Ilmoittautuminen Katille
ma 25.2. mennessä. Hinta 15 €/ hlö.

Koko perheen laskiaistaapahtuma

Sunnuntaina 3.3. liturgian jälkeen Nikolaos-salis-
sa. Tarjolla blinejä ja erilaisia makeita leivonnaisia.
Lapsille ohjelmaa ja tarjoilua.

Yhteinen ruokailu yksinäisille

Oletko yksin, kaipaatto seuraa? Järjestäm-
me yhteisen ruokailuhetken paaston ajan
hengessä tiistaina 12.3. kello 14. Omakus-
tanteinen ruokamaksu 3 € aikuisilta ja 1,5 €
lapsilta. Ennakkoilmoittautuminen Kati-
kanttorille, puh. 050 359 4823 viimeistään
su 10.3.

LAHDEN SEURAKUNTA

KIRKKOHERRANVIRASTO JA SEURAKUNTASALI

Harjukatu 5, 15110 Lahti,
p. 040 359 4846

Avoimna ma-to klo 10–13,
lahti@ort.fi, www.lahdenort.fi

PAPISTO

Kirkkoherra Jonas Bergenstad,
p. 0400 330 484, jonas.bergenstad@ort.fi

Pastori Aleksi Savelljeff,
p. 040 683 8050, aleksi.savelljeff@ort.fi

KANTTORI

Petri Huttu, p. 0440 251 062

MUU HENKILÖKUNTA

Kasvatustyöntekijä Marina Salokangas,
p. 040 662 8513, marina.salokangas@ort.fi

Seurakuntakeskuksen vahtimestari
Kimmo Mäenrinne, p. 040 5041 176

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Olavi Merras, p. 040 510 4664

Pastori Taisto Rikkinen, p. 050 371 6475

Pastori Matti Lipitsäinen, p. 0400 625 446

Diakoni Aki Korpela, p. (019) 422 101

Lahti

Pyhän kolminaisuuden kirkko, Harjukatu 5

Isännöitsijä Juha Romanov, p. 050 3289 000

JUMALANPALVELUKSET

La 9.2. klo 10 liturgia, sl

La 9.2. klo 17 vigilia

Su 10.2. klo 10 liturgia

La 16.2. klo 17 vigilia

Su 17.2. klo 10 liturgia

La 23.2. klo 17 vigilia

Su 24.2. klo 10 liturgia

Su 3.3. klo 17 ehtoopalvelus (sovintosunnuntai)

Ma 4.3. klo 17 katumuskanoni

Ti 5.3. klo 17 katumuskanoni

Ke 6.3. klo 17 katumuskanoni

To 7.3. klo 17 katumuskanoni

La 9.3. klo 17 vigilia

Su 10.3. klo 10 liturgia

Hyvinkää

Karjalan valistajien kirkko, Tsaounakuja 1

Puh. 040 359 4846 (ma-to klo 10–13).

JUMALANPALVELUKSET

La 9.2. klo 17 vigilia

Su 10.2. klo 10 liturgia

La 23.2. klo 17 vigilia

Su 24.2. klo 10 liturgia

Ti 5.3. klo 17 katumuskanoni

Ke 6.3. klo 17 katumuskanoni

La 9.3. klo 17 vigilia

Su 10.3. klo 10 liturgia

Heinola

Kristuksen taivaaseen astumisen kirkko,
Hämeenkatu 6

Isännöitsijä Mikko Äikäs, p. 040 520 1696

JUMALANPALVELUKSET

La 16.2. klo 10 liturgia

La 2.3. klo 17 vigilia

Su 3.3. klo 10 liturgia

To 7.3. klo 17 katumuskanoni

Kausala

Neitsyt Marian syntymän tsasouna

Keskikatu 4

JUMALANPALVELUKSET

La 9.2. klo 10 liturgia

Ma 4.3. klo 17 katumuskanoni

Riihimäki

Seurakunnan toimitila Minea, Valtakatu 3

<http://minea.palvelee.net/>

Yhteyshenkilö Aira Antti-Poika,
p. 050 322 4382

JUMALANPALVELUKSET

Ti 12.2. klo 17 ehtoopalvelus ja iltatee

La 23.2. klo 10 liturgia ja kirkkokahvit

Ti 26.2. klo 17 ehtoopalvelus ja iltatee

Ti 12.3. klo 17 ehtoopalvelus ja iltatee

TOIMINTAA LAHDEN SEURAKUNNASSA

Ortodoksiakerho Lahdessa

Kerhossa perehdytään ortodoksisen uskon perusteisiin. Se soveltuu hyvin kirkosta kiinnostuneille ja kirkkoon liittymistä harkitseville sekä kirkon jäsenille, jotka haluavat kerrata ja syventää oppimaansa. Lisätietoja antaa kirkkoherra Jonas Bergenstad, jonas.bergenstad@ort.fi.

Lahden tiistaikerho

Kokoontuu joka kuukauden toisena tiistaina klo 13 seurakunnan kerhohuoneella (Harjukatu 5, Lahti). Tervetuloa!

Kirjallisuuspiiri

Kirjallisuuspiiri Lahdessa kokoontuu seurakunnan kerhohuoneella aina kuukauden kolmantena tiistaina klo 17–19.30 seuraavasti:

19.2. Ikkuna iäisyyteen, Aleksanteri Karpin

19.3. Paasto, Marko Annala

16.4. Luostarivanhuksen kirjeitä, Skeemaigumeni Johannes

21.5. Taivaalliset voimat, Serafim Seppälä

Tervetuloa vanhat ja uudet lukijat kirjojen valistamaan ilmapiiriin. Yhteydenotot:

Maria Lehtinen, p. 040-5229565 tai marialehti@gmail.com

Tiistaiseura

Hyvinkään tiistaiseura kokoontuu aina kuukauden toisena tiistaina klo 15 Hyvinkään ort. kirkon seurakuntasalissa. Lisätiedot: Raila Hokkanen, p. 050 543 5957.

Käspaikkakerho

Ohjaaja Lahja Martikainen, p. 040 533 8356. Kerho kokoontuu kuukauden ensimmäisenä perjantaina joka toinen kuukausi Hämeenlinnassa, joka toinen Hyvinkäällä. Seuraavat kokoontuminen: pe 1.3. klo 10–16 Hyvinkään kirkolla, Tsasounakuja 1. Osallistumismaksu 5 €/kerta. Tarvikkeita voi ostaa ohjaajalta.

Keskusteluiltoja Mineassa

Klo 17 alkavien ehtoopalvelusten jälkeen kuullaan alustuksia ja keskustellaan kirkkovouteen liittyvistä aiheista seuraavasti:
Ti 12.2. klo 17 ep, ortodoksinen kirjallisuus
Ti 26.2. klo 17 ep, Suuri paasto ja sen merkitys
Ti 12.3. klo 17 ep, Neitsyt Marian ilmestysjuhla (25.3.)
Keskusteluilat ja ehtoopalvelukset osoitteessa Valtakatu 3, Riihimäki.

LAPPEENRANNAN SRK

LAPPEENRANNAN KIRKKOHERRAN- VIRASTO JA SEURAKUNTATALO

Kristiinankatu 7, 53900 Lappeenranta,
p. 040 0414 792

Virasto auki ma klo 10–14. Kirkkoherra Timo Tynkkynen on tavattavissa ma klo 10–14 Lappeenrannan seurakuntatalolla. Lomat ja kirkolliset juhlat voivat aiheuttaa poikkeuksia. Virastoajan ulkopuolellakin voi ottaa yhteyttä suoraan työntekijöihin. Papiston ja kanttorien vapaapäivät ovat to–pe.

lappeenranta@ort.fi, www.ekort.fi

IMATRAN SEURAKUNTATALO

Vuoksenniskantie 3, 55510 Imatra

PAPISTO

Kirkkoherra Timo Tynkkynen,
p. 040 0654 883

Toinen pappi Andrei Verikov, p. 0400 411 923

Kanttori Jarmo Huttu, p. 040 7521 793
(lomalla 13.12.2018–28.2.2019)

Kanttori Tatiana Mäkelä, p. 040 685 8592

MUU HENKILÖKUNTA

Seurakuntamestari Kauko Pussinen,
p. 040 0933 287

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Markus Petsalo, p. 0400 253 370

Rovasti Mauri Patronen, p. 040 595 1688

Pastori Aarne Ylä-Jussila, p. 044 980 2116

Diakoni Jorma Liesma, puh. 040 7176491

Lappeenranta

Jumalansynnyttäjän suojeluksen kirkko, Kristiinankatu 3

Seurakuntamestari Kauko Pussinen,
p. 040 0933287

JUMALANPALVELUKSET

La 9.2. klo 17 ehtoopalvelus ja akatistos Ksenia Pietarilaiselle

Su 10.2. klo 10 liturgia

La 16.2. klo 17 vigilia

Su 17.2. klo 10 liturgia

La 23.2. klo 17 vigilia, su, sl

Su 24.2. klo 10 liturgia, sl

La 2.3. klo 17 vigilia

Su 3.3. klo 10 liturgia

Su 3.3. klo 17 ehtoopalvelus ja yleinen

anteeksipyyntö

Ma 4.3. klo 17 suuri katumuskanoni

Ti 5.3. klo 17 slaavinkielinen suuri katumuskanoni

Ke 6.3. klo 17 suuri katumuskanoni

La 9.3. klo 17 vigilia

Su 10.3. klo 9.55 liturgia, radiointi

Imatra

Pyhän Nikolaoksen kirkko, Vuoksenniskantie 3

Vahtimestari Nadezda Ryyppö, p. 040 1698676

JUMALANPALVELUKSET

Su 10.2. klo 17 ehtoopalvelus ja akatistos

Ksenia Pietarilaiselle

La 16.2. klo 17 vigilia

Su 17.2. klo 10 liturgia

La 23.2. klo 17 vigilia

Su 24.2. klo 10 liturgia

La 2.3. klo 17 vigilia, su, sl

Su 3.3. klo 10 liturgia, sl

Su 3.3. klo 17 ehtoopalvelus ja yleinen
anteeksipyyntö

Ma 4.3. klo 17 suuri katumuskanoni

Ti 5.3. klo 17 suuri katumuskanoni

Ke 6.3. klo 17 suuri katumuskanoni, sl

La 9.3. klo 17 vigilia

Su 10.3. klo 10 liturgia

Parikkala

Johannes Kastajan tsasouna,
Uimalantie 1, Parikkala

JUMALANPALVELUKSET

To 7.3. klo 17 suuri katumuskanoni

Su 30.3. klo 10 liturgia

Joutseno

Pulpin kappeli, Linjatie 11

JUMALANPALVELUKSET

Su 10.2. klo 10 liturgia

To 7.3. klo 17 suuri katumuskanoni

Su 30.3. klo 10 liturgia

БОГОСЛУЖЕНИЯ НА СЛАВЯНСКОМ ЯЗЫКЕ

ПОКРОВСКАЯ ЦЕРКОВЬ В ЛАППЕЕНРАНТА

Сб 23.2. в 17 всенощная на финском и

славянском языках

Вск 24.2. в 10 литургия на славянском языке

Вт 5.3. в 17 великий покаянный канон

НИКОЛЬСКАЯ ЦЕРКОВЬ В ИМАТРА

Сб 2.3. в 17 всенощная на финском и

славянском языках

Вск 3.3. в 10 литургия на славянском языке

Ср 6.3. в 17 великий покаянный канон

LAPPEENRANNAN SEURAKUNNAN TOIMINTAA

Katso myös seurakunnan internet-sivuilta www.ekort.fi. Tervetuloa mukaan! Muutokset mahdollisia! Ajantasainen viikko-ohjelma myös Facebook-kissa: Lappeenrannan ortodoksinen seurakunta

Ystävää ja kuuntelijaa vailla?

Lappeenrannan seurakunnassa on koulutettu lähimmäispalveluvapaaehtoisten ryhmä. Lähimmäispalvelusta voit saada seurakunnasta ystävän, joka voi vierailla luonasi tervehtimässä ja keskustelemassa. Ota yhteyttä seurakunnan kirkkoherranvirastoon, p. 0400 414 792 ma klo 10–14 tai suoraan seurakunnan työntekijöihin. Voimme järjestää myös venäjän kieltä puhuvan ystävän vierailemaan luonasi.

Diakonia-avustukset

Diakoniatoimikunta voi myöntää taloudellista apua elämän eri tilanteissa. Lähetä vapaamuotoinen ja perusteltu hakemuksesi diakoniatoimikunnalle joko sähköpostilla osoitteeseen lappeenranta@ort.fi tai postitse osoitteeseen Kristiinankatu 7, 53900 Lappeenranta. Hakemukset käsitellään luottamuksellisesti.

LAPPEENRANTA

Ortodoksiaillat

Oletko ajatellut liittyväsi ortodoksisen kirkkoon tai onko joku ystäväsi tai läheisesi harkinnut asiaa? Seuraava tapaamisemme on Lappeenrannan kirkossa 13.2. kello 18. Perekymme kirkon jumalpalveluselämään.

Miesten talkoopäivät

Lappeenrannan linnoituksen kirkolla keskiviikkoisin kello 10. Tule mukaan! Kokoonnumme ke 13.2.

Tiistaiseura

Lappeenrannan Tiistaiseura kokoontuu Lappeenrannan seurakuntatalolla tiistaisin kello 14 seuraavina päivinä:

19.2. Vuosikokous, seurakunnan uusi pappi vieraillee tiistaiseurassa

Valamon ystävät

Sunnuntaina 17.2. kirkkokahvit ja esitelmätillaisuus. Vieraana Valamon Ystävien puheenjohtaja isä Johannes Lahtela. Vuosikokous kello 13.

Kirkkokuorot Lappeenrannassa

Kirkkokuoron harjoitukset Lappeenrannassa ti kello 18. Tarkemmat tiedot kanttori Tatianalta!

ЦЕРКОВНЫЙ ХОР НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ в Лappeenranta по вторникам после репетиции финского хора.

МЕРОПРИЯТИЯ НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ В ЛАППЕЕНРАНТА

Богослужения на церковно-славянском языке и духовные беседы

Раз в месяц в 10 часов в Покровском храме совершается божественная литургия на церковно-славянском языке с участием русскоязычного хора. В субботу на кануне славянской службы в 17 часов всенощная совершается на финском и церковно-славянском языках. После литургии духовная беседа в приходском зале. См. расписание служб!

IMATRA

Ortodoksiailat

Oletko ajatellut liittyväsi ortodoksiseen kirkkoon tai onko joku ystäväsi tai läheisesi harkinnut asiaa? Tapaamme seuraavan kerran 20.2. kello 18 Imatran kirkossa ja tutustumme kirkon jumalanpalveluselämään.

Käsityöpiiri

Kokoontuu Imatran srk-salilla parillisten viikkojen maanantaina alkaen kello 10. Erilaisista käsitöistä kiinnostuneet tervetuloa tekemään omia töitä ja oppimaan ohjatusti uutta.

Tiistaiseura

Tiistaiseura kokoontuu tiistai-iltapäivisin kello 14 seurakuntatalolla. Tule mukaan!

Seuraavat kokoontumiset:

19.2. Aihe avoin

Imatran Nikolaoksen miehet

Talkooräivät miehille Imatran kirkonmäellä. Kokoontumiset ovat keskiviikkoisin kerran kuukaudessa klo 10. Huom! Aloitusaika on muuttunut. Seuraavat kokoontumiset: 27.2.

Kirkkokuoro

Harjoitukset maanantaisin seurakuntatalolla kello 18.30.

ЦЕРКОВНЫЙ ХОР НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ в

Иматра по понедельникам в 17 часов.

Приглашаем новых певцов! Регент Татьяна Мякеля, тел. 040 6858 592 или 040 846 2899

МЕРОПРИЯТИЯ НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ В ИМАТРА

Богослужения на церковно-славянском языке и духовные беседы

Раз в месяц в 10 часов в Свято-Никольском храме совершается божественная литургия на церковно-славянском языке с участием русскоязычного хора. В субботу на кануне славянской службы в 17 часов всенощная совершается на финском и церковно-славянском языках. После литургии чаепитие и беседа в приходском зале. См. расписание служб!

SEURAKUNNAN TOIMINTAA LAPSILLE JA NUORILLE

Lappeenrannassa maanantaisin klo 18 askartelukerho.

Imatran seurakuntatalolla tiistaisin klo 18 askartelukerho.

Детские кружки «Мои маленькие шаги в церковь». Кружок в Лappeenranta по понедельникам в 18 кружок рукоделия.

В Иматра по вторникам в 18 кружок рукоделия.

TAPAHTUMIA SEURAKUNNAN ALUEELLA

Laskiaistapahtumat Lappeenrannassa ja Imatralla

Sunnuntaina 3.3. alkaen kello 12 sekä Lappeenrannan linnoituksessa että Imatran kirkonmäellä. Monenlaista ohjelmaa sekä tarjoulua. Tarkempi ohjelma ilmoitetaan seurakunnan nettisivuilla ja fb-sivuilla.

Tihvinläisten opettajien konsertti

Lappeenrannan seurakuntasalissa la 9.2. klo 15. Klassista musiikkia.

Pyhiinvaellusmatka Valamoon ja Lintulaan

Seurakuntalaisten yhteinen suuren paaston pyhiinvaellusmatka luostareihimme 6.–7.4. Hinta seurakuntalaisille 90 € hotellimajoituksella sisältäen myös ateriat. Sitovat ilmoittautumiset kirkkoherranvirastoon maanantaisin, puh. 0400 414 792 kello 10–14 tai sähköpostilla lappeenranta@ort.fi maaliskuun alkuun mennessä.

Kripari-infot

Imatran alueen kripari-ikäisille ja huoltajille sunnuntaina 17.2. Tilaisuus alkaa liturgialla kello 10 ja sen jälkeen jatkamme seurakuntasalilla. Lappeenrannan alueen vastaava info on sunnuntaina 3.3. Aloitamme liturgialla klo 10. Tervetuloa!

Ikoniaiheinen opintopäivä

Imatran seurakuntasalilla la 23.2. klo 14 alkaen. Diakoni Vladimir Sokratilin esitelmöi aiheesta ”Paaston ajan ikonit”. Blinitarjoilu. Vigilia kello 17. Kaikki kiinnostuneet tervetuloa!

БЕСЕДА О ВЕЛИКОМ ПОСТЕ

В Воскресенье 24.2. после славянской литургии в Лappeenranta. В гостях диакон Владимир Сократилин, который читает нам доклад и ведет беседу. Добро пожаловать!

Nuorille kesätöitä tarjolla

Seurakunta työllistää kesäkaudella nuoria oppaina Lappeenrannan ja Imatran kirkkoon. Lähetä vapaamuotoinen hakemuksesi maaliskuun loppuun mennessä sähköpostilla osoitteeseen lappeenranta@ort.fi. Lisätietoja: isä Timo, puh. 0400 654 883.

TAMPEREEN SEURAKUNTA

KIRKKOHERRANVIRASTO

Suvantokatu 10, 2 kerros, 33100 Tampere

Avoinna ti–pe klo 9–13
p. 0400 346 089, tampere@ort.fi,
www.tampereort.fi

PAPISTO

Kirkkoherra Aleksej Sjöberg, p. 050 557 0050
Kirkkoherra tavoitettavissa parhaiten kansliassa tiistaisin klo 9–12

2. pappi Heikki Honkamäki, p. 050 557 0057

Osa-aikainen pappi Jelisei Rotko,
p. 040 507 5790, elisrotko@gmail.com

Kanttori ja diakoni Heikki Hattunen, p. 050557 0051, heikki.hattunen@ort.fi

MUU HENKILÖKUNTA

Nuorisotoimenohjaaja Nemanja Balčin,
p. 040 1781633

Kanslisti Arja Pikkuharju, p. 050 557 0056

Emäntä Tatiana Kallo, p. 050 557 0053

Vahtimestari Mika Kangasaho,
p. 050 557 0054

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Mikael Punjala, p. 050 524 2641,
mikael.punjala@gmail.com

Diakoni Harri Kahila, p. 045 130 6723

Diakoni Jarkko Luonila, p. 040 521 8697,
jarkko.luonila@gmail.com

DIAKONIAITYÖ

Diakonia-asioissa yhteys ensisijaisesti seurakunnan kansliaan. Avunpyynnön toimittamiseksi eteenpäin voi myös täyttää diakoniatyön palvelukortin. Niitä on saatavana Tampereen kirkossa ja seurakunnan kansliassa.

■ Tampere

Pyhän Aleksanteri Nevskin ja pyhän Nikolaoksen kirkko, Tuomiokirkonkatu 27, p. 040 358 9099

Isännöitsijä Leena Uusi-Tarkka, p. 040 563 5556

JUMALANPALVELUKSET

La 9.2. klo 18 vigilia

Su 10.2. klo 10 liturgia

Ti 12.2. klo 17.30 ehtoopalvelus

Ke 13.2. klo 8 liturgia

La 16.2. klo 18 vigilia

Su 17.2. klo 10 liturgia

Ti 19.2. klo 17.30 ehtoopalvelus

Ke 20.2. klo 8 liturgia

La 23.2. klo 18 vigilia

Su 24.2. klo 10 liturgia

Ti 26.2. klo 17.30 ehtoopalvelus

La 2.3. klo 18 vigilia

Su 3.3. klo 10 liturgia

Su 3.3. klo 18 sovintosunnuntain ehtoopalvelus

Ma 4.3. klo 16–18 katumuksen sakramentti AS

Ma 4.3. klo 18 katumuskanoni

Ti 5.3. klo 16–18 katumuksen sakramentti AS

Ti 5.3. klo 18 katumuskanoni

Ke 6.3. klo 16–18 katumuksen sakramentti HH

Ke 6.3. klo 18 katumuskanoni

To 7.3. klo 16–18 katumuksen sakramentti HH

To 7.3. klo 18 katumuskanoni

La 9.3. klo 18 vigilia

Su 10.3. klo 10 liturgia (arkkipiispa Leo läsnä palveluksessa)

Pori

Johannes Teologin kirkko, Maantiekatu 46

Isännöitsijä Jarkko Luonila, p. 040 5218697

JUMALANPALVELUKSET

Su 10.2. klo 10 liturgia

To 21.2. klo 18 Jeesus-rukous

La 23.2. klo 18 vigilia

Su 24.2. klo 10 liturgia

Ti 5.3. klo 16–18 katumuksen sakramentti HH

Ti 5.3. klo 18 katumuskanoni

To 7.3. klo 16–18 katumuksen sakramentti AS

To 7.3. klo 18 katumuskanoni

Su 10.3. klo 10 liturgia

Kolho

Pyhittäjien Sergei ja Herman Valamolaisen kirkko, Kappelitie, Vilppulan Kolho

Isännöitsijä Toivo Nikoskinen, p. 050 431 6431

JUMALANPALVELUKSET

Su 17.2. klo 10 liturgia

Su 17.3. klo 10 liturgia

Su 14.4. klo 10 liturgia (palmusunnuntai)

To 30.5. klo 10 liturgia (helatorstai)

Jämsä

Jämsän ev. lut. seurakuntatalo, Koskentie 30

JUMALANPALVELUKSET

Su 10.2. klo 10 liturgia

Su 3.3. klo 10 liturgia

Su 7.4. klo 10 liturgia

Su 5.5. klo 10 liturgia

Valkeakoski

Pyhän Nikolaoksen rukoushuone, Kalmistonkatu 6

Isännöitsijä: Yrjö Kerisalo, p. 0400 924124

JUMALANPALVELUKSET

Su 31.3. klo 10 liturgia

Ma 22.4. klo 10 liturgia (pääsiäismaanantai)

Su 19.5. klo 10 liturgia

Akaa

Ev.lut. seurakuntasali, alasali, Sontulantie 1

JUMALANPALVELUKSET

Su 28.4. klo 10 liturgia

Viljakkala

Pyhän Johannes Venäläisen tsasouna, Nopanperäntie 586

JUMALANPALVELUKSET

La 25.5. klo 9.30 vedenpyhitys ja liturgia

TAMPEREEN SEURAKUNNAN TOIMINTAA

TAMPERE

Päiväpiiri

Päiväpiiri torstaina 24.2. klo 12 Nikolainsalissa (Tuomiokirkonkatu 27).

24.2. Katriina Muurain-Särkkä ja Ritva Vuoripuu-Vainio: Matkakertomus Venäjän Karjalan matkalta. Kahvitarjoilu.

Jarmo Lehdon kolmiääninen liturgiasävellys 10.2. lauluyhtye Kassiane Jyväskylästä laulaa Tampereen kirkossa.

Toimintakerhon teemaillat

Toimintakerhon teemaillat Nikolainsalissa tiistai-iltaisin ehtoopalveluksen jälkeen klo 18–19.30.

Teetarjoilu, josta vapaaehtoinen maksu.

Tervetuloa!

12.2. Isä Aleksej, Kirjallisuuden autuuttava voima

12.3. Isä Jelisej, Tieni ortodoksipapiksi ja Suomeen

9.4. Kanttori Heikki, Suuren viikon jumalanpalvelukset ja musiikki

Haetaan kanttorille apulaisia

1. Nuotistonhoitaja. Auttaa nuottien kopioinnissa, laskemisessa, arkistoinnissa, sekä siirtelyssä Nikolainsalissa ja Tampereen kirkon välillä.

2. Jumalanpalvelusapulainen. Toimii tarvittaessa kanttorin lähettinä jumalanpalvelusten aikana Tampereen kirkossa.

3. Lukijoita. Lukee jumalanpalveluksissa rukouksia, psalmeja, tropareita, liitelauselmia ja Vanhan Testamentin lukukappaleita. Edellytyksenä hyvä luku- ja puhetaito. Kanttori kouluttaa tehtävään. Lukijan tehtäviä riittää usealle henkilölle, ja Tampereen lisäksi myös muilla paikkakunnilla. Ilmoittautumiset ja lisätietoja: kanttori Heikki Hattunen

Hartausmateriaalit netissä

Ortodoksinen hartauskirja (sinikantinen pieni vihko) löytyy sähköisenä osoitteesta <http://m.onl.fi>. Päivittävät Raamatun lukukappaleet ja pyhien elämäkerrat löytyvät www.ort.fi -sivuston kirkko-kalenterista.

Kansanlaululiturgia

Sovintosunnuntaina 3.3. lauletaan Tampereen kirkossa liturgia koko kirkkokansan yhteislauluna. Tuohustiskillä on jaossa hartauskirjat, ja kanttori kertoo laulujen numeroita. Tekstejä saa katsoa myös kännykällä hartauskirjan net-tiversiosta. Nuottikirjojakin on saatavilla.

Tampereen ortodoksisen kirkon kuoro

Johtaa kanttori Heikki Hattunen. Kuoron tehtävä on laulaa sunnuntaiden ja suurten juhlien jumalanpalveluksissa. Osan palveluksista laulavat kuorolaisista muodostetut kvartetit. Harjoitukset Nikolainsalissa viikottain. Uudet laulajat tervetulleita, ota yhteyttä kanttoriin koelauluajan sopimiseksi.

Katekumeeniopetus

Tampereen seurakunnan katekumeeniopetus perehdyttää ortodoksisen kirkon oppeihin ja perinteeseen. Katekumeeniopetus on tarkoitettu niille, jotka haluavat tutustua ortodoksiseen kirkkoon tai harkitsevat liittymistä siihen. Opetus tapahtuu Nikolainsalissa, ellei toisin ilmoiteta klo 18 alkaen.

Tiistaisin 5.2., 19.2., 5.3., 19.3., 2.4. ja 16.4.

Oman seurakunnan vapaaehtoistoiminnasta kiinnostuneet!

Tiedotustilaisuus keskiviikkona 20.3.2019 klo 15.30 Nikolainsalissa. Aiheita mm. tulevan pääsiäisajan tehtävät, kirkon pihatalkoot, ja vapaaehtoistoiminnan kehittäminen ja ideointi. Olette kaikki lämpimästi tervetulleita! Terveisin seurakunnan Toimintakerho

OLETKO KIINNOSTUNUT

VAPAAEHTOISTOIMINNASTA SRK:SSA?

Jätä yhteystietosi srk:n kansliaan (p. 0400 346089 ti-pe klo 9-13), niin otamme sinuun yhteyttä. Terveisin Toimintakerho

Kalliosalmen kevättalkoot ja vedenpyhitys

18.5. alkaen klo 12.

TOIMINTAA LAPSILLE JA NUORILLE

Hae ohjaajaksi kripalle

Hae ohjaajaksi Tampereen ja Vaasan ortodoksisen seurakuntien yhteiselle kristinopilleirille 2019. Haku ohjaajaksi alkaa 15.2. ja päättyy 3.3.2019. Leiri järjestetään 29.7.–5.8.2019. Täytä sähköinen hakulomake osoitteesta: <https://goo.gl/forms/GYso2vxxynXFzAW2>

Lastenkerho 3–7-vuotiaalle

Lastenkerho kokoontuu Nikolaintalon kerhuhuoneessa perjantaisin klo 17.30–18.30. Kerhon ohjaajana toimii Marina Knuuttila, puh. 045 317 2390. Lapsilla olisi hyvä olla mukana tossut tai tarrasukat, sillä lattiat ovat liukkaat.

Lapsiparkki 5–10-vuotiaalle

Kerhuhuoneessa joka toisena sunnuntaina (parittomina) klo 12–13 toimii lapsiparkki. Ohjaajana Rita, Mykola ja Vanja. Lapsiparkkiin ei tarvitse etukäteen ilmoittautua.

Maalauskerho 7–11-vuotiaalle

Maalauskerho kokoontuu kerhuhuoneessa keskiviikkoisin klo 17–19. Kerhossa ensin maalataan ja sitten leikittään. Kerhon ohjaajana toimii Irina Chernyuk, irina.chernyuk (at) gmail.com, puh. 045 138 5058. Kerho on kaksikielinen (suomi/venäjä).

PORI

Porin Seudun Tiistaiseura ry

Puheenjohtaja Anita Luonila, p. 050 569 3671

Sihteeri Maria Ojanen, p. 050 381 2063

Tiistaiseuran nettisivuilta löydät mm. tietoja tulevasta tapahtumasta. Osoite on www.porinseuduntiistaiseura.fi.

Tiistaiseuraillat ovat joka toinen tiistai kello 18.

Aluksi pidetään rukoushetki. Isä Aleksej, isä Heikki, kanttori Heikki ja Nemanja pitävät vuorollaan opetustilaisuuden. Muina tiistaiseurailtoina voi olla esitelmä kiinnostavasta aiheesta tai luetaan PSHV:n opetusmateriaalia. Jokaisessa illassa on tarjolla maittava kahvipöytä sekä piristykseksi miniarpajaiset. Seuraavat kokoukset ovat ti 19.2. ja 19.3.

Kirkkokahvit tarjotaan liturgiajumalanpalvelusten jälkeen Teologialin puolella.

Lukupiiri

Vetäjänä toimii Sirpa-Helene Soini. Su 3.3. klo 16 aiheena on Kerstin Ekman: Huijarien paraati

Ortodoksiapiiri

Kokoontuu kerran kuukaudessa tiistai-iltaisin klo 18. Aluksi on ehtoopalvelus. Vetäjänä on Jyri Luonila. Piirissä käsitellään monia eri aiheita ortodoksisesta kirkosta ja kristityn elämästä. Ortodoksiapiiri sopii myös niille, jotka harkitsevat ortodoksiseen kirkkoon liittymistä. Seuraava kokouksien ilmoitetaan erikseen.

Askartelukerho Pyöröset

Kokoontuu joka toinen keskiviikko kello 15–17. Kerhon pyörittäjänä toimii Anita Luonila. Kerhossa sekä vaalitaan perinteitä että opetellaan uusia tuulia. Tehdään monipuolisesti tuotteita kirkon käyttöön ja myytävää myyjäisiin. Seuraavat kokoukset ovat ke 13.2., 27.2. ja 13.3.

Porin Seudun Tiistaiseura ry:n vuosikokous on Porin ortodoksisen kirkon Teologialissa sunnuntaina 24.2. kello 12.

Porin kirkkokuoro

Johtaa kanttori Marianna Länne. Harjoitukset pidetään Porin kirkolla kaksi kertaa kuussa erikseen sovittavana ajankohtana. Uusilla laulajilla toivotaan olevan kuorolaulukokemusta. Lisätietoja: marianne@marianne.com

Diakonia

DIAKONIAN TOIMINTA HELSINGIN SEURAKUNNASSA

Diakoniatyö on käytännön työtä sairaiden, vanhusten, yksinäisten tai muilla tavoin avun tarpeessa olevien parissa. Se on kuuntelemista, keskustelua ja yhteistä pohdintaa ratkaisujen löytämiseksi. Teemme myös koti- ja laitoskäyntejä koko seurakunnan alueella aina Hangosta Askolaan. Arjessa jaksamista voivat kuormittaa monet erilaiset asiat. Ota rohkeasti yhteyttä diakoniatöiden päivystykseen.

Päivystämme ma, ti, to ja pe klo 9–12
puh. (09) 8564 6160.

OSALLISTUMISTA JA HYVINVOINTIA

Diakoniaruokailu

Pienituloisille suunnattu yhteisruokailu järjestetään joka tiistai Helsingin seurakuntasalilla (Unioninkatu 39, sisäpiha) klo 12–13. Sisään pääsee klo 12.30 asti. Ateria maksaa yhden euron. Lämpimästi tervetuloa!
Lisätietoja: diakoniatyöntekijä Sarianne Karulinna, puh. 0400 531 308.

Horse

Ompeluseura HORSE kokoontuu parittomien viikkojen torstai-iltoina diakoniatöiden kerhotiloissa (Unioninkatu 39, sisäpiha). Halutessasi voit aloittaa illan Kotikirkossa (Liisankatu 29 A, 4. krs) klo 17 alkaen toimitettavalla ehtoopalveluksella, jonka jälkeen siirrymme kerhotiloihin noin klo 17.30. Horsesta voit tehdä erilaisia käsitöitä tai vain oleskella nauttien hyvästä seurasta. Maksuttomaan toimintaan ei tarvitse ilmoittautua etukäteen. Tervetuloa mukaan!
Lisätietoja: diakoniatyöntekijä Elina Pale, puh. 040 723 7632.

Oloneulos

Oloneulos on diakonian uusi kaikille avoin kohtaamispaikka. Kokoonnumme diakoniatöiden kerhotiloissa (Unioninkatu 39, sisäpiha) parillisten viikkojen tiistaisin heti diakoniaruokailun jälkeen klo 12.30–14.00, seuraavan kerran 5.3. Voit tulla yksin tai yhdessä jatkamaan syntyneitä keskustelua, viettämään aikaa kanssamme, lukemaan lehtiä tai osallistua neulomisen tai virkkauksen merkeissä toimintaamme. Voit ottaa mukaasi omat langat, puikot ja virkkuukoukut tai valita välineet pienestä ”käsityökirjastostamme”. Maksuttomaan toimintaan ei tarvitse ilmoittautua – tule mukaan sellaisena kuin olet!
Lisätietoja: diakoniatyöntekijä Elina Pale, puh. 040 723 7632.

Seniorikerho

Seniorikerho kokoontuu Helsingin seurakuntasalilla (Unioninkatu 39, sisäpiha) parillisten viikkojen torstaipäivinä klo 12–14. Kerhossa on tarjolla luentoja, esityksiä ja keskustelua sekä kahden euron lounas. Seuraavat tapaamiset 21.2. ja 7.3. Tervetuloa! Lisätietoja: diakoniatyöntekijä Kari Hartikka, puh. 040 703 4616.

Sofiakerho

Kerho on tarkoitettu seurakuntamme alueella asuville kehitysvammaisille ja heidän omaisilleen. Seuraava kerho 12.2. klo 13.00–14.30. Paikka: Pt Aleksanteri Syväriäläisen kappeli Jauhokuja 3 B 2, Myllypuro, Helsinki.
Lisätietoja: diakoniatyöntekijä Taisia Pohjola, puh. 040 583 2915.

Kahvitreffit

Kahvitreffit ovat yksi Maria Pariisilaisen piirin toimintamuodoista. Tapaamme Espoonlahden ja Espoon kirkon kahviloissa. Tule juttelemaan kanssamme, vaihtamaan kuulumisia tai piipahda ohikulkumatkallesi ja samalla voit nauttia seurassamme kupin kahvia, teetä ja kahvileivän. Kahvitreffit on maksuton, kaikille avoin eikä tarvitse ilmoittautua. Kahvilassa meidät tunnistaa pöydällä olevasta ruskeasta puurististä. Seuraavat kerrat: ti 26.2. klo 14.00–15.00 Marian konditoria Kauppakeskus Espoonranta, 2 krs. Kamreerintie 3, Espoon keskus. Ke 27.2. klo 14.00–15.00 Cafe Ciao Kauppakeskus Pikkulaiva Ulappakatu 2, Espoonlahti. Lisätietoja: diakoniatyöntekijä Taisia Pohjola, puh. 040 583 2915.

Trapesa – kansainvälinen kohtaamispaikka

Trapesan kansainvälinen kohtaamispaikka on avoinna ma–pe klo 10.00–16.30. Tarjolla on ryhmätoimintaa kaikenikäisille erilaisten opiskelu- ja toimintaryhmien muodossa. Maahanmuuttajien ilmainen neuvontapalvelu on avoinna ma–pe klo 10.00–15.00 ajanvaraukset puhelimitse 010 583 7971 tai info@trapesa.com Ortodoksien seurakunnan diakoniatyöntekijä on tavattavissa ti 26.2. klo 12.30–13.30. Voit myös erikseen sopia ajanvarauksen Trapesaan p. 040 583 2915 tai sähköpostitse: taisia.pohjola@ort.fi Osoite: Kirkkojärventie 1, Espoon asemasilta, 2 krs. Espoon keskus.

Itä- ja Keski-Uusimaa

Kevään 2019 erillistapahtumista alueilla ilmoitetaan erikseen Ortodoksiviestissä, seurakunnan nettisivuilla sekä kirkkojen ilmoitustauluilla. Lisätietoja: Jaana Björninen p. 0400 304 361.

Laskeudumme Suureen paastoon

Porvoon kirkko 5.3. klo 17.30
Järvenpään kirkko 7.3. klo 17.30

Paaston alun tapahtuma Porvoon kirkolla

Tervetuloa arkkipäispa Leon toimittamaan katumuskanoniin torstaina 5.3.2019 klo 17.30 alkaen. Palveluksen jälkeen arkkipäispa Leo tapaa seurakuntalaisia iltateen merkeissä. Paikalla ovat myös alueen työntekijät isä Kimmo Kallinen ja diakoniatyöntekijä Jaana Björninen. Alueen työntekijöiltä lyhyt katsaus Porvoon kirkon kevääseen. Lämpimästi tervetuloa mukaan!
Tiedustelut: Jaana Björninen, p. 0400304361

Paaston alun tapahtuma Järvenpään kirkolla

Tervetuloa arkkipäispa Leon toimittamaan katumuskanoniin torstaina 7.3. 2019 klo 17.30 alkaen. Palveluksen jälkeen arkkipäispa Leo tapaa seurakuntalaisia iltateen merkeissä. Paikalla ovat myös alueen työntekijät isä Kimmo Kallinen, kanttori Minna Jokinen sekä diakoniatyöntekijä Jaana Björninen. Alueen työntekijöiltä lyhyt katsaus Järvenpään kirkon kevääseen. Lämpimästi tervetuloa mukaan!
Tiedustelut: Jaana Björninen, p. 0400304361.

Diakoniatöimi järjestää Kohti pääsiäistä -tapahtumat:

Lohja	21.2. klo 14
Järvenpää	22.3. klo 13–15
Tikkurila	21.3. klo 15.30–17.30 ehtoopalvelus klo 17.30
Porvoo	28.3. klo 14–16

Tapahtumissa virittäydymme yhdessä suureen paastoon. Paikalla tapaat alueen työntekijöitä. Tarjolla on paastohenkistä välipalaa sekä mahdollisuus tehdä pääsiäisaiheisia kädentöitä. Vapaaehtoinen tarvike- ja tarjoilumaksu. Tilaisuudet ovat avoimia ja sopivat kaikenikäisille, ei ilmoittautumista.

Lämpimästi tervetuloa!

Lisätietoja:
Jaana Björninen, p. 0400 304 361,
Johanna Jomppanen, p. 050 404 9404,
Sarianne Karulinna p. 0400 531 308.

Perheutisia

Yksityisyydensuojan turvaamiseksi julkaisemme perheutisia vain saatuaamme siihen erillisen luvan. Jos haluatte tiedon avioliittoon vihkimisestä, lapsenne kasteesta tai omaisenne kuolemasta, pyydämme antamaan julkaisuluvan joko toimituksen yhteydessä tai ilmoittamalla siitä seurakunnan asiakaspalveluun, asiakaspalvelu.helsinki@ort.fi tai puhelimitse numeroon **09 85 646 100**.

Helsingin seurakunta

KASTETUT

Sandra Mimosa Mikkonen, 4.11.2018
Elia Hakonen, 9.12.2018
Elinore Mikaela Savolainen, 5.1.2019

IKUINEN MUISTO

Aili Parovirta, s. 1925, Impilahti

Kiitokset

Sydämelliset kiitokset joulutervehdyksistä!
Rukoilen Jumalaa puolestanne.

Raili Loima, Joensuu

OLETKO KIINNOSTUNUT VAPAAEHTOISTOIMINNASTA?

Ota yhteyttä: Vapaaehtoistoiminnan
koordinaattori Kristiina Aminoff
p. 040 350 1951

Helsingin ortodoksinen seurakunta

AUTTAVA PUHELIN

09-8564 6299

päivystää ti, pe ja la klo 18 – 22

Auttavan puhelimen toiminnasta lisää:

www.hos.fi

MUSICA HYMNIS

Viron ja Latvian aikamme marttyyreille omistettu musiikkifestivaali

Perjantaina, 15.02.2019 klo 18:00

Helsingin Uspenskin katedraali, Kanavakatu 1

Allar Kaasik, *sello, Viro*

Ortodoksinen mieskuoro Logos, *Latvia*

Johtavat taiteellinen johtaja rovasti Joann Šenrok,
Arnis Paurs ja Rihards Rudzītis

Ohjelmassa:

John Tavener
Arvo Pärt
Johannes Bleive
Galina Grigorjeva
Georgs Pelēcis
Aleksandr Barajev
Aleksandr Arkhangelskij
Pavel Tšesnokov

VAPAA PÄÄSY, OHJELMA 10 EUROA

HELSINGIN
ORTODOKSINEN
SEURAKUNTA

LOGOS
RIIJA

"PYRKIKÖÖN ihminen rakastamaan toista ihmistä. Ja jos se on vaikeaa, niin edes arvostamaan toista ihmistä. Ja jos sekin on vaikeaa, niin edes sietämään. Sillä ihmisyyks meissä toteutuu toisten ihmisten kautta, toisten ihmisten kanssa olemisessä."

*Rovasti Pertti Ruotsalainen,
Outokummun Seutu 17.1.2019*

"ORTODOKSISUUS on hyvin ruumiillinen uskonto. Kun seistään ja tehdään ristinmerkkejä, ruumis rukoilee, vaikka mieli harhailee."

*Näyttelijä Hannu-Pekka Björkman,
Anna 3.1.2019*

"ORTODOKSISESSA kirkossa koen kohtaan toisen ihmisen enkä vain institutiota."

Kapellimestari Okko Kamu, Eeva 2.1.2019

"KUN VALON määrä lisääntyy ihmisessä, hän myös näkee itse selvemmin, mitä vielä puuttuu siitä, että olisi lähempänä Jumalaa."

*Pappismunkki Mikael,
Keski-suomalainen 24.12.2018*

"IKONITAIDE yhdistää maailmankatso-
muksesta riippumatta. Se myös edistää ekumeenista ajattelua ja kanssakäymistä."

*Ikonimaalauksen opettaja Päivi Hynynen,
Keski-Uusimaa 21.12.2018*

"KIRKONISÄT sanovat, että sairaus on Jumalan vierailu ihmisen luona. Se ei ole rangaistus."

*Kirkkoherra Markku Salminen,
Voi hyvin 12.12.2018*

Ota kantaa! Ortodoksiviesti julkaisee tällä palstalla lukijoitten kirjeitä, kolumneja ja mielipidekirjoituksia. Toimitus voi lyhentää tekstejä ja korjata oikeinkirjoitusta.

Kirjoituksia voi lähettää osoitteeseen: ortodoksiviesti@ort.fi.

Kirkkomusiikin kehitysavustukset haettavissa

KIRKON KESKUSRAHASTON talousarviossa on kirkolliskouksen päätöksellä varattu 10 000 euron määräraha kirkkomusiikin kehittämiseen.

Määrärahan myöntämisen ensisijaisia kohteita ovat kirkon piirissä toimivien kuorojen (seurakuntakuorot sekä yhdistyspohjaiset kuorot) kehittämisprojektit (esimerkiksi koulutus, uusien sävellysten tilaaminen, konsertit, kuorojen yhteistyöprojektit) ja työskentelymahdollisuuksien turvaaminen. Avustus ei ole matka-apuraha. Määrärahaa myönnettäessä kirkollishallitus kuulee kirkkomusiikin asiantuntijatahoja.

Avustushakemukset liitteineen tulee toimittaa kirkollishallitukselle **1.3.2019 mennessä** sähköpostitse osoitteeseen kirkollishallitus@ort.fi.

Kirkollishallitus kuulee määrärahaa myönnettäessä kirkkomusiikin asiantuntijatahoja ja päättää avustuksista 9.4.2019 pidettävässä istunnossa.

SALMI-SÄÄTIÖN JULKAISUJA

Laatokan salmilaisten sykkähdyttävä selviytymistarina sodanjälkeisessä Suomessa

60,-

Ainutlaatuinen ja kattava teos Salmin pitäjähistoriasta kuvien ja sanoin

70,-

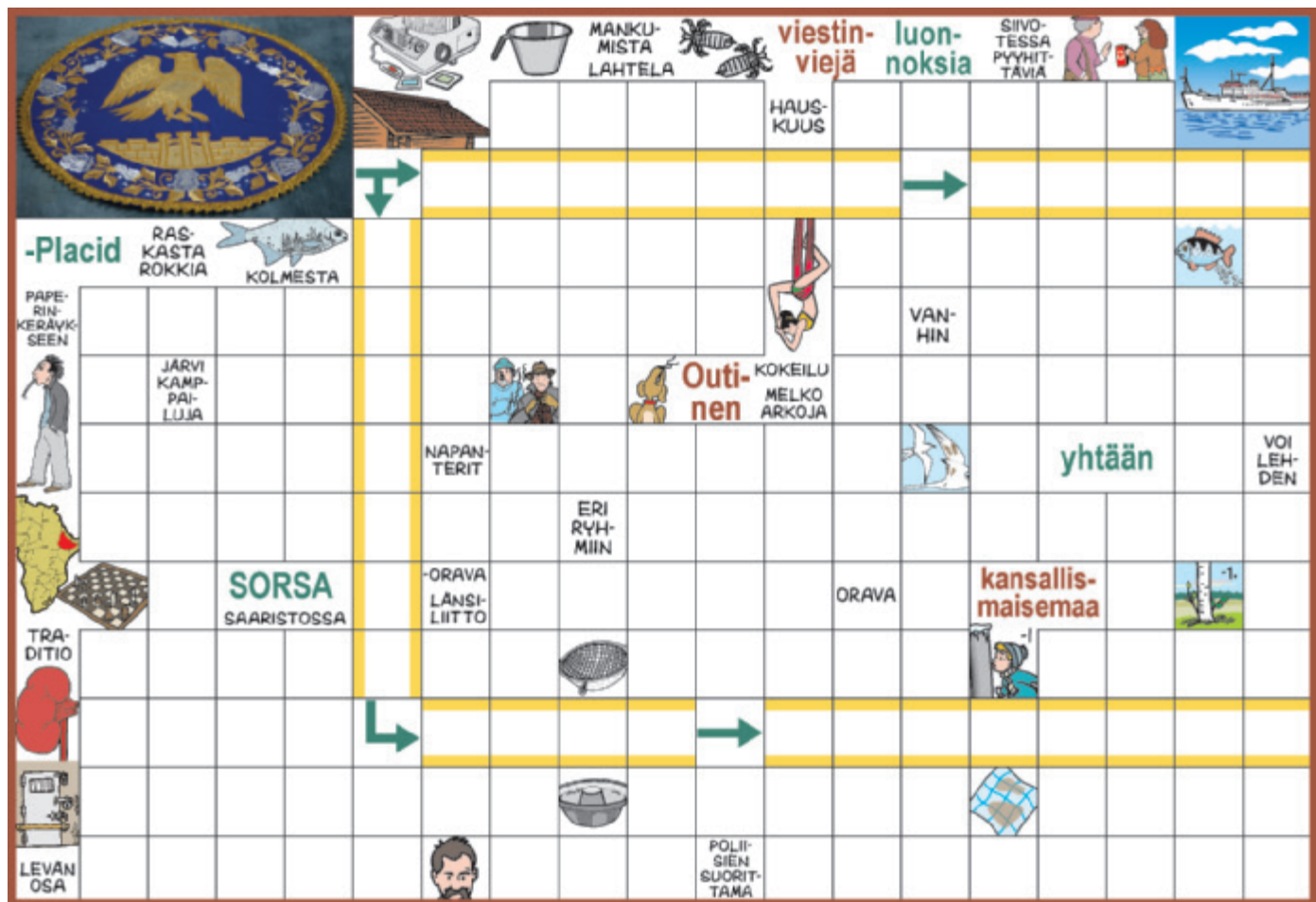
Nyt teokset yhteishintaan! 120,-

Lisätiedot ja tilaukset:

**Mauri Sulku, puh. 0500 554 410,
mauri.sulku@luukku.com, www.salmi-saatio.fi**

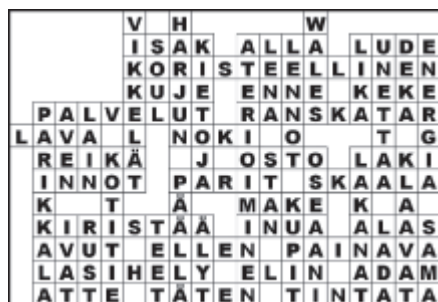
Hintoihin sisältyy postituskulut.

ORTODOKSIVIESTIN RISTIKKO 1/19

www.sanaris.fi / laadinta Erkki Vuokila, ulkoasu Heli Kärkkäinen

RISTIKKO 8/18 RATKAISU

Ristisanatehtävän oikein ratkaisseiden kesken arvotaan mielenkiintoinen kirjapalkinto. Lähetä ristikon avainsanat (keltaisella pohjalla) sekä nimesi ja osoitteesi postikortilla osoitteeseen Ortodoksiviesti / ristikko, Liisankatu 29 A, 00170 Helsinki. Voit lähettää vastauksesi yhteystietoineen myös sähköpostitse osoitteeseen ortodoksiviesti@ort.fi. Vastausten tulee olla perillä 21. helmikuuta mennessä. Ratkaisu sekä voittajan nimi julkaistaan 2/19-lehdessä 8.3.

Edelliseen tehtävään saimme runsain mitoin vastauksia – kiitokset niistä! Onnetar suosi **Eeva Merivirtaa Tervalamelta**. Hänelle postitimme **Risto Nordellin** teoksen *Riston valinta*. Onnittelumme!

Seuraavassa numerossa:

- 8. maaliskuuta ilmestyvässä Ortodoksiviestissä tapaamme Mokoma-yhtyeen **Marko Annalan**.
- Laskeudumme suureen paastoon ja perehdyimme Efraim Syyrialaisen paasturoukukseen.
- Kerromme kuinka suojärveläinen **Ilmari Harakka** selvisi vankileiriltä ja parani rukouksen voimalla.

Tuomiosunnuntai 24.2.

*Kun sinä, Jumala, tulet kunniassa maan päälle ja
kun kaikki pelosta vapisevat, kun tulinen virta sinun
tuomioistuimesi edessä vyöryy ja kirjat avataan sekä
salaiset asiat julkaistaan, niin silloin, vanhurskain
Tuomari, päästä minut sammumattomasta tulesta ja tee
minut kelpolliseksi seisomaan sinun oikealla puolellasi.*

Kontakki, 1. sävelmä